SAM-ATOM

70

BOMBE ȘI BOMBOANE

SAN-ANTONIO

BOMBE ȘI BOMBOANE

Original: SUCETTE BOULEVARD

Colecția San-Antonio nr. 70

Traducere de
MARIE-JEANNE VASILOIU

Editura Forum
2002

Dacă San-Antonio n-ar fi existat,
l-aș fi inventat.

Frédéric DARD[1]

• CAPITOLUL PRIMITOR

Așa o chestie nici c-ai mai văzut.

Nu se poate să fi văzut.

Mă și întreb dacă merită să-ți povestesc. Cu de-alde tine, nu se știe niciodată ce o să-ți placă sau ce o să-ți pută. Și fandosit, și tâmpit, e prea mult pentru un singur gagiu; mi-e greu să mă împac cu amândoi. Și, culmea, ca bomboana pe colivă, mai ești și Toma necredinciosu'; dacă te cunoșteam dinainte, îmi alegeam altă meserie. E ceva eroism în perseverența mea. Dar și abnegație. În fine, îi dau înainte. Chiar dacă se alege prafu', măcar mi-am adus și eu obolul.

Pentru ușurință, tre' să procedez în alt fel. O să înțelegi tu.

Mă rog, sper…

– Sub-capitolul 1 –

Manifestația a început în piață, venind dinspre strada Papequarasse, și apoi s-a lățit. Lozinci umflate de un vântuleț primăvăratic își îndreptau spre cer textele revendicatoare, parcă mai grijulii să i se adreseze lui Dumnezeu, decât creaturilor sale. Manifestanții zbierau niște chestii de neînțeles, care se doreau a fi biciuitoare și haioase, dar al căror ton nu-i deșteptau trecătorului niciun fel de mânie revoluționară. Un vechi automobil 204 alb preceda cortegiul. Deasupra capotei avea un megafon dublu, iar înăuntru, așezat alături de șofer, un flăcău bucălat ca un cur capitalist urla la microfon sloganuri reluate de mulțime. Intensitatea megafonului acoperea totul, dar nimeni nu părea să bage în seamă.

Fiecare forma, dacă pot îndrăzni să spun așa, o celulă individuală și nu-i păsa decât de textul lui, fără să ia în considerație ansamblul în care se integra.

Manifestația a traversat atât de pitoreasca piață Papebigebauq – cu fântâna ei ce-l reprezenta pe

președintele Poullyfritche, stând în picioare, într-o cvadrigă, și ținându-i frâiele tot așa de prost ca și pe cele ale puterii deținute cândva – apoi s-a gâtuit iar, ca să o ia în susul străzii Papequaquatte, deosebit de îngustă, dar unde alaiul trebuia să-și poarte bunele și neauzitele cuvinte, ținând cont că era cea mai circulată din oraș.

Pe strada Papequaquatte există, între alte magazine, unul de ortopedie, a cărui vitrină adăpostește niște proteze impresionante, capabile să repare bătăile de joc ale soartei. Și se întâmpla ca unii domni cu picioarele schiloade să întârzie aici, privind cu jind la țurloaiele articulate, al căror model l-ar umple de pizmă pe un ciclist.

Totul s-a petrecut în fața acestei onorabile case fondate în 1894 de către doi ortopediști celebri, domnii Youtédépitchor și Oquichor, dintre care unul (nu-mi mai aduc aminte care) a inventat mădularul artificial, de unde decurge (dacă pot îndrăzni să-i spun așa) scula actuală, cu atâta trecere în comunitățile religioase și la Dl. Roger Peyrefitte, ce o folosește ca taburet.

Da, totul s-a petrecut exact în dreptul acestei venerabile protezării. Chiar în clipa în care mașina prevăzută cu megafon ajungea în fața prăvăliei suspomenite, o puternică deflagrație a zguduit strada, făcând praf vitrinele și crăpând fațadele. Un nor mare, amestecat cu scântei jucăușe, s-a înălțat la cer. Cortegiul i-a împrăștiat urlând un slogan perfect audibil, de data asta, și care spunea „ajutor!”

Când norul s-a risipit, în mijlocul străzii, acolo unde în momentul exploziei se aflase mașina, se căsca o groapă. Câteva fierătanii calcinate aminteau de fostul vehicul.

Sexul bucă-urlătorului a fost găsit în vitrina protezistului, între o mână electronică – ce te ducea cu gândul la o tiflă – și un picior de toată frumusețea, a cărui mărime bătea cam spre 42.

– Sub-capitolul 2 –

S-a auzit un zgomot ușor.

Madam Manivelă, portăreasa de la 112, care se ocupa cu dezlipitul unei scrisori la aburi, s-a întors către acvariul unde ardeau gazul doi pești de un roșu cam bășit, printre alge de plastic așa de bine imitate, că până și Bombard[2] ar fi fost fraierit. A înțeles că ciudatul zgomot nu li se putea imputa ciprinidelor.

Atunci, a împins ușa camerei, dat fiind că faimosul zgomot nu venea din exterior.

Un fior lung a cutreierat-o – fapt meritoriu din parte-i, căci nu măsura niciun metru cincizeci – sfredelind-o ca un burghiu, în regiunea noadei. În fața sa stătea un marțian frumos, semănând într-o asemenea măsură cu un motocifleț, încât chiar motocifleț trebuie să fi fost. Acesta purta un combinezon negru, de piele, și o cască prevăzută cu vizieră din sticlă fumurie.

— Ca căutați aici? a întrebat cerberoaica, dar mai puțin clar decât scriu eu.

Marțianul a dat din cască și i-a arătat ce ținea în mâna dreaptă.

Madam Manivelă avea televizor; prin urmare, a priceput de îndată că era vorba de un revolver. A nădăjduit că va putea țipa, dar groaza îi înnoda coardele vocale într-un ghem imposibil de descâlcit. Vizitatorul a proptit țeava armei în fruntea scumpei femei și a apăsat pe trăgaci. Madam Manivelă s-a ales – în consecință – cu o gaură în cap, de pe urma căreia nu a resimțit nicio suferință, dat fiindcă și-a pierdut viața pe loc.

– Sub-capitolul 3 –

Firmin Dubard, de profesie preot, rostea un mic Tatăl Nostru de antrenament, pe deasupra unei căni de cacao, apăsând bine diftongii, pentru a răci lichidul. Aștepta să-i fie aduse cornurile Danerolles, pe care servitoarea le punea la cuptor în fiecare dimineață pentru el, când, clopoțelul a sunat, anunțând că un (sau o) penitent(ă) îl chema în confesional. Excelentul preot simți ceva ce aducea a

mânie. „Ce mama mă-sii, băga-mi-aș…! a strigat în sinea lui. Vin să aia lumea la cap, când nu s-a făcut nici măcar de opt, ca să-și deșerte te miri ce nimicarniță; așa ceva ar merita niște șuturi în târtiță”.

— A sunat, îl anunță coana Mathilde, ieșind din bucătărie în urma unei tăvi pline de cornuri rumenite.

— Știu, madam Mathilde, răspunse abatele Dubard. Vreun suflet chinuit, care vrea să se descarce de povară, fără îndoială.

— Totuși, e cam devreme pentru spovedanie, zise Mathilde, cu atât mai mult, cu cât nu suntem încă înaintea Paștilor.

„Mie-mi zici că e devreme, cârtiță bătrână! se gândi clericul; să-mi vină taman când e vremea de halit, să mă frece la icre, ăsta chiar că e un abuz!”

Și, cu voce tare, declară:

— Pentru pocăință nu există oră, draga mea. Dacă acest penitent are nevoie de mine pentru ca să-i ofer ajutorul credinței, îl va avea.

— Înainte sau după micul dejun?

Tocmai asta era întrebarea pe care și-o punea și preotul. Aroma de cacao îi propovăduia „după”, dar lăcomia pleda pentru „înainte”.

„Ei, fir-ar…, îl mătrășesc întâi pe boul ăsta” și, după aia, o să mănânc pe îndelete”.

— Ține cornurile la cald, o să mă întorc.

Numai că promisiunea lui vizând viitorul era un cec fără acoperire.

Preotul și-a adulmecat bine cana de cacao (nu o porcărie de-aia instant, numită solubilă, care te face să te gândești la distribuitoarele din benzinării, ci cacao veritabilă, absolut olandeză, fiartă la foc mic, cu lapte de fermă) și a ieșit din prezbiteriu, îndreptându-se spre biserică.

•

Niște picioare ies din confesional.

Picioare bărbătești precedate de marginea unor pantaloni de piele neagră.

Dubard își pune stola și se instalează în partea centrală a confesionalului.

Dă deoparte micul oblon care îl desparte de clientul său. Doar grilajul din lemn a mai rămas între preot și penitent.

Bine că-i un gagiu, se gândi Dubard, tipii merg drept la țintă, numai fufelor trebuie să le smulgi vorba cu forcepsul.

— Vă ascult, șopti abatele.

Nu auzi nimic, pentru că glonțul îi făcu în ureche un crater cât o pâlnie de golit haznalele.

Pistolul avea surdină.

Totuși, percuția a stârnit unde ce murmură îndelung, ca un final de rugăciune, sub falsele bolți gotice ale bisericii.

– Sub-capitolul 4 –

Vasul *Roussillon* a ridicat ancora la 10:30.

Este un vapor excelent, care asigură alternativ cursele Marseille-Tunis și Marseille-Alger.

Domnul Poupinéatsa făcea parte din acea confrerie pe care autorul lucrării de față a supranumit-o *concodak*, pentru că membrii ei nu se pot deplasa nici în cele mai anonime, cele mai puțin demne de intens locuri, fără să-și spânzure peste burtă două aparate de fotografiat (unul pentru color, celălalt pentru alb-negru), precum și un utilaj auxiliar pe cât de greoi, pe atât de misterios, și mai mult impresionant decât cu adevărat util. Hoarda de peliculofagi se răspândește peste tot cu o furie care nu este egalată decât de ingenuitatea sa – blitzând în dreapta și în stânga tot ce mișcă, precum și tot ce stă, de la panorame până la ziduri oarbe, împinsă de cine știe ce neostoită foame de imagini, ca și cum ar avea ca sarcină executarea unei planisfere la scară reală. Domnul Poupinéatsa trăgea, prin urmare, ca un bou, însă la jugul unui Nikon (proprietarul său făcând cât doi) și al unul Leika (căci nemții rămân tot nemți, în ciuda japonezilor, după cum zice domnul Poupinéatsa), al unui trepied telescopic, al

celor trei obiective închise în recipiente de laborator și al unei serii de filtre și celule, în comparație cu care cele ale Partidului nu sunt decât plevușcă.

Roussillon despica talazurile albastre ale Mediteranei în direcția Sardiniei, când domnul Poupinéatsa luă creasta unui val drept marea virgulă dorsală a unui delfin. Grijuliu să tăinuiască evenimentul față de ceilalți concodaci de la bord, dădu fuga la babord, în dreptul punții de îmbarcare și, acolo, așezat bine pe o grămadă de odgoane, între două bărci, se puse pe scrutat abisurile marine, gata să fotografieze la marele fix reapariția delfină. Cu privirea sudată de obiectiv, simțea că are un ochi de vultur căruia nu-i scapă nimic și pe care soarele nu-l face să clipească.

Marea era calmă, prin urmare și vasul. Și, totuși, trăgând un instantaneu la 100/1000, domnul Poupinéatsa își pierdu echilibrul din cauza unui brânci năpraznic, executat de jos în sus, asupra posteriorului său. Căzu țipând într-un clocot alb stârnit de propulsia vaporului. Soția lui a observat că lipsește abia la cină, adică la trei ore după ce a avut loc ireparabila pierdere a unui Nikon și a unui Leika. Ea a început, totuși, să mănânce peștele cu maioneză, spunându-și că bărbată-su nu știe să înoate.

– Întoarcere (*în fine*!)
la solidul capitol primitor –

Tocmai mă căzneam să găsesc o cale pentru a-l refuza pe un încornorat rătăcit la agenția noastră, când țârâitoarea în legătură directă cu Babacu' se face auzită. E Tunsu' în persoană.

— Văd că ești cu un tembel, San-Antonio, îmi zice (căci mă vede, efectiv, datorită unui sistem video), descotorosește-te de fraierul ăsta și sună-mă urgent.

— O. K. Închid. Ridic capul.

Interlocutorul meu este un sangvin neîncrezător. Toată familia lui afirmă că este înșelat în mod

rușinos, dar el nu crede și ar vrea să îmi asum ancheta care să le demonstreze părinților că s-au lăsat înșelați de niște bârfe infame. Soția lui este iubitoare, de o fidelitate ireproșabilă și, dacă-i place să petreacă vacanța singură, în Guadelupa, să se întoarcă la trei dimineața de la cosmetică și să-și primească în vizită amicii de sex masculin, atunci când bătrânul ei odor e în călătorie, este doar fiindcă așa e ea. „Înțelegeți, domnule: asta-i firea ei". Eu înțeleg, mai ales că Nea Caisă o să-mi frece carasu' până la ziua de apoi cu matrimaniacăriile lui, așa că mă folosesc de un subterfugiu, ca să scap de el.

Luând o foaie cu antetul Paris Detective Agency, aștern cu hotărâre rândurile de mai jos:

> *Stimate Domnule Lancornorate,*
> *Urmare vizitei dumneavoastră, am plăcerea sa vă informez că nu sunteți încornorat și n-o să fiți niciodată. Vă rog să primiți, împreună cu salutările mele etc…*

— Uite, îi zic, de ce să mai intrați la cheltuială pentru o anchetă? Nu este certitudinea dumneavoastră cea mai bună garanție?

El râde. Roșește. Pufnește.

— Mulțumesc, bâiguie, această dovadă de încredere în Mathilde și în mine îmi merge drept la inimă. Cât vă datorez?

— Nimic. E un cadou.

Se ridică de pe scaun, cu lacrimile în ochi.

Na, că acum trebuie să-i mai contrez și recunoștința.

— Domnule…

— Nu, lăsați, e absolut normal, doar n-o să mă apuc să exploatez dragostea unui om. Acum, am să vă rog să fiți așa de bun să mă scuzați, dar trebuie să prind avionul.

De unde să știu eu că i-o ziceam chiar pe bune?!

Dar ai să vezi, stai așa și nu mișca! Lasă-l pe el să plece, tu rămâi pentru continuare, că prea e fainã!

Bun, prin urmare, dragul de Lancornorate se cărăbănește cu certificatul de bună purtare a lu' Conița, după ce mi-a anunțat expedierea iminentă a unei lăzi de șampanie, pe care n-am primit-o nici în ziua de azi, căci nimic nu se uită mai repede decât acest gen de promisiune efuzivă.

Iar flăcăul Santonio ia contact cu Mister Babacu'.

— Vă ascult, domnule director.

— Înainte de-a mă asculta, citește asta!

O simplă manevră, și micul ecran plasat în fața mea, pe birou – și deghizat cu abilitate în tampon de sugativă înclinat – se luminează.

Pe el apare o scrisoare dactilografiată. Reglez claritatea pentru a putea lua cunoștință de conținutul acesteia.

> *Domnule Director,*
>
> *Doi sindicaliști uciși în explozia mașinii lor. O portăreasă și un preot omorâți cu câte un glonte tras în cap. Un fost negustor de încălțăminte aruncat în apă de pe puntea vasului Roussillon. Seria poate continua la nesfârșit, în caz că nu veți veni dumneavoastră sau unul dintre eminenții dumneavoastră colaboratori să luați masa la restaurantul* Pomponul Roșu*, Bulevardul Prado, Marsilia.*
>
> *Cine are urechi de auzit, să audă*!

— Citit? își pierde răbdarea directorachele.

— Citit!

— Și?

— Faptele evocate s-a produs de-adevăratelea, domnule director?

— S-au produs; și în puncte foarte diferite din teritoriu, ceea ce conferă credit scrisorii, căci, cu excepția celor doi sindicaliști, marile ziare pariziene nu au prezentat celelalte evenimente, dintre care, unul a avut loc la Paris, al doilea în nord, iar al treilea pe coasta Mediteranei.

— Cred că suntem în 16 aprilie, domnule director.

— Într-adevăr, scrisoarea a fost expediată din Londra, cu mențiunea „personal”, dar eu mă aflam la Congresul Poliției, la Copenhaga, așa că n-am găsit-o decât în dimineața asta.

— Veți lua legătura cu Marsilia?

— Aș prefera să te duci să-ți iei prânzul la *Pomponul Roșu*.

— E nouă și jumătate, domnule director, și mă găsesc pe Champs Elysées.

— În fața imobilului dumitale e o mașină însoțită de doi motocicliști. La Villacoublay te așteaptă un *Mirage 20*, iar o a doua mașină, escortată și ea de motocicliști, te ia în primire la Marseille Marignane. La prânz, dacă nu se petrece nimic neprevăzut, te vei putea așeza la masă, la *Pomponul Roșu*, a cărui specialitate îți semnalez că este peștele cu mujdei de usturoi și sos de ouă.

Cum isprăvește de vorbit, ușa se întredeschide, lăsând să apară moaca încețoșată a lui Pinuche, cu chiștocul morningiului în plisc.

— Salut, face străbunul, ceva-cumva mai deosebit pe ziua de azi?

În loc să-i răspund, îl întreb pe Bătrânu’:

— Îmi permiteți să-l iau cu mine pe Pinaud?

— Ai mână liberă, moșule: șterge-o iute.

Închid telefonul.

— La drum! îi strig lui Boșorogea.

— Unde mergem?

— La Marsilia, să halim un pește cu mujdei.

Dărâmătura face o moacă îngrijorată și începe să-și palpeze febril buzunarele.

— Bafta mea, bodogănește, mi-am uitat ochelarii!

— Ce naiba să mișculezi cu ochelarii?

— Păi, să văd oasele!

• CAPITOLUL LĂDOI

— S-a făcut: am înghițit unul, așa îmi zice Extaziatul. Tu nu-l vezi?

Și îmi înfățișează un orificiu penibil, cu umbre înșelătoare și mișcătoare, plin de mâncare mestecată, de fărâmituri de tutun, de placă dentară făcută la preț redus și de expectorații neexpectorate.

Îmi întorc privirea de la porcăria asta.

Asigur categoric că nu zăresc nimic care să semene a os de pește și că, în orice caz, o îmbucătură de pâine o să-i vină de hac intrusului.

Dragul de Pinuche! Plăpândă creatură umană, atât de gingașă și atât de jalnică…

Simt o imensă duioșie pentru Mortăciune, fârtatul meu. În spatele flecărelii sale ghicești o inteligență afirmativă, dar care pâlpâie puțin, ca flacăra unei lumânări suflate de vânt. Conversația lui e la fel de plictisitoare ca mersul trenurilor din Mongolia, fața îi e mai cenușie decât cearșafurile dintr-un hotel bulgăresc de ultima speță; privirea îi e la fel de intensă, la fel de concentrată ca un iaurt turnat într-o farfurie cu supă; trăsăturile mai șterse decât radiografia unei nevertebrate. Și, totuși, da, totuși, César Pinaud are o personalitate puternică. Se afirmă, ca și talentul lui Seurat[3], printre cenușiuri judicioase, opacități mișcătoare, umbre al căror mister posedă elocință. Peștele cu mujdei de la *Pomponul Roșu* nu-i faimos pe degeaba. Cu toate că are usturoi berechet, ascunde subtilități încântătoare, care îmi uluiesc papilele.

Localul este plăcut. E genul de birt marsiliez tipic care gătește bucate pescărești. Pe pereți sunt pictate fresce marine, voalate ușor cu năvoade. O enormă beretă a Marinei Naționale, cu un pompon făcut din beculețe, justifică firma casei. Aceasta nu are decât vreo zece mese, toate ocupate. Detectezi aici turistul cunoscător, omul de afaceri phoceean[4] și câteva perechi de îndrăgostiți, pe care patul nu-i face să uite de masă.

Prin urmare, se ciorbă-de-peștuiește și se peștecu-mujdeiește în draci, printre miresme de usturoi, în timp ce „cassis”-ul[5] curge în valuri, iar frânturile de voci bogate în metafore reușesc să cânte, în ciuda încărcăturii lor de semne de exclamație.

Inefabilul se luptă în continuare cu osul de pește, miezul de pâine prescris neputând să-l scape de el. Cu degetul mare și cu arătătorul, ținute ca un clește, își cotrobăie neobosit prin gură.

— Ar trebui să faci la privată chestia asta, îl sfătuiesc, constatând că devine punctul de atracție al mesenilor; poate că, în fața oglinzii, ai avea mai mulți sorți de izbândă.

La care, îmi ripostează că „cum vreau eu să poată zări într-o oglindă ceva înfipt în gură, de vreme ce nu a putut vedea acest ceva în farfurie, la nasul lui?”

Vorbe pertinente, dar decența obligă, așa că, la insistențele mele, se face nevăzut.

De un ceas întreg, de când ne-am instalat la *Pomponul Roșu*, am tot avut vreme să examinez clientela. Cea care a plecat deja, precum și cea care tocmai a sosit. Toată lumea mi se pare de cea mai buna condiție.

Și atunci eu, San-Antonio, om de o mare înțelepciune, mă întreb dacă patru motocifleți, două D. S.-uri cu șofer și un Mirage 20 cu tot echipajul său, nu au fost mobilizați doar ca să vină Pinaud să-și vâre un os de peștiuc în beregâtiță. Mă bate gândul că Babacu’ a luat puțin cam prea repede în serios scrisoarea anonimă. Dacă i-ar fi cerut Poliției Judiciare din Marsilia să-l trimită încoace pe unul dintre reprezentanții săi pentru a interveni în orice împrejurare în care ar fi cazul, Republica Franceză, Două și Divizibilă[6] ar fi realizat o economie frumușică, fără a mai vorbi de prețul benzinei, care continuă să salte!

Visez cu ochii deschiși, desfătându-mă cu peștele meu usturoiat.

Un ins mofluz, însoțit de o nevastă obeză, citește jurnalul în timp ce matracuca lui îndoapă[7]. Dat

fiind că el frunzărește ultima pagină a fițuicii, eu, unul, pot citi titlurile de pe prima. Și mi se încovrigă moralul de toate cele, de ciumeții ăștia, de felul în care șulfăresc Franța și Lumea de atâta amar de vreme. De felul criminal în care se fac treburile și se închid ochii, lăsând totul să meargă cum dă Dumnezeu. De acest faliment imbecil, datorat unui pumn de tembeli puși pe război, fir-ar al dracu'! Că, totuși, nu se poate spune că nu i-am făcut gâlme, de o căruță de ani, de la înălțimea tribunei mele din baxuri de săpun: poți să iei din nou să recitești, e scris înăuntru totul, pe cinstite, exact cum se operează. Și continuarea, de asemenea, dacă ești zorit. Pe bune, până la capătul final, inevitabil. Cu abureala lor: ni-ni-ni, ni-ni-ni, la caterincă, haita de japițe nenorocite! Of, Doamne, toți incapabilii ăștia, care au vrut să capabilească, și, pe urmă, uite, gata, terminoiu!

Regii tăntălăilor, vrei să-i știi care sunt? Armstrong și ortacii lui! Să te întorci tu de pe lună, când ai șansa să te poți duce acolo! Tre' să fii lovit cu leuca! Bine le mai șade acum cosmonăucilor mei de cacao, când își halesc hamburgerul între două cola. Eu, să fi avut bafta lor, ce mi-aș mai fi bătut dosul, de acolo de sus, în fața deșteptților de la NASA, în momentul reaprinderii motoarelor. Go home? Na, cotu'! Dați-mi mie Marea Seninătății; în schimb, le fac cadou Atlanticul, Pacificul, lacul Bourget, tot talciocul! Ce mi-aș mai lua cetățenia luniană! Chiar dacă nu aș avea autonomie decât pe trei zile, și tot ar merita să-i bag în mă-sa pe acești proști ai pământului de pământeni! M-aș face ghem în craterul meu mititel și aș privi clarul de pământ, fără nicio bătaie de cap, gândindu-mă la tâmpeniile lor cosmice, de care tocmai am scăpat. Ei drăcie, mă ia cu tremurici pe la găoază când îmi imaginez acest moment bestial, de totală libertate, de adevărată solitudine. De o chestie, Armstrong poate fi sigur: dacă-l întâlnesc într-o zi, o să-mi dau nădragii jos, ca să-i arăt luna pentru ultima oară.

Și uite că, în timp ce mintea îmi umblă cu sorcova, sala se întunecă. Totuși, când am venit pe Prado era un soare de pârjolea pământul. Crezi că or fi niscaiva nori aduși de mistral? Mă uit înspre stradă și bag de seamă că oblonul de fier al localului se lasă în jos. Este coborât aproape până la jumătate. Nu se vede nimeni, dar se aude scârțâitul manivelei.

Discuțiile se opresc. Oamenii se privesc unii pe alții. Ia uite: nu se mai vede nici picior de chelner în sală. Nu mai este decât patronul, în spatele casei. Fain muian la gagiu' ăsta: două sute patruzeci de livre[8] de slană și de bărbii gemene. Urmărește și el coborârea oblonului. Picături de sudoare, mari ca niște lacrimi de doliu, îi cură pe meclă. Mă prind care e motivul pasivității sale, descoperind pe cineva în spatele lui (sau în față, depinde de ideea pe care ți-o faci despre chestia asta). E vorba de un flăcăiandru creț, îmbrăcat cu un tricou vărgat, de marinel, asemenea celor doi chelneri din restaurant, și purtând pe cap o beretă cu pampon. Pesemne că i-o fi zis birtașului ceea ce trebuia, pentru că ăsta nu clipește nici cât un broscoi împăiat.

Acum, sala restaurantului nu mai este luminată decât de razele de soare care se strecoară printre crăpăturile oblonului. Trec câteva clipe. Și, adevărații slujbași sosesc de la bucătărie, împreună cu nevasta restauratorului, smulsă de la tingirile ei, alături de două ajutoare. Alți trei tineri îmbrăcați identic cu chelnerii conduc ciudata adunătură. Un tip înalt, chel și distins, datorită pleșuviei și a legiunii de onoare, se ridică de la o masă și strigă cu un glas ce nu tremură:

— Dar ce glumă proastă mai e și asta?

Unul dintre băieți se apropie de el și îl plesnește așa de rău, încât fildeșii interpelatorului aterizează drept în cupa cu piersici Melba.

— Jos! ordonă tânărul.

Asta e chestia cea mai tulburătoare: tinerețea intrușilor. Seamănă a studenți veniți la domnul rector ca să facă șucăr. Același flăcău se apropie de

masa la care stau, îndreptând asupră-mi o bombardea lungă uite-atâta și lată iac'așa.

— Mâinile sus, *curcane*!

Curcan!

— Repede, altfel ți-am luat mau'!

Privirea lui spune restul. Citesc în ea nu numai că e capabil să mă termine, ci și că are chef s-o facă. Așa că, înșfac norii la moment, iar amabilul tânăr mi-l umflă, cu un gest prompt, pe amicul poc-poc de la brâu.

O mare tăcere urmează după această operațiune. Acum, personalul stă aliniat lângă bar. Tanti birtășoaica își clănțăne fasolele. Mesenii seamănă cu niște statui, iar eu, vigurosul San-Antonio, îmi par a fi un aspirator uitat într-un mare salon, taman când se înființează musafirii. Drăguț moment. Foarte adânc, în mentalul meu, simț, totuși, o satisfacție confuză, constatând că Mirajul 20 n-a fost arvunit de florile mărului.

Alt detaliu ciudat, cei patru „careți" seamănă între ei. Poate din cauza hanțelor care-i uniformizează? Și, totodată, din pricina vârstei lor identice? Aduc nițel a hippy, dar nu-s hippy.

Cum de-au știut că sunt sticlete? Se citește asta, va să zică, pe mândrul meu chip?

Cel care stătea în spatele patronului își lăsă căzătura grăsană să bâțâie după pofta inimii. Apucă un coșuleț de pâine și îl scutură ca să-l golească de fărâmituri.

— Cheta! anunță. Toată lumea, își pregătește mălaiu' și tinichelele. Da' fără fițe; altfel, vă învârtiți de o bomboană la dovleac.

Flăcăul deschide sertarul casei și ia banii din el. După care, merge prin sală, cu coșulețul întins. Docili, clienții își predau banii, iar clientele bijuteriile. Operațiunea se operează într-o liniște aproape religioasă, abia tulburată de clinchetul obiectelor depuse în coșuleț.

Afară, zarva fremătătoare a Marsiliei continuă, înăbușită de oblonul de fier. Deodată, în această

reculegere generală, telefonul începe să sune aspru și strident.

Mașinal, birtașul grăsan dă să-l înșface. O lovitură zdravănă, cu patul armei, îl face să-și retragă mâna.

Atunci, organizatorul chetei ridică receptorul.

— *Pomponul Roșu*! anunță el.

Ascultă un moment. Zice „da”, apoi adaugă: „este greșeală”. Și întrerupe convorbirea, fără a mai pune receptorul în furcă, lăsând, astfel, aparatul deschis.

Unul dintre ortacii lui scoate o pungă de plastic cu emblema unui mare magazin și o desface dinaintea tipului cu coșulețul. Acesta dă drumul prăzii înăuntru și azvârle coșulețul peste bar.

Pe peretele din spatele tejghelei e o groază de poze cu artiști sau sportivi, printre care și aceea a unui fost boxer cu garda strânsă, ce pare să contemple chiorâș, pe deasupra mănușilor, toată nasulia.

Eu, unul, mă întreb ce-o mai fi mișculând Pinuche cu osciorul lui. Mi-e teamă să nu-și facă o apariție inopinaudă și să încaseze boambele vreunui nevricos.

Pe urmă, îmi zic că bulibășeala asta nu e clară. De ce s-a referit scrisoarea anonimă la crime, pentru a anunța că avea să aibă loc un simplu hold-up[9] păduchios? Nu mă prind la traiectorie.

Cei patru ticăloși zâmbesc, privind spre sală. Unul dintre ei ronțăie niște ridichi înhățate de pe un platou, iar zgomotul masticației lui devine insuportabil.

— Și-acum? face unul dintre mușchetarii în tricou vărgat.

— Păi, asta-i, zice ăl cu cheta.

— O tăiem?

— Am putea ciuguli ceva înainte de plecare! sugerează mâncătorul de ridichi de lună.

— Chiar așa, am putea, îl aprobă unul dintre fârtați.

Apoi umflă o jumătate de langustă de pe o măsuță-frigider și se cațără pe bar. Cu o mână își

ține arma ațintită spre sală, iar cu cealaltă înfulecă langusta, așa cum mănânci un măr, fără să-l cureți.

Fărâmituri de crustaceu plouă în jurul lui. Ciracii îl imită. Se reped, care mai de care, asupra măsuței ispititoare. Mezelărie, mănunchiuri de creveți, prăjituri… Umblă de la o masă la alta, șutind sticlele și bând direct din ele, până le golesc. O adevărată scenă de jaf. „Bun, îmi zic, și după aia?”

Pentru că îmi e clar că va urma un „după aia”. Dacă ăștia lungesc treaba, nu o fac de plăcere, contrariu a ceea ce vor ei să ne dea de înțeles. Ticăloșiile lor josnice decurg dintr-o anumită motivație.

Halesc și pilesc. Apoi, flăcăul cu langusta declară, după două râgâieli voite:

— Ooof, așa-i mai bine. De ce să crape-n ei doar baștanii?

— Ai dreptate, de ce? reia unul dintre gorobeți.

Te-ai crede la teatrul din ziua de azi: tipii, sus pe scenă, își pălăvrăgesc din profil, dând drumul, când și când, la câte o replică alăturea cu întrebarea ori de o banalitate ascuțită științific. C’așa-i noul teatru: incoerent. Vrea să zică altceva decât ceea ce spune, dacă mă înțelegi bine. Se sporovăie pe deasupra cuvintelor, aparent la întâmplare, dar tu să nu pui botul, fiindcă sunt pline de mesaj până-n gât și ești o gâlmă dacă îndrăznești să te ia cu ictis-plictis. Ai un actor, de exemplu; ăsta se uită peste rampă și zice:

— Oh! Frumoasă mare: mai că-i albastră.

Și alt căscăun reia:

— Măre! O maică nu-i albastră, ci verde, mai ales dacă-i moartă.

La care, primul obiectează:

— Dar spuma măruntaielor sale plecate în infernala derivă?

Iar al doilea i-o-ntoarce:

— Adevărat, uitam dulcele clipocit al descompunerii sale.

O să-ți scriu eu una, într-o zi, o piesă de-asta modernă. Cu un text dat în mă-sa de tare și așa de ermetic, încât n-ai să-l poți desface niciodată, nici

măcar cu flacăra oxiacetilenică. O s-o intitulez „Crețul timpului” și o să înceapă cu un tip care se însoară a doua oară cu patul unei ștoarfe. Și, acolo, o să povestesc ce povestesc aici, dar așa, la marele sictir, ca să vă rup gura.

Bun, cei patru pungașo-tâlhari bagă niște texte de ciocănari care nu și-au rumegat bine Cărțulia Roșie și au niscaiva deviații de stânga, când fac la stânga. După care, mâncătorul de langustă strigă:

— Chiar că au niște mutre naspa, burghejii ăștia, nu?

— Vezi bine, exclamă ceilalți.

— Ar trebui să-i luăm gâtu’ lu’ unu’, înainte de plecare, nu?

— Bună idee.

Măiculiță! Se lasă cu nasoale, nepoate! Văzând că treaba o dă de-a-dreptul în dramaturgie, convivii fac fețe-fețe. Birtașul seamănă tot mai mult cu o grămadă de bărbii făcute teanc pe tejghea. Bucătăreața lui bolborosește rugăciuni cu unt de Charente, puternic usturoiocondimentate. Decoratul care a vrut să domine situația adineauri sprintează printre meandrele demnității sale.

— Ei, haideți, domnilor; tinerii mei prieteni, stăpâniți-vă!

O pușlama i se pune de-a curmezișul.

— El? îi întreabă pe ceilalți. Ne freacă la melodie cu papagalul și cu legiunea lui de onoare.

Prietenarii dau din cap.

— Mda, *why not*? Doar dacă nu vrea cumva să ne arate, cu modestie, curul, ca să-și răscumpere limbarița.

Fârtatul găsește ideea pe gustul său.

— Vezi tu, camarade, îi zice decoratului, propunerea noastră e o adevărată pomană. Scapi doar cu atâta: îți dai nădragii jos.

Și își apasă țeava flintei în tâmpla gagiului.

— Dă-i drumu’, tataie!

Nu rozeta, ci prazul i s-ar potrivi mai bine boșorogului, atât e de verde.

— Dar, domnule…

— Unu! începe să numere pușlamaua… Doi!

— Da, da, imediat…

Și sărmanul domn își descheie la iuțeală nădragii.

— Dă-i jos!

Domnul se descotorosește de ei.

— Slipul!

— Ce?

— Unu… Doi…

— Da, da, imediat!

Legionatul scoate niște izmene a-ntâia, de la Trois Suisses.[10]

Doamna care lua prânzul în compania lui și care trebuie să-i fi fost colaboratoare (înțolită fain, dar puțin cam purie, persoană de încredere, ce mai: aia de știe cifrul pușculiței, locul unde se țin registrele de contabilitate dublă și cui trebuie să-i răspundă că domnul nu este acolo), își întoarce privirea.

O puțișoară bătrână și cenușie se bâțâie sub geamantanul domnului.

— Urcă, dom' le pe masă! Să-ți admire toată lumea codița aia de caniș! Hai! Hopa sus!

Și bietul ins se cațără pe scaun, apoi pe masă. Torționarul se adresează complicilor săi:

— Îl terminăm, totuși?

— Nu, răspunde cel mai înalt, are o râmă prea mică.

— Bun, atunci pe cine lichidăm, pe domnul care o are pe cea mai mare?

— Mda, am putea!

Ascult totul și simt un ghem de foc care-mi cutreieră trupul, ca și cum aș fi halit un cuș-cuș prea picant. Aș vrea să sar de la locul meu, să le trăsnesc javrelor ăstora mici un scaun peste bot. Dar știu că asta ar declanșa un masacru. M-ar căsăpi întâi pe mine, dar nu s-ar mulțumi doar cu moartea mea, ci, îmbătați de acțiune, ar kileri în dreapta și-n stânga.

Întotdeauna, chiar și în cele mai încordate momente, există un declic care pune capăt situației insuportabile. În cazul de față, este vorba de sunetul vătuit al apei trase într-un closet.

Și iacătă-l pe César Pinuche, cum se înfățișează cu capul în piept, terminându-și aranjatul bretelelor, ai căror nasturi, pe ducă, îl îngrijorează.

Își ridică fruntea, surprins de tăcerea din jur. Descoperă scena și îi cad brațele.

— Da' ce cioacă mai e și asta? întreabă unul dintre tipi. Se apropie de Pinuche și îi așază la loc, cu țeava pistolului, meșa pe cât de căruntă, pe atât de rebelă.

— Va să zică, ai avut o treabă mare, tataie? îl întreabă.

Crezi că Boșorogea o să rateze cumva ocazia de a ciripi?

— Adică m-am dus la toaletă, pentru un os de pește, care mi-a rămas aici și, pe urmă…

— Pân' la urmă, că tot erai acolo, de foaie verde, ai profitat de ocazie și ți-ai făcut nevoile, nu-i așa, străbune?

Își întreabă camarazii:

— Îl aranjez?

— Nu pe el, strigă un tip, prea ar fi de vârsta ăluia.

Nașparliul îi dă un brânci lui Pinuche, silindu-l astfel să se așeze pe căruciorul cu brânzeturi.

— Și, atunci, pe cine?

Îți imaginezi cum trebuie scena, tăntălăule? Oamenii ăștia morți de frică, președintele de firmă în curul gol, pe masă, Pinaud așezat în Saint-Nectaruri și alte Reblochoane[11]. Patroana birtului, care începe să se cufurească de-a-n-picioarelea, chiar lângă învârtitorii ei de tingiri. Și patronul ăla gras, lichefiat, care își mai descoperă o bărbie suplimentară, încă neomologată până în această zi nefastă.

— Auziți, băieți, face călăul legionatului, sper că n-o să stăm pân' la Sfântu' Așteaptă, cu vitele astea. Încep să mă deprime și, pe urmă, put. Dilim vreunul sau nu dilim?

— Banco! Dar după ce criterii? Îl facem pe ăla cu scula cea mai mare?

— Ah, nu, le-am lăsa fără nicio șansă pe dame.

— Pe cel mai bătrân?

— N-ar avea niciun haz.

— Cel mai tânăr?

— Ar fi imoral.

— Cel mai urât?

— Ne-ar fi prea greu să-i departajăm!

— Pe curcan?

Se uită la mine. Toată lumea se uită la mine. Bandiții, cu o umbră de îndoială; clienții, cu o umbră de speranță.

— Mda, sigur, avem curcanul. Dar ce să-i faci, la urma urmei, meseria lui e să fie omorât, nu? În jobul lui, toți ajung să primească legiunea de onoare post-mortem.

Râsete. Încerc să mă stăpânesc, în continuare.

Însă, ce vrei, asta-i o chestie de temperament! Când chiuveta e plină, dacă robinetul nu este închis la vreme, apa dă pe dinafară. La mine, robinetul împroașcă din ce în ce mai tare. Nu-i chip să mă controlez.

— Auziți, copii, trântesc cu o voce glacială, lăsați-vă odată de șmecheriile astea și omorâți pe cine ați venit să omorâți.

O-ho-ho, ce tămbălău! Tocmai a marcat un punct Sana. De toată frumusețea; și nu un penalty, sper! Cei patru mârlani sunt vădit impresionați. Au o ezitare. Apoi, degustătorul de languste apucă iar cârma:

— Ce te-a pălit, curcane? Bagi texte ca să te dai rotund?

Și, către complici:

— Se crede Belmondo, bulangiu' ăsta, nu? Cred că nu mai avem de ce să șovăim. Ai umflat potul. Premiul e al tău, tămâiosule!

Și întinde brațul, ca să mă găurească. Să mă găurească pe bune. Este clar, sigur. Privirea lui nu înșală. Țeava pușcociului îmi caută inima.

Se aude un bubuit îngrozitor.

Îl văd pe flăcăul din fața mea, cu o pată mare, roșie, drept în mijlocul frunții. Privirea i-a dispărut. Flinta îi cade, apoi cade el însuși, de-a curmezișul

unei mese, făcând țăndări vesela. Se aud țipete în toate părțile și în același timp. Boambele trosnesc în direcția mea. Din fericire, m-am aruncat la pământ. Nu ca să mă ascund, ci pentru a-i permite lui Pinuche să plumbuiască în continuare, fără a-l stânjeni. Și-i trage César. Tacticos, liniștit, ca la Bâlciul Tronului. Cu un ochi închis. Bum! Bum! Bum! Întreprinderea de demolări. Confuzia este cea care salvează totul. Ceilalți trei tartori, aflându-se în spatele amicului lor găurit, au crezut că mandea îl doborâse cu un al doilea foc. Și, atunci, și-au îndreptat toată artileria asupra mea. Ceea ce-i îngăduie lui Pinuche să-i composteze în tihnă, înainte ca nespălații ăia să-și îndrepte greșeala.

Pralinele plouă țapăn în jurul meu. Înhăț pușcociul flăcăului mort, în clipa în care ei mă lasă în plata domnului, pentru a-l ochi pe Pinaud. Scriu „ei”, dar greșesc, pentru că nu mai este decât unul valid. Ceilalți doi abia mai mișcă, printre mese. Uite-mă cu perforatorul în mână. E rândul meu să fac un gest pentru sănătatea Băbătiei! Bing! Bang! Două prune. Mersi, dom’ le! Ultimul glumeț se prăbușește.

La bord, confuziunea este așa de indescriptibilă, că nu mă mai strofoc și ți-o descriptez. Se geme al dracu’, se îmbulzește care mai de care.

— Stoooooop! urlu. Nu mișcă nimeni. Pinaud, ai grijă să nu iasă nimeni din sală.

Președintele de firmă își mângâie comoara, clătinând totodată din cap. Zice că a încasat un glonte în mâneca hainei, la care îi ripostez că ar fi putut să-l încaseze în altă parte, deși ținta e minusculă.

— Calmați-vă, doamnelor și domnilor! tun eu. E cineva rănit?

Se privesc reciproc, se palpează. Nu: nimeni nu a fost atins. O adevărată minune! Doar masa mea este ciuruită de gloanțe, ca și parchetul din jur, plus o oglindă din fund, de lângă cuier, care a făcut pui.

Mă aplec asupra celor patru pușlamale. Cu excepția unuia, care încă se face că respiră, îmi par

total răposați. Doamne, ce hecatombă!

Sunt absolut aiurit, absolut snopit. Nehotărât, eu, omul deciziilor, în asemenea măsură, încât fac un lucru nemaipomenit: înșfac receptorul, care continuă să atârne de firul lui, și formez numărul Babacului.

• CAPITOLUL PIETREI

— Micuțul meu, prin urmare, a fost vorba de o farsă.

Privesc cele patru cadavre (căci ultimul flăcău s-a lăsat de fițe) și murmur:

— Absolut deloc, domnule director.

— Povestește-mi tot, micuțul meu.

Micuțul lui nu știe de la ce capăt să-și înceapă povestirea. Micuțul lui consideră că existența e nasoală și sălcie. Pușlamalele astea afurisite, zăcând în propriul lor sânge, printre cioburi de veselă… Oribil spectacol! Ce vârstă pot să aibă? Între douăzeci și doi și douăzeci și șase. În ce aventură înspăimântătoare s-au avântat ei, aproape niște copii? De ce deveniseră atât de timpuriu, și cu atâta cinism, niște asasini? În slujba cărei cauze? Acuma, uite-i: morți, înainte de a fi apucat să trăiască. Iar faptele lor rele, oprite cu focuri de armă. Bieți omuleți, atât de răi și încă atât de aproape de inocență. Dar inocența e de scurtă durată. Văd la noi, la micul Antoine, cu ce repeziciune devine canalie găoaza asta. Cei smulge pe puii de om de lângă duioșia maternă pentru a-i azvârli spre întunecatele ticăloșii ale existenței? Ce demon îi împinge în dorința lor de afirmare? În dorința de a se rupe de lângă dragostea care-i protejează? Un pici: îl iubești, te iubește, îl răsfeți, ți se ghemuiește în brațe. Și iată că, într-o dimineață, nu mai e același. Privește în altă parte. Are nevoie de altceva. Să fugă de lângă tine, să fie el, pentru sine, fără tine. Fir-ar să fie! Îi povestesc Babacului, pe scurt, tot masacrul.

Și, treptat, încetez de a mai fi micuțul lui. Cad iar în prezentul funcționarizat, ierarhizat, mustrător.

— Atunci, dacă înțeleg bine, San-Antonio, totul e pierdut?

„În afară de viața mea”, am o mare poftă să-i răspund. Numai că genul ăsta de obiecții nu ține, Înălțimea Voastră. Nu venisem aici ca să-mi pun

oasele la fereală, ci pentru a descoperi un mister. Și iacătă că misterul rămâne aproape deplin. Totuși, obiectez:

— Ne rămân patru cadavre, domnule.

— Și?

— Când vor fi identificate…

— Când vor fi identificate, vor continua să tacă.

— Mai am la dispoziția mea douăzeci și trei de clienți, a căror identitate o voi stabili. Printre ei se află victima, care e ținta celor patru tâlhari.

— Ușor de descoperit! persiflează Căzătura.

— O să încerc.

— Da: o să încerci… Bineînțeles, o să încerci…

Uf, mi-e lehamite, la urma urmei. Babacu' mă fredonează la melodie. Să stai înfipt bine în dosul unui birău ministerial și să critici, e un mizilic. Aș fi vrut eu să-l văd la *Pomponul Roșu* pe reacționarul ăsta tembel.

El reia.

— Dumneata te gândești așa: toată regia asta, tâlhăria, aspectul ăsta nebunesc al lucrurilor… Dacă au trimis niște tineri pentru a comite respectivul omor, înseamnă că vor să ne facă să credem că e vorba de un act gratuit, datorat turbării unor hippy smintiți de drog. S-a dorit ca această afacere să capete un aspect de crimă, gen Sharon Tate[12]: crima unor drogați în delir… Dar nu vom ști niciodată pe cine voiau să asasineze.

— Ba, da, domnule, vom ști.

— Și când, mă rog?

— Când „ei" vor ucide persoana care tocmai a scăpat din atentat!

Și, cu asta, îi închid telefonul fără nicio altă formulă de politețe. Tataia mă frecționează la fudulii; de când a creat această agenție, care constituie un fel de fosă de orchestră între el și noi, am prins gustul independenței.

În sală, în timp ce-i băgăm sârma, delirul ajunsese la culme. Damele se leașină, când trag cu oblonul la cadavrele însângerate. Domnii strigă poliția și bat darabana în oblonul de fier. Pinuchetta îi oprește, cu

chiu cu vai, pe doi care găsesc cu cale să se cărăbănească. Pentru asta, se berbeceste, făcând mulineuri cu spada-i, și behăie îndemnând la calm.

Oamenii cei mai calmi din această adunare declară că treaba e legată de taxa de protecție și îl ocărăsc pe patron cum că, când ești restaurator marsiliez, ești un criminal dacă nu ieși la interval cu niște pițule. Că se scumpește la tărâțe și că mare brânză a câștigat umflatu-ăsta cu pompa: patru inși căsăpiți în prăvălia lui. O s-o ia el în freză, Borțosu', când s-o lăsa cu represalii. Ah, ce mai nătărău!

Cei mai îndrăzneți declară că vor să-și recupereze marafeții și alte obiecte de valoare, umflate de marinerii de operetă.

Bun, se înființează, în cele din urmă, și Salvarea, chemată de vecini. Mă prezint. Bulibășeala continuă. Fir-ar să fie! Slujba mea: să nu-ți spun ce mai sinecură!

Na, că se arată și presa. Băieții de la teleexcrementul regional, cu tot calabalâcul, tot circul! Magistrații, Serviciul Identitate Judicioasă, experții, ambulanțele, motocifleții și consorțiul, și consoarta. Un adevărat vârtej. Tu, ăsta, ai cumva pretenția să robotești în asemenea condiții?

La căderea serii, istoviți, năuci, poposim la hotelul *Atena și Colorado Reunite*, lângă Canebière. În chițimii există tembelizor, iar informațiile tocmai sporovăie despre noi. Suntem deja tratați de asasini, Pinuche și cu mine, pentru că i-am miruit fără somație pe niște șmecherași care nu avuseseră de gând altceva decât să facă puțină garagață. Ni se contestă legitima apărare. Trăseseră oare vreun foc puștii ăștia? Noi suntem ăia care i-am plumbuit între coarne, fără somație. Pe niște amărâșteni care nici măcar nu știau cu ce se mănâncă pușcoacele pe care le aveau, ca dovadă că ei n-au rănit pe nimeni. Suntem avertizați, noi, Potera, că o să se lase cu nasoale pentru matricola noastră. Ne așteaptă Curtea de Juruiți, care o să ne halească. Dacă nu încasăm zece ani de pârnaie, o să fie răzmeriță. Ascult abătut, întrebându-mă dacă, la urma urmei, comentatorul n-

o avea dreptate. Ar fi ucis, până la urmă, ăia patru tolomaci? Nu cumva era vorba, de fapt, doar de niște lătrăi cu nițele prafuri la bord? Iar toată chestia să nu fi fost altceva decât o farsă lugubră, monstruoasă? Să presupunem că un fârtat de-al bandei era la curent cu lovitura pe care urmau s-o dea japițele astea, la *Pomponul Roșu*. O fi avut vreo daraveră pe care să le-o plătească. Și, atunci, ca să-i dea în gât, îi scrie șefului de la Poliția Pariziană și îl ademenește, punându-i pe tapet cele patru chestii despre…

Da, dar scrisoarea a fost expediată din Londra. Și cum să fie un haidamac marsiliez la curent cu cele patru omoruri în chestiune?

— Babacu' trebuie să aibă dreptate; afacerea asta cu *Pomponul Roșu* e mult mai complicată. Mult mai nasoală.

— Băgăm și noi ceva la ghiozdan? întreabă Pinaud, după ce închid televizorul.

— Nu mi-e foame.

Fac inventarul micului frigider instalat în cameră. Scot tot ceea ce conține alcool; șampanie, lichioruri, tării.

— O să încerc să dorm, după ce iau niscaiva somnifere, îi spun.

Dar Pinaud n-are urechi de auzit așa ceva.

— Auzi aici, băiatu', murmură el, îți înțeleg foarte bine starea sufletească. Ceea ce ai auzit, combinat cu ceea ce gândeai deja, îți stârnește o criză de conștiință. Eu, unul, îți zic o treabă: japița în care am tras te omora, îți jur pe prietenia noastră. Și toată banda aia se pregătea să facă prăpăd. Evident, tinerețea lor ne dă peste cap. Numai că, în viață, trebuie să alegi: ori lași crima să ia amploare, ori intervii atât cât poți tu. Toată lumea consideră normal să omori microbii, nu?

— Tu i-ai văzut pe ăia patru microbi zăcând printre mese?

— Ei, drăcie, dar nu i-a pus nimeni să vină într-un restaurant liniștit, ca să umilească, să fure și să omoare oamenii!

— Ba da, Pinuche, tocmai asta e: cineva i-a pus, adică le-a ordonat toată chestia. Și acest cineva e cel care poartă responsabilitatea masacrului.

Radiosul mă bate pe umăr.

— Ei bine, ai spus-o tu însuți, aproape involuntar: cineva poartă responsabilitatea celor întâmplate. Cineva pe care trebuie musai să-l găsim, băiatu', și pe care va trebui să-l facem să-și plătească ticăloșiile, în loc să ne lăsăm doborâți de disperare, mai bine îl găsim! Și spune-ți că, dacă n-aș fi declanșat eu tirul, la ora asta erai mort. Mai bine să moară pungașii, decât să mori tu.

César zâmbește blând, ca un bunic. Iacătă-l că-și aprinde iar chiștocul storcit. Cum de nu și-a dat încă foc la bârnă, n-am să mă prind niciodată.

Între timp, bagă la loc flacoanele pe care le scosesem din frigider.

— Hai să ne punem burta la cale, Antoine. Încă nu ne-am terminat masa de prânz. Eu, de exemplu, nu mai iau pește: fără ochelari, e de-a dreptul o nesăbuință.

Are gusturi ciudate Pinaud. În serile de escapadă, când facem câte-un chiolhan, Boșorogea stinge la beuturi dulcege, fără să-i pese de diabetul sau de tonele de colesterol pe care le are. Suge „Mandarine" străbunul. Napoleon! Trăiască împăratul! Stacane de o jumătate, pline, doar cu câteva cuburi de gheață în ele. Zice că parfumul e ăla care îl dă gata! După al patrulea glass, iedușul nici nu mai e în stare să-și dezlipească elicea de cerul gurii, așa i se năclăiește clămpănitoarea! „Mandarinul" este vâscos. Dimineața, pentru a-și lubrifia ventuzele, e obligat să se aghesmuiască cu vinișor muscat.

Ieșim dintr-un bar destul de select, unde muzica nu-ți crapă timpanele prea tare, și hotărâm să ne întoarcem la hotel pe catalige, așa, ca să ne mai aerisim o țâră.

La un moment dat, Pinuche mă înhață de braț.

— Suntem urmăriți, mă anunță el.

— Crezi?

— Sigur. Nu te întoarce. E o femeie. O brunetă înaltă, îmbrăcată într-o jachetă de ozelot[13]. Ne urmărea încă dinainte de a intra în bar. Acum se ține tot după noi.

Nu mă întorc, în ciuda dorinței de-a o face; pune-te în locul meu!

— Vezi hotelul ăla, César?

— Ce-i cu el?

— Când ajungem în fața lui, ne spunem la revedere și tu intri, ca și cum ai sta acolo. Eu îmi continuu drumul. După câteva clipe, ia-te după urmăritoarea noastră, banco?

— Bine gândit, mă felicită Pinuche.

Procedăm întocmai.

Iată-mă singur, ceea ce este un fel de-a zice, pentru că, în pofida orei târzii, strada e foarte circulată.

Merg fără grabă, ca să n-o obosesc pe damă: ori ești galant, ori nu ești. Descotorosindu-mă de Boșorogea, i-am aruncat un răsunător „pe mâine”, care trebuie să se fi auzit până la Aix-en-Provence.

Urmărit! De cine? De ce? În general, sticleții-s ăia care urmăresc oamenii și nu ei sunt cei urmăriți.

Fără să mă fi întors măcar o dată, ajung la hotelul *Atena și Colorado Reunite*.

Holul este în penumbră. Nu mai sunt aprinse decât niște luminițe confidențiale, pe lângă recepție, unde portarul de noapte își completează formularele pentru pariuri la cursele de cai.

Îi cer cheia.

În timp ce o desprinde de la locul ei, mă întreabă cu un accent corsican, conform tradiției.

— Sunteți comisarul?

— Da, de ce?

— A întrebat cineva de dumneavoastră; vă așteaptă.

Face un gest vag spre întunericul salonului. Crezusem că acest zgomotos sforăit era scos de aparatul de aer condiționat; când colo era vorba doar de Bérurier.

Grasu’ e prăbușit într-un fotoliu de club, stând cu picioarele întinse până foarte departe, cu tuhăzul aproape atingând parchetul, cu brațele încrucișate pe rezemătoarele pentru coate și cu clopul pe față. E desfăcut la prohab și și-a scos pantofii. Îi lipsește o jumătate dintr-o șosetă, fapt ce le îngăduie cartofilor lui să se zbenguie veseli, în ritmul viselor.

Trag un șut în fotoliu, iar Maiestatea Sa, dărâmată, se pomenește pe jos, bodogănind și duhnind.

Béru revine la realitate, după un moment. Stă acolo, greoi ca un crab, boldindu-se și scoțând râgâieli din ce în ce mai musculoase.

Până la urmă, izbutește să-și adune suficientă luciditate alături de scopuri și rostește o propoziție coerentă.

— În ce zi s’tem? mă întreabă.

— Marsilia, îi răspund.

Face câteva manevre cu buzoaiele lui enorme și mormăie:

— Mda, așa cre’eam și io.

După care mă interesez de cum-se-face-că-i-aici.

Pe deplin dezmeticit, Enormul îi trage cu povestea.

— Ieri, ieream în zi dă stat la țară, la cumnată-miu dân Nanterre, ăla dă știi tu dă iel că are un pavilion cochet dă trei camere și cu o ciosvârtă dă grădiniță, cân’, bou’ ăsta a da’ drumu’ la radio, consecutiv cu’n meci dă fotbal. Picarăm peste ’nformații care pălăvrăgea dă isprăvili voastre, ale tele ș’a’lu’ Pine. Ș’atuncea îm’ zisăi că poa’s’aveț’ fo nevoie dă’ntărituri, și m’ăc să iau ăl dântâi avion dă Marsilia. Cum am ajuns, am loa’ lista dă hotele și țe-am băga’ o sârmă. Fin’că tu obijnuiești dă obicei s’te cazezi la ăle mai bunuțe, cu gustur’li tele prințărești, v-am găbjit dă la a treia zbârnâială. Ș-atuncea m-am fo’ înfi’nțat. Da’ tocma’ atuncea aț’ întins-o. M-am fo’ dus la bomba dân colț, s’ating o țâr’ dă ciorbiță dă fește, și m-am fo’ntors să v-aștept.

La rândul meu, îi zugrăvesc epopeea noastră din cursul zilei. Huiduma e foarte captivată. Cu toate că

a halit singur, nu a luat-o pe ulei.

— V-aț' vârâ'ntr-o chestie d-aia care nu-i taman dă o albeață ca Persilu', observă el sentențios. În zioa d'azi, e din ce-n ce mai piriculos să-l termeni pă un bandit, atuncea cân'tu ieșt' curcan. Te-anunț io c-o să urle al dracu' pân presă.

— A și'nceput, îi confirm cu amărăciune.

— Ăl mai bine-i să-i dăm bătaie mintenaș, Gagiu', ca să descoperim cum dă vine dă să leagă cu operația asta, cu ăi patru jnapani.

— La asta m-am și înhămat.

— Va'zică, am avu' inspirație să viu încoa', nu?

— Într-adevăr, poți să te dovedești oarecum util, când se ivește ocazia, îl calmez.

El se îmbățoșează, se smiorcăie, își înghite cuvintele odată cu reziduurile nazale și se apropie de tejgheaua unde portarul de notte[14] tocmai se hotărăște pentru 13, 18 și 23.

— O să-m' trebe un ogeac și nește șampane! anunță sec Mamutul.

Omul cu cheile de aur îl atinge cu o coșmelie la același etaj cu noi și îi spune că își va putea potoli înclinațiile alcoolice chiar în cameră, dat fiind că aceasta e prevăzută cu frigider.

Alexandre-Benoît pare un caltaboș baban, înțolit cu un veston în carouri. Are luciul, rotunjimea caltaboșului și acea pieliță grasă care stimulează apetitul robust.

— 'L-așteptăm pă Pine și dăm ușor pă gât un bibiron, hotărăște el, odată instalat în cameră, unde-și rostuiește bagajele, adică: un pix, o batistă împuțită și cravata pe care și-o ghemotocise și o vârâse în buzunar, în eventualitatea că ar fi ieșit în lume.

În timpul ăsta, își bagă nasul în frigider, înjură pentru că șampania se găsește în stadiul de jumătate de sticloanță, iar el ar fi vrut pe puțin un flacon de doi litri, îi vine inima la loc când spun că propriul meu frigider este virgin și poate fi folosit ca supliment.

Cu șalupele scoase din nou, cu prohabul iar desfăcut, își regăsește poziția de cașalot aflat în vizită într-un fotoliu.

— Tre’ s ’am d’-adăvăratelea spirit dă iechipă, pen’ ca să viu, declară acest prinț al amiciției. Dă-ț’ seama că ierea la cumnată-miu o maimuță dă vecinică parșivă, lu’ care-ncepeam io să-i fac un deșt dă curte…

Își unește în buchet cele cinci degete ale mâinii drepte și începe să le adulmece cu aerul captivat al unui câine polițist căruia îi dai să miroasă slipul unei tinere dispărute.

— ’Tu-i maica mă-sii, o porniserăm bine, io și cu gloaba asta. Bătrânu’ iei ie comis-voiagior. Face Pirineii, car’va’zică că Zizica are timpi liberi.

— O s-o recuperezi la înapoiere, îl ademenesc.

El dă din cap.

— Sigur. Numa’ că știi tu cum ie treaba cu gagicili. Într-o zi ți să-nfige-n praz, și data viitoare, fincă-i în terță cu-n mocofan nou, te trimite-n bălării. Nu ie nimica mai haleator ca iele.

Continuă să-și plimbe degetele încărcate de amintiri pe sub nările fremătânde.

— Tre’ să-ț’zic că cumnată-miu a fost bengos față dă mine, în chestia cu ușuratu’ trebii. Tu, cu scula ta aia dă cal, ia numa’ așa-m’ zicea’ntruna. Tu-ț’ dai seama că asta nu pica în urechea la o surdă! Și Zizica, to’ trăgea la ocheane spre parții dân jos, fătuca. Mă prețăluia, ce vrei. Și io, cân’ mă simț prețăluit dă o fufiță, mă umplu dă ientuziasme’n nădragi, doar la gându’…

Tragem la măsea.

O primă sticlă, apoi o a doua. După care, atingem niște flacoane mici de scotch, apoi de gin. Ne abțiguim frumușel, pălăvrăgind despre fofoloancă.

La ora asta, tu cam despre ce-ai vrea să vorbească doi bărbați? Este momentul în care nu ai decât două soluții: vorbești ori despre Dumnezeu, ori despre fufe. Dumnezeu e treaba noastră, a fiecăruia. Nu poți să ți-l povestești pe Dumnezeu. În schimb,

mintea ne e plină de cururi de putoriști. Un cur îl scoate pe altul.

Béru, băut, adoarme în cele din urmă pe fotoliul lui. Eu însumi pic, juma-juma, și de somn, și de macheală. Pinuche tot nu s-a întors. Fata cu mantou de Oslo (Trăiască Norvegia!) trebuie să-l fi dus la dracu'n praznic. Bun, după cum zice Grasu': o să să-ntoarcă când o să i se…

Mă duc să mă vâr în cârpe.

•

Sunt locuri în care, când te trezești, știi imediat unde te afli. Marsilia e unul dintre ele. Dacă îți deschizi ochii pe lângă Canebière, nu poți avea niciun dubiu. La fel și când te trezești la Veneția. Bun, zgomotele te înhață înainte să te dezmeticești. Subconștientul își face treaba și, cum îți openești obloanele, cum te-ai și informat. O ușoară durere de dovleac, consecutivă amestecurilor de băuturi, mă scoate din papuci. Îi dau zor să fac un duș rece. După care, comand șase cafele negre, căci această încărcătură de exploziv o să-mi fie trebuincioasă pentru a mă pune în circulație pe ziua de azi.

Așteptând să vină serviciul la cameră și să se ocupe de mine, împing ușa comunicantă, ca să-l întreb pe Pinuche cum stă cu filatura.

Lovitură de cinel după ceafă!

Căzătura nu-i aici. Iar culcușul lui nici nu este atins. Apăi, dimineața asta chiar că mi se pare întunecată. Pinaud, bătrânul meu Pine! Trebuie că o fi urmărit-o pe osloasă ca un tembel și a fost descoperit.

Mă reped ca o furtună, să-l trezesc pe Bérurier. Îl găsesc așezat pe tron, cu capul atârnându-i pe umăr, aproape sublim în maioul lui de corp, dintr-o rețea mai găurită decât fileul unui coș de basket. Moțăie în timp ce se ușurează, dragul de el, suspendându-și visele doar ca să presteze niște contracții eliberatoare.

— Pinaud nu s-a întors as'noapte! zbier.

El melodizează un pârțâit lung și languros, apoi bolborosește, după ce-și recapătă suflul:

— Tre’ s’ fi pus fun număr. N-am fo’venit nicio’ată cu Pinaud în Marsilia, far’ să puie un număr. I să trage dă la voiagiu’ lui dă nuntă care l-a făcu’ în Marsilia. Coana Pinuche nu voia să să lase să-i dea cep, o știi tu pă cizma asta bătrână, cu mecla iei dă vânzătoare dă lumânașteri! Ș’atuncea, cân’ ia să linciurea în baie, Cézar zicea că să duce să ia ziaru’ și ciocănea la iuțeală o parașută. D’atuncea le are iei cu cultu’la fufardelele marsilieze și ie dă comă ce dă sculamente a adus d’acia Pine, ca cum alții aduce scoici. Viciu’ lui ie s-o puie, ca să-ș’ scoață pârleala pentru rasoleala care ierea obligat s-o facă cân’ ierea’n voiagiu’ lui dă nuntă, sărăcuțu’, ca să nu-i dea dă bănuit lu’ scorpia lui. Îț’ pui io pariu c-a pus dă o ciocăneală, Cezaru’! O să-l vezi tu cum vine, cu sculamentu’ dă gât, ca’ntoadăuna. În fine, acu’ că ie sulfamidă, ie mai puțin cotoioasă ca pă timpurli lui, cân’ trebuia să-ș’puie scula la murat în porcăria aia movă, dă nici nu mai țiu minte ce nume avea.

Acestea fiind zise, isprăvește de dat drumul încărcăturii și începe să desfășoare un kilometraj puternic de cur-papir. Îl las să-și efectueze ultima manevră și mă duc să mă rad.

•

Comisarul Phloqua mă primește cu strigăte de bucurie. E nepotul brigadierului Phloqua, care e plantonul șef de la Potera a Mare, din Pantruche[15]. Acesta este un corsican atletic, flăcău fain, cu vitrina plină de alunițe și cu o cărare impec, de parcă-i scos dintr-un anunț publicitar.

Poartă bulendre de sticlete elegant – pe care poți să-l recunoști fără binoclu, tocmai de la Notre Dame de la Garde[16] – de culoare albastru deschis, cu dungi negre și albe, o cămașă bleumarin și o cravată albă, ce servește drept fundal unei perloanțe veritabile, mare cât bobul de mazăre englezească.

L-am văzut încă de ieri, dat fiind că e însărcinat în mod oficial cu afacerea *Pomponul Roșu*, dar prea

multă gloată și prea multe cadavre erau în jurul nostru pentru a da frâu liber prieteniei ce ne leagă.

— Ei bine, ce zici, vorbește lumea de tine, îmi strigă cu toată puterea accentului său meridional. Da, da, dacă e să te vorbească, apoi te vorbește, nu glumă! Aoleu, mămulică Doamne! Ai văzut ziarele?

— Le-am survolat, da, zic fără nicio bucurie.

El ridică *Provensalul*, a cărui manșetă îmi este consacrată în întregime.

— Auzi, dacă ar fi putut mări formatul, ar fi făcut-o! glumește prietenul meu.

— Și ce cred colegii de aici despre isprava noastră?

Gabriel Phloqua pune ziarul jos și îmi face cu ochiul.

— De data asta, când măgăreața a căzut pe confrații parizieni, nu-s deloc nemulțumiți. Da' știi, absolut deloc! E ca și cum ni s-ar mai fi luat o greutate de pe inimă, pricepi? Parcă ai fi adus puțin oxigen. Pică tocmai bine: cât timp ăștia vă iau pe voi cu huo, ne lasă pe noi în pace ca să ne putem lansa în câteva operațiuni răsunătoare, fără să facem prea multe valuri!

Iau loc pe scaunul pe care îl pilotează spre mine.

— Cu atât mai bine. Măcar a folosit la ceva, oftez.

Phloqua scoate o sticlă și două pahare dintr-un dulap.

— Hai, nu mai face fața asta, Antoine. O să se uite foarte repede. Toate se uită repede, trebuie că ai băgat de seamă! Actualitatea este ca un chibrit: o freci, se aprinde, apoi se stinge și nu mai ai de făcut altceva decât să arunci ceea ce rămâne. Uite, bea, asta e o drojdioară de pe la noi: găsește și altele mai bune, dar și mai rele.

Ciocnesc. Nu-i rea: are savoare de fructe.

Alcoolul îmi aprinde un focșor sub limbă și îmi redește apă durerea de dovleac abia ațipită.

— Sunt de-a dreptul în budă, mărturisesc dintru început. A dispărut Pinaud.

Și îi povestesc treaba cu filatura și cu fufa în haină de ozelot.

Lui îi piere zâmbetul.

— I-auzi, am impresia că voi doi ați stârnit o chestie care nu-i deloc de colo! Afacerea asta, cu *Pomponul*, trebuie să aibă niște ramificații țapene!

— Și eu cred tot așa.

Phloqua ridică receptorul țârâitoarei și cere un raport privind toate urgențele din cursul nopții, de la spitalele și comisariatele marsilieze.

— Aflăm în câteva minute, îmi făgăduiește.

— Mulțumesc, dar tu cum stai?

— Ți-am pregătit asta, așa cum ți-am promis.

Îmi întinde o mapă transparentă ce conține două fițuici. Prima este o listă cu toți clienții care au luat masa ieri, la *Pomponul Roșu*, și adresele lor. Pe a doua sunt doar patru nume: ale agresorilor.

— E caldă, mă avertizează Phloqua, tocmai am primit-o.

— Bravo, ai fost rapid, având în vedere că erau niște băieți care n-aveau niciun act de identitate asupra lor…

— Își păstraseră amprentele, glumește colegul meu.

Citesc:

— Donato Crucci născut la Genova, 25 de ani, trei condamnări pentru șuteală și atac cu mână armată, evadat de la penitenciarul din Nîmes, unde ispășea o pedeapsă de 4 ani de închisoare.

Ceilalți trei nu sunt italieni, ci francezi. Toți evadați de două luni din închisoarea de la Nîmes, s-au cunoscut acolo și s-au topit împreună.

— După cum poți constata, nu era vorba de niște mici cercetași, oftează Gabriel Phloqua. Iată ceva ce o să mai potolească indignarea presei și mai ales a publicului, care nu plânge niciodată prea mult decesul unei pramatii.

— Ar fi al dracu’ de interesant să știm unde s-a pus la fereală drăgălașul cvartet, după ce a evadat, îi spun.

— Ah, asta, that is the question[17]! Oamenii mei sunt pe față și, crede-mă, turnătorii lor nu vor șoma deloc astăzi.

Cineva bate la ușă. Este un planton care îi aduce confratelui meu niște hârtii. Gabriel aruncă repede ochii peste ele și mi le întinde.

— Uite, N.D.S.[18] în privința lui Pinaud. Nici la comisariate și nici în spitale sau la morgă nu se semnalează vreun personaj care să corespundă cu trăgătorul tău de elită.

Simt o vagă ușurare. Doar vagă; de gradul întâi, ce mai. Îi mulțumesc colegului și mă întorc la hotel, după Béru.

— Știi ce mi s-a întâmplat? strigă el cum mă vede.

— Nu.

— Am făcut o baie!

— Bravo.

— Nu, fii atent: una d'aia d'adăvăratelea, cu spumă, cu apă, cu to' tacâmu', știi tu. Nu ș' ce m-a apucat, cân' te-așteptam pă tine. Ie mul' dă cân' nu mi s-a mai întâmplat. Ce-i mai tare, ie că ieream dăja înțolit. Și p-ormo, hop! Cân' am văz't baia aia roză și neagră, ce-m' zic: da' io dă ce nu? Și, scur' pă doi, m-am pus la nudu' gol!

— Era de preferat.

— Da' stai, că nu-i tot. Cân' mă băgai în zamă, așa m-am fo' simți' dă bine, că m-am fo' pus pă gândeală.

— Două evenimente unul după altul, măi să fie! Și la ce te-ai gândit în aceste momente de excepție, Grasu'?

— La treaba asta, a voastră.

Îmi arată niște ziare pe jos, șifonate, ude, zdrențuite de cât a citit la ele Alexandre-Benoît Bérurier.

— Drăguț din partea ta, îl aprob.

Când începe să ignore sarcasmul sau să treacă peste el, Majestatea Sa este intangibilă; de bronz, cum ar fi zis tovarășul meu, Victor Hugo, care se

înnebunea după această metaforă (majoritatea versurilor sale sunt din bronz veritabil, cioplit dintr-o bucată).

— Cân' te uiți la treaba asta, a „voastră", a lu' amândoi, nește lucruri te izbește, dă la primu' abordaji.[19].

Căci, pentru el, asta e treaba „noastră". Ține morțiș să nu se asocieze la ea decât într-un mod cu totul marginal, dat fiind că nu o demarase în tovărășia noastră. Își atribuie un rol consultativ Huiduma: judecător arbitru, consilier tehnic. Asta îi permite vulturului monocefal să planeze. Să cântărească. Să critice cât vrea mușchii lui.

— Ce lucruri te izbesc, Maestre?

— Gagiu' ăsta dă i-a scris lui Babacu', pen' că să-l încunoștințească, a pomeni' dă crimele alea patru, ca s-arate că treaba-i serioasă; or, pușlamalili ălea mici ierea patru. Poa' să nu-nsemneze nimica, da' poa' și să-nsemneze cevașilea.

— Asta-i tot, divinule Sherlock?

— Pușlamalili ălea mici știa că tu iești vardist, pen'că s-a dusără drep' la tine, ca să-ț' umfle pușcoacea. Or, ț'o zic fără supărare, tu nu sameni chiar așa dă mul' a gabor, cân' te vede cinevași', cu lume pâmprejur… Dacă iei știa că iești dă la Marea House, păi asta-nseamnă că ierea la corent că Potera ie anunțată dă ce trebe să să-ntâmple la *Pamponu' Roșu*.

Uite că Enormul începe să mă intereseze, dat fiind că ceea ce îmi enunță el cu atâta claritate, eu mi-am și spus, în mod confidențial, în călduța intimitate a gândului meu.

Bérurier continuă:

— Dacă iei știa că s-a anunța' la Poliție și că cine iereai tu, și dacă și-a dăsfășuratără, totuș' maneju', ie pen' că avea nevoie să fie un curcan dă față. Or, adică ca ce să fi avutără iei nevoie dă prezența la un caraliu în în-preș-urarea asta? Îmmm?

— Nu văd de ce, îi mărturisesc.

— Nici io, consternăzărește el. Nici io. Dăgeaba mă screm, că-n bibilica mea chestia tot în stare

gazoasă rămâne.

— Poate, îi sugerez, le trebuia un martor oficial?

— Poa’ s’ fie, mda.

Și, totuși, când Pinaud a tras cu bombardeaua, unul dintre băieți era gata să mă curețe, fără nicio îndoială; asta am văzut scris în ochii lui cu niște litere uite-așa de babane.

Monumentalul sloboade o râgâială pre-gastronomică, de-alea care consecuționează dintr-un stomac lihnit și nu dintr-unul ghiftuit. Este râgâiala veselă a dimineții, aceea care declară sus și tare preafericita disponibilitate a organismului.

— Ascultă, spune el.

— Am auzit.

— Nu, nu asta… Ascultă ce-o să-ț’ zic, da’ ascultă bine.

Mă reculeg, cu privirea plecată, cu mâinile împreunate, asemeni credinciosului ce se apropie de masa pe care stă potirul cu vin pentru împărtășanie, gata să-și supună sufletul la operațiunea „lovitura de bici”.

Iar el vorbește.

— Tu, gogomane, iești ăla dă le-a da’ peste cap combinația, atuncea când le-ai fo’ spus că să nu facă pă gâlmele și să-i ia gâtu’ mintenaș lu’ ăla de-a venitără să-l lichideze. Fin’că le-ai aruncat pă bune prafur’li astea, nu?

— Într-adevăr.

— Atuncea nu mai căta. Iei s-a prinsără că s-a ales-bules dă toată panarama lor și s-a bășicatără’n așa hal, c-a vroitără să te dilească scurt. Toate astea nu ie dăcât un blat cât casa, Sana. O-ncercare babană dă bulf[20], dă care nu-m’ iesplic încă șpilu’, da’ care ascunde o mânărie a dracu’ dă mare, crezi-mă! Și dac’ ai vroi să știi străfundu’ la gându’ meu intim și adăvărat, păi, lucru’ ăl mai bun care putea să să-ntâmple, ie to’ ce s-a-ntâmplat. Nu numa’ pen’că-ai scăpa’ teafăr, da’ și pen’că iei a prevăzutără totu’ în afară dă asta. Și iacătă că-s nevoiți să-nceapă alta operație, și s-o-nceapă almintrelea. Ce-i cu fițuicili ălea din dosar?

Îi înfățișez cele două foi și nu-i deloc necesar să-l lămuresc la ce se referă ele: om cu experiență, Alexandre-Benoît le interpretează pe dată.

— O să trebe să le buchisim cu bila hodinită, mă asigură. Douăștrei dă nume la victimili posibele, patru la asasinii presupuși: ie cevașilea gloată.

Țârâitoarea ciripește. Înșfac iute receptorul.

— Alo!

— Antoine, ești tu?

Pinuche! Scumpa căzătură! Viu! Vorbitor!

— Da' unde ești, mă, prăpădit bătrân?

— Cu niște oameni care… ăăă… m-au invitat la ei, la țară… Ar vrea să vă întâlniți.

Rostește vorbele ciudat, apăsat, ca și cum ar încerca să-mi dea de înțeles că este constrâns. Și, apoi, deodată, ca un prizonier care spală putina, riscând totul pe o carte, Boșorogea se pune pe sporovăit.

— Întâi m-au umflat dintr-un magazin de lângă Bursă, care mirosea a naftalină; sunt trei, femeia e brunetă, unul dintre bărbați e foarte, foarte gras…

Totul în mai puțin de trei secunde. Aud o scurtă învălmășeală, un țipăt. Glasul lui Pinuchet care zbiară din depărtări:

— Mi-au fparlif dinfii[21]!

Legătura se întrerupe.

Fără să pierd o clipă, repet cu voce tare:

„Un magazin lângă Bursă, care miroase a naftalină. Sunt trei, dintre care, unul e foarte, foarte gras. Femeia e brunetă!

— Era Pinu? întreabă cu gravitate Béru.

— Da. Este ostatic. Tipii vor să ne întâlnim și l-au pus să-mi transmită mesajul ăsta, dar Cesar i-a aburit și mi-a turnat un maximum de ponturi despre ei.

— O s-o ia pe coajă, pronostichează amicul meu. Și adaugă, lugubru, această frază sibilinică, al cărui sens profund nu-l pot înțelege:

— O'ată am făcu' și io baie, unde mai pui…

Se scurge un moment. Instinctul de copoi ne face să așteptăm – și el, și eu – același lucru.

Iar acesta se produce: telefonul sună din nou.

O voce foarte înfundată (interlocutorul trebuie că și-a pus mâna între buze și receptor) îmi spune:

— Sunt prietenul prietenului dumneavoastră, comisare. Dacă țineți la pielea lui, astăzi să nu faceți nimic, toată ziua, ab-so-lut nimic. O să vă sun iar diseară, la ora nouă.

Închide.

Viața nu-i simplă.

•

Vreau să-ți spun că Béru, când e serios, pare bolnav. Este serios atât de rar scumpul meu hipopotam!

— Se confirmă, oftează în cele din urmă.

— Ce se confirmă?

— Le-ai întors mustăria cu cracii-n sus, la *Pamponu*' *Roșu*. Ș'acu's în plină dezorientație.

Ridic din umeri.

— Nu mă crezi, Gagiu'?

— Nu cred nimic.

— Io nu te-am văzu' nicio'ată la zero, Sana, da' acu' parc' ai fi chiar sub zero. Ie dân cauza lu' Pinuche?

— Din a lui și a tuturor celorlalte chestii.

— Celelalte chestii îs ăi patru tinerei care i-ați achita'?

— Probabil. Măcelul m-a traumatizat.

— Mda, io te-nțeleg. Da' dă ce nu ț'ai fi cumpărând tu o băcănie fină 'ntr-un carter select, ca cum ar fi Muette, par examplu? Mi te și'nchipuiesc cu'n halat alb și cu plaivazu' după ureche, vrăjindule pă farfuze cu ochiu' tău dă catifea, cân' te-ai duce să le livrezi pezmeții lor dă regim. Poate ț'oi fi greși' con vocația, Băiatu'. Scula care-ț' trebuia ție nu-i bombardeaua, ie un carne' dă comenzi.

— Mă freci la melodie, Grasu'.

— S-ar fi putând și ți. Care ie proectili tele în imediat?

Poftim 'mneata, de află meandrele firii omului! Uite că-mi dau lacrimile, fir-ar să fie! Spiritul mi-e pustiu ca interiorul unui cerc.

Și, atunci, Maiestatea Sa devine operațională. Mă mângâie aspru pe scăfârlie; acum trebuie iar să mă pieptăn, cu boul ăsta!

— Toți le-avem p'ale noastre, declară.

Care or fi alea „ale noastre"? Mă abțin să-l întreb.

— Știi tu ce-ar fi fiind mișto, artistu'? murmură Îngerașul. Azi să mă leși pă mine să șmotruiesc. Dac'am pres'punea că-m' delegaționezi puterili tele? Ne percutăm[22] foncția: io ieream comisaru' și tu subordonatoru'. Banco?

— Și ce-ai face cu puterile mele, cartoafă-n ulei?

— Aș făcea numa' d-ăle bune.

— Adică?

Se descheie la prohab, pentru a-și băga la cutie Cocheta, care o pornise în derapaj necontrolat, se încheie nu prea ermetic, pentru ca să nu și-o asfixieze, și îmi ține această predică:

— Dă o căruță dă ani, dă cân' ne-avem în vedere, tu ai încredere-n mine; da au ba?

— Evident.

— Ț'am da' dovezi în toate felur'li?

— În toate, dragă Béru, e drept.

— Atuncea, îți cer și io o favoare, în toată cariera noastră: o zi, numa'o zi, să fie și mandea patronu'.

— Asta s-a petrecut deja.

— Nicio'ată d-adăvăratelea. Vroiesc pen'că să-m' dădeai cuvântu' tău c-o să m-asculți cu mâinili și picioar'li legate. Ț' amintești dă iemisia aia, dă la radio: Regină pentru o zi? O fufă, a mai tută posibel, ierea aleasă regină și-i făcea la cadouri cu lopata. Io vroiesc să fiu comisar pă o zi. Știu io bine că n-o să fiu nicio'ată pă bune, fin'că boii ăștia, poleiți dă colea până dincolea, are pretențe că comisaru' să fie monden, doftor dă litere, medic în drept, ș' ălea, ș' ălea, că să știe din doască-n doască gramatica, ba să știe și să tăifăsuiască englezeasca, latineasca și toată nasulia. Ș' atuncea, iacătă: i-os comisar pă o zi. Acu', asta o să samene a banc d' ăla cu marsiliezi. Io hotărăsc to'ce trebe. Tu m-asculți fără fițe. O zi, Tonio: doar o zi-ntr-o viață. Ce rahat, că doar n-o să ție cât hău'! Tu ieșt' în butoiu' dă melancolie,

copilu'! Și timpu' ne-mpunge din urmă. Ș'atuncea tu mă lești s-acționesc după doxa mea.

— Bine, șefu'.

Este radios.

— Pă bune, vroiești?

— De acord.

— Chestia asta po' s-o faci cu atâ' dă mul' mai bine, cu cât, oficial, noi nu mai s'tem poterași, s'tem ș'anume d'ăia privații. Dac'am zicea că tu-m' cedezi Agenția, hai?

— O.K.! O.K.!

— Cuvântu' tău, drăgălașu'. Îm' trebe cuvântu tău: ăla adăvăratu', ăla dă juri tu pă capu' lu' mama ta! Hai, dă-i drumu'! Zi: „Io jur pă capu' lu' mama mea căci îț' las conducerea la operațe și căci te-ascult' toată zioa!"

— Până la ce oră?

— O zi să termenă la miezu' – nopții, după câte știam io!

— Bine, jur; dar numai pân' la nouă.

El mormăie:

— Rahat! Lu' ăsta chiar că nu i să mai urăște să să ție dă chițibușăreală! Bun, fie. Z'ceam că pân' la nouă ceasuri. Te-ascul', jură!

Docil, îmi angajez onoarea pe un drum care, vei vedea imediat, o va duce departe.

De îndată ce-mi rostesc jurământul așa cum se cuvine, Grasu' adaugă:

— Ce-aș mai vroi io s' te rog ie flacutativ, da' dac-ai fi aceptând, mi-ai făcea o nespusă plăcere; te-ar daranja dacă mi-ai zicea comisar?

• CAPITOLUL PATRUPED

O să observi și tu.

Iar dacă n-ai să observi, chestie de care mi se fâlfâie, nu-i nimic dacă o zici, moșule, bietul de tine.

Însă, în caz că…

Un om învestit cu nouă autoritate, fie că a vrut-o, fie că i-a picat pleașcă pe cap, fără prealabil, e marcat de îndată cu un semn misterios, care este acela al puterii. Este, ca să zicem așa, încununat cu un nimb. Să-l admirăm, prin urmare, pe Bérurier, care, din îndurarea mea și pentru scurt timp, aparține acestei caste privilegiate a nimbofililor și să-i admirăm brusca strălucire; această flacără puternică și luminoasă, care-i lărgește pupila, această neașteptată amploare a gestului, această ușoară dar determinantă înălțare a bărbiei, acest surâs în filigran, cu care chipul îi este înnobilat, această ținută aproape suverană, ivită spontan pentru a îndrepta o șiră a spinării gârbovită de ani și de suprasarcina ponderală. Da, să admirăm. Să ne lăsam purtați de farmecul de nedefinit, suav și totodată otrăvitor, al unei asemenea metamorfoze. Să aplaudăm miracolul care este omul ce-și face instantaneu o altă idee despre sine; înălțându-se din adâncul ființei sale, reprimându-și amețeala născută din această creștere neclintită. Să iubim omul. Omul fragil, cu siguranță, dar pe care admirabila sa impetuozitate îl conduce pe cele mai înalte culmi.

Omul pe care o zgaibă îl rănește de moarte, dar pe care orgoliul îl face invulnerabil în proiectele sale.

Noul și precarul comisar Bérurier este frumos, nobil, aureolat, satisfăcător și însemnat. Să-i aducem deci un salut și să trecem la altceva, că de unde nu altfel, acuș îmi trântești una peste bot cu polițistu? [23], pentru abuz de încredere; și cum, adică, aș putea să-ți găsesc vreo vină, căci – la urma urmei, ce mă-sa? – maniere-s astea, să-l faci pe om să caște din pricina unor considerații siderante, când el și-a scos mălaiul pentru biletul spre Aventure-City?

Comisarul Bérurier se duce spre târâitoare. Își pune amândouă mâinile pe albul receptor. Acestea îl ascund, căci fiecare dintre carabele lui este mai lată decât aparatul. „Superiorul” meu de o zi meditează ca un bătrân conducător albit de ani, sprijinit în mânerul bastonului său. Așa mi-l imaginez pe generalul Pétain, în ajunul bătăliei de la Verdun, gândindu-se la masacrul în stare de gestație, la viitorul său baston, ba chiar la iubițica lui de pe atunci. Scump bărbat ce iubea atât de mult acest lucru: darul de sine![24].

Apoi, hotărât după ce și-a acceptat decizia, formează un număr, pentru că acum în marile hoteluri nu mai ai nevoie să bați la cap o toantă de centralistă: îți obții tu însuți legătura. Asta înseamnă progres!

Aștept cu o curiozitate ascuțită ca frigarea unui barbă-cur. Circuitele misterioase devin complice, se combină, se completează, se reunesc. Și, curând după aceea, o sonerie cavernoasă se face auzită! Sunt beneficiarul prea-plinului ei.

— Vroiesc s’mă conversez cu derectorachele, latră brusc „șeful” meu.

I se fac obiecții.

El ridică vocea.

— Din partea lu’ cine? A lu’ comisaru’. Acia-i Bérurier!

Reușind să exprime adevărul fără să fi abdicat de la noua sa promovare, Grasu’ șuieră printre fildeși o melodie îndrăcită, care trebuie să fie „Paimpoleza”[25].

Se întrerupe ca sub efectul unei pene de curent.

Apoi:

— Dom’ derector? Respectili mele, dom’ derector. Scuzați-mă-ți dacă vă cer să pardonați’, ie-n legătură cu ancheta din Marsilia, dă care-am veni’, io la fața locului. Poftim?… Nu ie acia. O să vi se deie detaliili ăle mai ample d’aci-n curând și să poate chiar mai ’nainte, da’ ne-ar trebui dă toată urgențăria să-n-tervenați la derectoru’ lu’ pușcăria

din Nîmes, lega' dă vizita care o să i-o facem dup'aia, doar că' durează drumu' dă la Marsilia la Nîmes. Tre' să-i ziceț' ca să ne primească bine. Sută-n sută. Că să s-arăte coperator. Avem să-i pălăvrăgim la chestii căcălău măria ta și tre' să-i dăm bice. S-a marcat? Banco. Al'ceva; am lista la ciumeții ăia dă ierea ieri în restaurant. Puneți-mă-ți pă fir cu o estenografistă, pen'că să-i dictez. Dac' aț' fi putând, dă sub' nalta derecție a lu' mneavoastră, să cereți să să'fectuieze-ntâi și-ntâi un control a lu' gogomanii ăștia: să să vază dacă ierea pântre iei d-ăia cunoscuții, d-ăia cu cazier, toate astea. S-a marcat? Bun. Atunci, pasați-mă-ți în viteză lu' estenografista aia, vă'mplor io, pencă jucăm contra la ceas, în clipa'sta, io și colaboratoru' meu.

Se pune iar pe șuerat. Și e, într-adevăr, chiar „Paimpoleza". Aștept, așezat într-un fotoliu, nespus de pasionat de inițiativele noului meu patron.

La Paname[26], manevra pentru noua legătură telefonică e îndeplinită. Și o voce cu siguranță feminină se prezintă.

— Alo. Acia-i comisaru' Bérurier, anunță Umflătura, io sper că n-ăț' avea crampa la scriitoare, iubițico, fincă tre' să-i băgăm cărbuni, cum zice scandinavii.

Dictează lista mesenilor, articulând cât mai bine. Rostind numele încâlcite (sunt unele), precizând numerele adreselor, totul cu o magistrală autoritate.

După ce termină, revine îngrijorat:

— Da' cum zisăși că-ț' zice, mititico? Io nu te-ntreb așa, la vrăjeală, ci pen'ca să-ț' agăț un rapor' dă coadă, la caz că-m' rasolești blatu'.

Ascultă, repetă izmenindu-se.

— Angéline Dupont? Nu-m' sporovăi așa dă repede, ce mă-sa! Angéline, de la angină, și Dupont de la Durand? Jokey! Acu' mișcă-ț' târtița, puică!

Închide telefonul, consultă ghidul clientului de la hotelul *Atena și Colorado* și, cu un index săltăreț, execută, pe disc, un număr, unul singur, așa cum ar trasa o virgulă pe un perete de privată.

— Poarta? întreabă comisarul. Am o neces'tate urgentis'mă dă o rablă dă-nchiriere. Ziceți-i să scoboare, să ne-aștep' la parchingu' dă sub'otel.

Tonul său fără replică îl scutește de orice replică.

— Aștept în telefon, făceț' oac[27], pliz!

O scurtă pauză. Un sfârâit.

— Peste zece minute? La fix: bai-bai!

Béru se întoarce spre mine.

— I-am zis s-aștepte-n parching pentru la cazu' c-ai fi fiind urmărit. O s'te-ntinzi pă jos, în mașină, cân' o să ieșim.

— De acord.

Bérurier murmură abia auzit, ca invitația făcută de o fată de familie bună ajunsă la sapă de lemn și care iese pentru prima oară la agățat, pe drumurile publice.

— De acord și mai cum?

— De acord, dom' comisar.

Mulțumescul lui este și mai pierit.

Directorul este o persoană afabilă (de-a lui Florian)[28], în puterea vârstei arterelor sale, cu mare circulație alternativă. Ne primește curtenitor.

— Comisarul Bérurier, se prezintă domnul Megalo, și acesta este ofițerul de poliție Santonio.

Ne malaxăm pachetele de falange.

Directorașul stă bine înfipt în spatele biroului, ca atunci când îl interoghează pe un deținut, întrebându-l dacă programul de pe canalul doi i-a plăcut și dacă aerul condiționat funcționează bine în chilia lui, așa cum șade bine începând de azi încolo, totul în așteptarea viitoarei vizite a Președintelui, care trebuie să dea un recital de acordeon la chermeza pușcăriei.

Promovatul extirpă lista celor patru evadați, dintr-un buzunar în care aceasta încerca să trăiască în bună înțelegere alături de o felie de salam, niște firișoare de tutun și o fotografie înfățișând un încântător pubis cu cârlionți bălai, ruptă din revista „El".

Prezintă unsurosul document stăpânului acestor locuri, care se întunecă întocmai ca un soț în fața căruia se istorisește o poveste cu încornorați.

— Ăștia a ieșitără dă la 'mneavoastră, nu-i așa, scumpe pretine? face Comisarul fuduliilor-mele-nici-de-cal-nici-de-măgar".

— Ăăă… Adică, efectiv…

— Și nu pă poarta a mare, hai?

Balaurele se hotărăște s-o dea pe glumă.

— Da, într-adevăr: au fugit cu ambulanța venită pentru o urgență.

— Iei ierea la infermelie?

— Mâncaseră săpun ca să credem că era vorba de o otrăvire colectivă.

— Clasic! rostește sec eminentul comisar. Bănuies' că țopârlanii ăștia avea niscai ortaci pân' sectoru' lor!

— Adică… Erau camarazi între ei, înțelegeți? S-au cunoscut în instituția mea.

— Ași vroi s' mă conversez cu gaboru' dă să ocupa dă iei.

Vocea Grăsanului e clară, tăioasă; privirile-i străpungătoare rămân ascuțite ca două pumnale florentine.

Directorul vorbește într-un interfon și câteva minute mai apoi (sau de apoi, cum ziceau grecii, cu un secol Î.C.) un meridional într-o uniformă la fel de obosită ca și el se înființează în birău.

— Iată-l pe comisarul Bérurier și pe adjunctul său, face prezentările directorul.

O lacrimă iute evaporată dă strălucire pupilei bérureene.

— Mulțam, bâiguie el cu nevinovăție.

Apoi, venindu-și în fire, îi arată țagherului lista.

— Bănuies' c'ăștia patru bandiți o fi vorbitără și cu alți gagii, frățâne!

— Natural. Dar făceau bisericuță în special ei între ei.

— D'acordeon, d'acordeon, fârtate. Totuș' să fi fostără o-ntâmplare că ierea toț' patru-n aceiași chilie?

— Trei se aflau în aceeași celulă. Al patrulea, 876, un oarecare Casmá Démasor era împreună cu alți doi deținuți.

— Persoane-n chestie, care să găses' tot în ogeacu' vostru.

— Da, domnule comisar.

— Mulțam, se udă tot Béru.

După o pauză, schițează un zâmbet extatic. În fine, își recapătă stăpânirea de sine.

— Te'ci dup' ăia doi gorobeți și mi-i aduci într-o cămăruță, un' să ședem calmos, pliz.

Gardianul se chiombește la șeful lui, care asentimentează cu o bălăngăneală din cap. *Va bene*[29]!

În timp ce are loc transferul dorit, directorul ne oferă o cutiuță cu trabucuri, dar Bérurier refuză.

— Făr'dă supărare, scumpu' meu pretin, nicio'ată cân' mi-s în anchetă.

Intimidat, celălalt își pune la loc havanele de banchet. Și, cum tăcerea hotărâtă a Mamutului îl impresionează, ne propune – doar ca să mai omorâm timpul – să ne escorteze până la vorbitorul privat, unde trebuie să se desfășoare întrevederea cu cei doi deținuți.

Ceea ce noi și acceptăm la moment.

•

Foarte diferiți, cei doi foști camarazi de detenție ai numitului Casmá Démasor. Unul e un colos cu blana cenușie – cum atât de drăguț ar fi scris nu mai știu ce mare scriitoare de la „Fémina" – cu nas de boxer, urechi de boxer, gingii de boxer (n-ai în fiece zi dinți de lapte, zicea François Mauriac) și, ceea ce-i mai rău, pumni de boxer. Celălalt e o aschimodie parșivă, vicleană, ageră, zbanghie, smiorcăită, a cărei privire nu se poate așeza mai mult de trei secunde pe același obiectiv.

Bérurier își măsoară clienții.

— Vă foarte mulțam, pretine, îi zice directorului, dac'aț'fi vroind să ne leși singuri cu ăștia doi sezoniști? Câ' dăspre cu privire la gabor, continuă

comisarul, i-aș fi fiind recunoscător să binevroiască s-aștepte-n coridor.

Cei doi desemnați se conformează exigențelor sale și, în încăperea zgârcit mobilată cu o masă și trei scaune, rămânem patru: doi sticleți și doi pușcăriași.

Boxerul cincinalist rupe cel dintâi tăcerea.

— N-avem onoarea să vă cunoaștem, zice. Se pare să sunteți copoi?

Béru își scoate haina și o așază cu multă precauție pe spătarul unui scaun, ca și cum ar încredința-o unui servitor mut, dacă ar manifesta, în mod obișnuit, vreo grijă pentru hanțele lui.

Simt prea bine – cunoscându-l, la fel ca și tine – că joacă nițel teatru, doar pentru a crea atmosferă. Uneori, așa este această ființă simplă: complicată. Elaborează anumite momente, ca și cum ar dori să le structureze după o idee de-a lui, preconceptă.

Își freacă lăboaiele, face auzit un început de artrită, apoi își strânge extraordinarele sale degete. Acum, amândouă brațele îi seamănă cu o halteră ruptă în două.

Cei doi deținuți nu știu ce să creadă despre atitudinea lui. Și, oare să-ți mărturisesc? Nici eu.

Atunci, comisarul, Béru se proțăpește în fața gorilei și, cu o iuțeală de cobră (sau de alt animal renumit pentru promptitudinea lui, în caz că ești reptilofob), plasează o serie de lovituri în bărbia boxerului.

Celălalt, prins știi tu cum? Pe nepregătite! Se clatină sub impact. Își ia, din instinct, poziția de apărare, dar trebuie că n-a mai urcat pe un ring de când era bunica fată. Pe de altă parte, ezită să caftească un curcan. Și, chiar dacă ar vrea, Béru nu i-ar lăsa răgazul, căci boxul lui Grăsănissimo e la fel de franțuzesc ca și el.

Un genunchi neprevăzut, în castaniete, îl face pe adversar să se îndoaie. O nouă serie, la fațadă, îl îndreaptă. Un călcâi articulat la pateu îl asfixiază. O copită la ocarină îl hemoragizează. Iată-l la pământ, gemând, sângerând, jeluind.

Aschimodia care îl însoțește s-a făcut una cu peretele, mai alb ca acesta. Grasu' se duce la el, îl ia de gât cu blândețe.

— Sper că nu ți-e frică? îl întreabă părintește. Dar interpelatul nici măcar nu-și mai poate înghiți saliva, așa că ce conversațiune ai vrea să mai facă, îmmm?

— Cum îț' zice, copilu'? continuă șeful meu.

Celălalt îngaimă cu încetinitorul:

— Albert Renfil.

— Păi, șezi, Bébert, ai țurloaili ca a lu' un jongler chinezoi, cân' își dă peste cap farfurioarili.

Apoi, Béru se duce la ușă și fluieră după gabor.

— Ia zi, vericule, rogu-te, ai vroi să-l conduci pă domnu'n vastele lui apartamente?

— Mămulică, da' ce-a pățit? guiță gardianul.

— Cân'a tramversat strada, explică amicul meu, n-a văz't cân'a venit o rablă, da' io crez că sufere dă confuziuni internate[30]. Hai, dăgajează-m' perifericu' mai'nainte să bage limba pă gât.

Și, înșfăcându-și victima de reverul zărcii, îi face vânt pe culoar.

— Nu poci să sufăr cân'vr'unu' nu-m' răspunde la-ntrebare, pricepi? îi zice Infamul celui de al doilea deținut. Dacă răspundea cu frumosu' la-ntrebăr'li mele, ierea pă valabel, ne dăspărțeam amigos, ba chiar, io-te…

Béru arată un pachet de țigări „Gitanes".

— Ăstea i le-aș fi dădut premiu. Da', așa, să nu răspunză, ie-n sultan[31], tu nu crezi? Nici că ie-n sultan mai râu dăcât atâta!

— Dddaaaar… îngaimă nefericitul.

— Ce z'săși, băiețică?

— Nu i-ați pus întrebări!

Comisarul ridică din umeri.

— Nu ierea nevoie; cu muia aia a lui dă bulangiu, știam io că n-o să răspunză. Frățână-tu ie un gagiu d-ăla dă nu răspunde cân'âl conversezi; nu-i nevoie s'te uiți mul'la iei ca să-ț' dai seama. Pă cân'tu,

Bébert, ei, așa mai zic și io, te simți pă pământ ’recunoscut[32], noi amândoi.

Îi strecoară pachetul de Gitanes (sau de Camel, dacă preferi blondele) în mână.

— Na, ia d’acia: ca să vezi că am încredere… Zi-mi o chestie, copilu’, acilea voi nu trăiț’ ca ăia încarcerații. Ieșt’ la corent cu ce-a pățitără ieri ăia patru găozari dă s-a topitară d’aci, nu?

Albert Renfil îl aprobă.

— Păi, închipuiește-ți că noi le-am arânjat ceartăru’ pan la Père Lachaise[33].

Pupilele amărâșteanului dau pe dinafară.

— Testual, copilu’. S’tem *kingii* trăgaciului, iechipa noastră. Avem o droaie dă drepturi, care alți curcani nu să bucură dă iele. Regim dă favoare.

Își scoate la vedere flinta, i-o arată prăpăditului din ce în ce mai uluit.

— Dacă ți-aș goli chestia asta’n dulapu’ cu tocană, n-aș avea dă zis colo sus decât că: „A trebui’”, pen’ că să mi să răspunză: „Ah, bun, dom’ comisar”. Asta iezicstă, ce vrei? Dacă n-ar fi iezicstat, ar fi trebuit s-o’nventăm și-ar fi fos’ to’ dracu-ăla, nu? N-am dreptate?

Ridică bărbia flăcăului îngrozit, cu țeava mandolinei sale perforatoare.

— S’atunci, uite, zice apropiindu-și fața de a celuilalt. Io-s acia, cu omu’ meu, ca să-ț pui o’ntrebare; nu doo: una singură. Și-n special, ține minte: nu dă doo ori, Bébert. Numa’o’ată, da rostind bine fiește care cuvânt. Ca să știi cum șezi, ’ți-aduc la cunoștință că numitu’ Casmá Démasor, ăla dă viețuia-n aceiaș’ chițimie cu tine, a răposat și că, ca urmare, ce-ai putea zice tu nu i-ar schimba cu nimica viitoru’, s’tem absolu’ dă acord la punctu’ ăsta! Nu, Bébert?

„Băiețică” îl aprobă, ca disperatul.

— Jockey, spune Bérurier, da’ ai putea să răspunzi politicos.

— Da, dom’le!

— Io-s comisar.

— Da, domnule comisar.

— Mai tare!

— Da, domnule comisar.

— Mulțam. Mulțam fain. Acu', să mă-ntorc la fapte. Ăia patru marțafoi s-a cunoscutără acia. S-a simpatizatără și toate chest'ile ălea. Poate că și-o trăgea, da' nu mă bag. Regulatu' ie o treabă dă utilitate personală, nu? 'Ntr-o zi, s-a hotărâtără să să ievaporeze. Și s-a organiza' proectu'. Casmá nu putea să sporovăie cu frățânii lui dăcât în timpu' dă plimbare sau pă șestache, la masă, o vorbă-n atiler, al'ceva nimica. În timpu' ălălant, să perpelea lângă tine și lângă gorilă. Ierea fatal să vă spuie dă intenții'li lui. Să nu zici nu, în niciun caz, ar fi prea teribele, pentru tine, consecințili. Un gagiu, la anii lui, nu poa' să steie cu lunile-n celulă, far' să ciripească. Și dă ce-ar fi ciripit, dacă nu dă topeala dă să pregătea? A fostără aluzii, p'ici, pă colo. Nește firimițe dă confidențe, toate ăstea… Știu io cum ie viața. Toată *prea-n bula*[34] asta a fost ca s-ajung la întrebarea care n-o să ți-o pui dă doo ori, pă cuvântu' meu dă om. Tu căști bine clăpăugele. Asculți întrebarea. Stăi cât vroiești' tu 'nainte să răspunzi, cu condiția să nu stai prea mult. Dacă răspunzi bine, o să zic colo sus doo vorbe favorabele în legătură cu daravela ta. Dacă nu răspunzi sau mi-o cânți pă nasol, io nu știu. Să-ț' spui că-ț' bag o boambă în devlă ar fi poate iecsagerat, cu toate că io, când mă'nervez, nu poci să fi sigur dă nimica. Da'to'ce poci io să te-anunț, fără pentru ca să curgă violenții[35], ie că aș plânge pentru tine dinainte, într-o asemenea ipoteză, dacă ia s-ar fi realizând.

Comisarul Béru respiră.

— Patru gagii care o taie și care, în doo luni, nu să mai găsesc nici urmă din ei, așa ceva nu să iezicstă. Unu' da. Doi, dacă n-ai încotor. Da' patru, nu s-a mai pomenit vro'ată. Concluzie, înainte să să ievaporeze, monștrii ăștia micii avea un ogeac gata pregătit, unde să să bage la fereală. Un ogeac beton.

Fără greș. O adevărată pensiune „Mimoza”. Întrebarea mea iacăt-o, în fine.

Béru își pune iar pălăria. Cu vârful degetelor, pe care tocmai și le-a lins, își turtește o rămășiță de tuleu de pe dinainte.

— M-asculți, băiețică?

— Da, domnule comisar.

— Mulțam, Mulțam fain. Bun. Întrebare: cum e cu ogeacu’ ăsta? Termenat.

Adaugă, cu un ton neutru:

— Nu te grăbi: ai zece secunde.

• CAPITOLUL CINCINAL

Mercedesul merge de parcă plutește pe talazul circulației, îndreptându-se către hotel într-o năvală irezistibilă, așa cum ar scrie un autor de romane polițiste, preocupat să-și migălească o frază energică și de bun gust.

Flăcăul care-l drivează îi zice bine din volan. În funcție de virtuozitatea pe care o are sau nu un șofer, orarul tău poate suferi fluctuații dintre cele mai importante. Gagiul nostru îi economisește un timp prețios proaspătului comisar Béru, ale cărui înalte funcții sunt atât de limitate.

Grăsanu' jubilează. Mândru, își tot dă aere, în sensul necurat al cuvântului. La fiecare vânt încredințat tapiseriei de catifea bej a Mercedesului 250, coboară îndatoritor geamul de pe partea lui, doar ca să mai resalubrizeze vehiculul. Ba curtoazia lui merge până acolo, încât începe să coboare geamul din momentul în care își ridică o parte a persoanei, pentru a-i lăsa cale liberă.

Nu zic nici pis. El conduce. Bun, fie, mă țin de cuvânt. Să-i fie de bine. Așadar, jubilând în continuare, Grasu' examinează lista clienților de la *Pomponul Roșu*. Îmi cere un creion și desenează niște ieroglife pentru fiecare nume. Desene misterioase, după un cod strict, care îi aparține. După ce termină cu examinarea, Matahala îmi întinde documentul.

— I-am ars câte-o cruce în fața la gagiii susceptibili or' c-a vrutără ăia să-i dilească, or' c-a putut să scrie iei scrisoarea anonimă a lu' Babacu!

Număr trei cruci.

— Și pe ce te bazezi, domnule comisar?

Blegeala din privirea lui bovină se evaporă.

— Mulțam, mulțam fain, nu se poate abține Béru. M-am sprijini' pă baza la fapta că ăle trei persoane dă ie-n chestie, nu stă-n Marsilia.

— Îmi scapă nuanța.

— Dacă-ț’ scapă, mormăie Alexandre-Benoît, ie pen’că io ieream mai bun dă comisar, dăcâ’ un oareșcare San-A, dă-l știu io. Ăstea ziind fise, io n-o să tăgădui că persoana dă trebuia lichidată ar fi fostără pântre ăilanți doozeci. Da’ n-aș prea-ș crede.

Inimă largă, îmi dă explicații.

— Totu’ a-ncepu’ cu iepistolia aia dă i-a trimes-o lu’ Babacu, iezact?

— Exact.

— Car’ va’zică, tipu’d’ a scris știa că persoana dă trebuia lichidată ierea la *Pamponu*’ *Roșu*.

— Este sigur.

— Dacă știa, înseamnă că iei or’ carevașilea din împrejurimea lui îi dăduse ciocnire lu’ viitoarea victimă în restaurantu’ ăla, cu mai multe zile’nainte.

— Natural.

— Ș’atuncea, ie probabel că or’ victima, or’ gușperu’ dă i-a zis să iasă la intersecțe, nu șade-n Marsilia, or’ chiar amândoi. Acu’ mai vi d’acas’, nu?

— Pff, e puțin cam elastic, ca raționament. Mie mi s-a întâmplat deja să stabilesc cu câteva zile înainte restaurantul în care-l invitam pe un prieten care stă, ca și mine, la Paris.

— D’acordeon, d’acordeon, scumpule, da’ io, comisaru’ Bérurier, pretinz că ie mai logic să mă gândes’ că…

Tace, uluit de o idee subită care-i trece ca un vârtej prin creierul în care sunt, totuși, restricții severe de viteză.

— Ia zi, șofer, cunoști, în Prado, o bombă dă să chiamă, *Pamponu*’ *Roșu*?

— Ete, na; colo-șea, unde s-au căsăpit ăia ieri?

— Conduce-mă colo-șea, te rog io!

Omul ne examinează prin retroșmolobilic.

— Aveți ordin să faceți anchetă? întreabă.

Bérurier bodogăne:

— Supoziț’onând că te-ntreabă carevașilea, fă ca mine: cotu’ răspuns.

Șoferul se face negru, ceea ce echivalează cu o adevărată performanță, dat fiind că e deja senegalez.

•

Mercedesul oprește pe banda a doua, în fața restaurantului; manevra e de ajuns pentru ca tomobiliștii din urma noastră să ne trateze de: tolomaci, dilii, feciori de curvă și giscardieni (primarul Marsiliei fiind un eminent socialist, care nu-i-de lemn, după cum știe fiecare).

— Nu-i dă nevoință pen'ca să vii, mă oprește superiorul meu, ie mai bine să meșteresc io solo.

Coboară, se avântă în stabiliment, după ce a bătut în ușă, pentru ca s-o facă să cioc-de-rățoiască.

Șoferul mă întreabă dacă nu mă deranjează fumul. Îi răspund că numai cel de la calea ferată mă supăra, dar, de vreme ce a fost electrificată de un car de ani, nu mai am probleme în această privință. Își aprinde o țigară.

— Sunteți copoi, nu? îndrăznește el. Vizita asta la pușcăria din Nîmes și, pe urmă, acum, la restaurantul unde au avut loc crimele…

— Colegul meu e un celebru comisar din Paris, da.

— Și dumneavoastră?

— Oh, eu; nu-s decât un modest auxiliar.

— Nu-i prea împuțită, ca meserie?

— Ucigătoare!

Nu pricepe sinistra butadă.

— Eu, unul, n-aș putea, declară expulzând pe trompă un metru cub de fum de papiroasă.

— Considerați, la fel ca și cei mai mulți dintre oameni, că jobul ăsta e prea vrednic de dispreț?

— Oh, nu.

Își ridică mâinile.

— Când eram puști, în Africa, tata m-a atârnat de degetele arătătoare, ca să mă pedepsească pentru nu știu ce. Funia mi le-a tăiat pe amândouă. Și, atunci, fără arătător, cum aș putea folosi un pistol?

Îl bat pe umăr, cu prieteșug.

— Lasă, fiule, că nici taxiul nu-i rău.

•

Întoarcerea lui Bérurier, ud tot de fericire. Ce se mai dă rotund Valorosul! Nu l-am mai văzut

niciodată dând așa pe dinafară de activitate, de tonus, de bucuria de a acționa.

— Sunteți mulțumit, domnule comisar, îl întreb.

— Mulțam, mulțam fain. Nu mulțumit, încântărit. La marele fix, Gagiu'! Drep' la țintă. Mamăăă, ce comisar aș fi fost!

— Am putea ști și noi?

— N-am de ce s'umblu cu șahăr-mahăr în fața la un colaborator dăvotat. Am întreba' numa' dacă ierea multe mese rezervate dă cel puțin trei zile, ieri, la prânz. Birtașu' s-a chiombit în caietu' lui. Una singură! M-auzi, Mare-sculă-pă-basculă? Una singură și unică, ălelante a fostără doară din ajun și dă dimineață.

Își desface iar lista devenită otreapă – de grăsime și de atâta ghemotoceală – îmi arată un nume însemnat cu o cruce… Unul dintre cele trei. Ah, jos pălăria! Coviltirul! Bravo! Bravissimo! Bravissimișto! Un nume de femeie. Johanne Seymour, bulevardul Henric VIII[36], nr. 108, Nisa. Și unde mai pui că ăsta e un nume britanic. Iar scrisoarea anonimă a fost expediată din Londra. Așadar, totul se brodește. Se feribotește!

— E bine, Béru. E foarte bine.

— Da' dă ce Béru?

— Pardon: domnule comisar!

— Mulțam, mulțam fain. Gagica asta ierea necunoscută la *Pamponu*' *Roșu*. A făcu' rezervația cu șapte zile mai'nainte dă data dă ieri. Ia a sosit prima la restaurant; un tip, dă-l cunoștea bine, s-a-ncontactat cu ia. Ș'a băutără visikiuri în timp ce-l aștepta pă un al treilea cioflingar, care s-a-nfințat mul' mai târziu și care l-a prezenta' primu' gașper care a venit, lu' dama a tânără. Un gagiu gras dă tot.

Iată-ne la hotel.

Speram să găsesc noutăți de la Pinuche, dar nu ne așteaptă decât un mesaj de la Paris. Ni se semnalizează că unul dintre mesenii de ieri are fișă la poliție. Un tip tânăr, pe nume Marcel Boulon. A încasat doi ani de pârnaie pentru că a curățat un nord-african în timpul unei încăierări, la un bal din

arondismentul XVIII. Tocmai s-a căsătorit. După lista noastră, și-a luat prânzul la *Pompon*, împreună cu tânăra lui soție. Conform mesajului, ar lucra într-un garaj de la periferia Marsiliei, pe lângă Cassis.

Descoperirile Grăsanului m-au stimulat.

— Bun, zic, acum îi dăm bice spre Nisa, ca să ne punem la curent în legătură cu Jehanne Seymour.

— Nu!

— Poftim?

— Zic că nu, ie al'ceva mai urgen'.

— Dar…

Bérurier se holbează la mine cu niște ochi mai albi decât rubinele strălucind în soare.

— Ah, ia s' mă mai pardonați' matale, da? D'ajuns!

După care, dă de-azvârlita cu șalupele, eliberându-și bătăturile, și formează numărul de telefon de acasă, de la Paris.

— Da'un'te'ci, inspectore? îmi strigă, văzând că mă îndrept spre camera mea.

— N-aș vrea să par indiscret, domnule comisar!

— Mulțam, mulțam fain, da' io vroiesc să rămâi, sun la ogeacu' meu pă chestie de servici, nu dă plăcere. Io, cân' îs pân' anchete, nu las să treacă legătur'li personale 'naintea la… Alo! Marie-Marie?

Mecla lui începe să arunce raze. Un zâmbet îi unge comisurile (de polițist)[37].

— Ie Nenicu', scumpo. Tocmai cu tine vroiam.

Când sporăvăie cu nepoata și pupila lui, Alexandre-Benoît, parcă-i un motârlan. Se înfoaie, își face gheara și glasul de catifea.

— Cum ie treaba cu școala, țâcă?

— …, zice Marie-Marie.

— Cum? Ah, numa' la nemțească? N-ai loat dacâ' 2 la compoziție? Nu, da' ca ce să crede, profu' ăsta al tău? Nu tre' s'te leși băgată-n cofă, îngerașule! Las' că mă-ntorc io, viu io la iei să-i zic, ce mă-sa, și-ncă pă franțuzește sadea, stai numa'! Să-i facă zile fripte lu' nește copilițe cu așa o limbă, dă zici că-i o anghină! Asta fin'că-i place lui să zgârie lumea pă creieri, nu? În fine, poate c-o să mai fie

f’un război cu iei, măcar așa să-ț’ folosească la cevașilea. Da’n fine; bun, nu te-am sunat d’asta. Ai fi văzând o înconvenență să legi cartea la gard pă fo trei-patru zile, puică? Asta te-ar masturbura la-nvățătură? Zi-mi pă bune! Nu? Compoziți’li-s gata? Banco. Atuncea, io-te ce-ai dă făcut, da’ntâi și’ntâi, ai auzi’ dă o sectă dă sonați, dă-i zice *Secta Nu-i Ison*? Mda, ie din anglizească, cică-nsemnează soare nou. Iezicstă o scursală în dăpartamentu’ Haut Var, la Sân Gâl-gâl. Aș vroi să te ’ci acolo-șea și s’te’ngajezi ca cum ai fi fo bolândă d-aia dă ie atinsă dă greație, care vroiește să’ș ducă viața cu Domnu’, chestii d-ăstea… ca s-avem șpile, puicuță… Ăia nu primește dăcâ ’tinerei, în stabilamentu’ ăsta, și io tre’ să fiu pus la corent cu mânerele la bulangiii ăștia. Colo-șea să coace nește chestii nasoale…

— Béru! tun eu, doar n-ai de gând s-o expediezi pe Marie-Marie în balamucul ăla afurisit!

El își pune mâna peste receptor.

— Mai pardon, inspectore: fleanca! Știu io dăspre cum acționez.

Inspector! Mie! Vasăzică, nu-i este de ajuns că-l promovesc, acum mai vrea și să mă degradesc. Marie-Marie a lui trimisă în secta asta, a *New-Sun Brothers*-ilor! A înnebunit. Nu mai are limită. Este Béru cel Viteaz! Alexandre-Benoît cel Mare!

El continuă:

— Fă-ți repejor bocceluța, pune-ți țoalili ăle mai ușchite: blugi, of curs, și nește tișerturi d-ălea, ca dracu’, dă vezi rechini feroci pă iele, de-astea. Pricepi? Tanti-ta-i colo-șea?… Nu? La cine?… Ah, la Alfred, care-i bolnav… Da’ pă unde-l doare pă tembelu’ ăsta?… Cum mă-ntorc io cu spatele, cum cade și-ăsta bolnav… Ah! și-a scrânti’ mâna cân’ punea bigudiur’li ielectrice! Bun, auzi acia, puică, să-i laș’ vorbă lu’ Berta, cum că țe-am ceru’ io să te faci încoa, la mine, la Marsilia. Ce?… Păi da, îs cu Sana, pen’ce?… Mda, știu io că ți-a căzu’ cu tronc frumosu’ ăsta-ntunecost, da’ nu ca să-i faci lui ochi dulci te-aduc io acilea, cu noi. Ai să treci pă la Agenție, pă Chamzés[38], și-ai să iei ce-o să-i spui io

lu' Mathias să-ț' pregătească. Pormo mergi la Orly-Veste[39]. și săi în a dântâi tinichea dă Marsilia. Iei cevașilea pân'la otelu' *Atena și Colorado*, să nu-ț 'uiți dă numele lui. Clar? Ce-i aia?… Ah! bani? O să-ț' dăscopăr locu' nostru dă piteală, al meu și a lu' Berta: ridică salteaua dă la noi, dădăsupt ai să găsești' un portofel vechi cu ieconomii… Cum zisăși?… Iereai la corent? Da'cum dă știi, îț' zisă tanti-ta? Nu: ai găsi' tu singură! Ei, da, tu ieșt' una d'aia supradotată, mătăluță! 'Tu-i maica mă-sii! Așa un ascunziș! Bun. Ai băgat bine la devlă totu', puștoaico? Vez' să nu faci fo greșeală din ieroare. Dacă nu-i niminea la otel, cân' o fi s-apari tu, întrebi dă odaia lu ' dom' Bérurier și ne-aștepți acolo-șea. Termenat.

Țocăie un pupoi de tigroaică luându-și rămas bun de la ultima ei serie de pui și închide.

— Alexandre-Benoît, protestez eu, nu poți risca s-o trimiți pe puștoaică la ăia de la *New-Sun*, de unde plozii ies cu mecle de arhangheli aghesmuiți, jumuliți de aripi; și mai ales de când știm că la secta asta s-au refugiat cele patru pramatii evadate de la pușcăria din Nîmes.

Grasu' mă fulgeră cu o privire însângerată, ca gălbenușul de ou făcut uneori de o găină hemofilă.

— Întâi și-ntâi, zice, io iau otărârili singur și poci să-ți lași reproșur'li în port-cortelur'li dân' ol. Al doilea, nepoată-mea, Marie- Marie, ie o toantă iestrem dă'nteligentă și isteață, care-i pică fisa dă toate, n-are frică dă nimica, și n-o să vie nește sectari, ca chinezoii ăia unși cu seu dă dragon să mi-o vâre-n răcori pă ia, care nu i-a fost frig nicio'ată-n viața iei. Pân ia o s-aflăm adăvăratu' miș-maș dă să meșterește-n mănăstirea asta dă bonzi și bonzoaice. Acu', dac-ai fi binevroind să legi cățeaua, că simț nevoința să fiu calmos pen'ca să-m' continui giobu'.

Și formează numărul Agenției noastre.

Claudița răspunde fără cine știe ce grabă. Trebuie că-și face unghiile sau îi suge acadeaua lu' Roșcoveanță, căci, după ce fredonează: „Paris Detective Agency, un moment, vă rog", îi pune lui

Béru acea muzicuță destinată să-l facă pe om să-și iasă din răbdări, umplându-i pâlniile cu un cântecel zis în surdină. Al nostru e „Cântecul Larei”[40]. Dar Huiduma, prea puțin meloman, declară că ’ncepe să i să ia dă doctoru’ „Șo, vaco!” și că trebe să ne-nlocuim indicativu’, să punem Coluche[41] în loc, sau chiar ora exactă, pentru ca acești timpi morți să folosească măcar la ceva.

După mai multe minute, Claudița se declară prezentă și, lucru și mai bun, ascultătoare.

— Ce mă-sa’nvârteai, cumătră? protestează Béru, îț’ schimbai apa din baterii, or’ îi trăgeai fo clanță lu’ Ruginitu’?

Ea pufnește-în râs:

— Oh, mata erai! Eram pe linia cealaltă, cu mama.

— Ce manere, s-amesteci viața privată cu munca, ’tu-i maica mă-sii! tună comisarul și – anterior – prietenul meu; păi, așa ai vrea tu să tramverseze Franța criza pân vad, cân’ fiștecare-ș’ face dă cap, ca pă moșia lu’ tac-su!

— V-ați coborât din pat cu stângul, în dimineața asta, se hlizește nerușinata.

La care, Béru îi răspunde că își rezervă dreptul pentru nește fesieri care să-l merite. Apoi, îl cere pe Mathias pe linia a doua, așa cum Goethe, pe patul de moarte, cerea mai multă lumină.

Numai că el o obține.

— Ruginitu’, te’ci mintenaș să pui la cale o jucărică, care vine nepoată-mea după ia. Tre’ s-aibe un microfonel haios, împosibel dă rămorcat dă ăi dă primprejurimi și dăspre care io po’ s-ascul’ ce să zice la o distanție pă puțin dă două sute dă poștii; te prinsăși la schiță?

— Înțeleg, da. Dar…

— Nu, nu iezicstă „dar”, că nici io n-am timp nici pic. Marie-Marie o să să-nfințeze d’aci-n treijdă minute, ăl mul’ o juma’ d’ oră. Dacă nu ieșt’ o cizmă, dăscurcă-te pen’ca s-ajungă la păsăroiu’ ala.

Dacă iești' cizmă, o să fie păcat, cu o famelie așa dă mare ca a ta, să te pomenești în șomaji. Salut!

Aidoma sieși, noul comisar închide. Își șterge fruntea brobonită din pricina energiei cheltuite cu atâta generozitate.

Apoi se chiombește la ceas.

— Drace, ie ora! exclamă el.

— Ce oră, domnule comisar?

— Mulțam, mulțam fain, ora la ciorbița dă pește, copilu'! Nu faci nimica pă valabel, cu mațu' gol.

• CAPITOLUL ȘASIU

Ai crede că josul feței și susul cămășii i s-au redus la minimum, atât de rău i-a dat pe dinafară mestecătoarei copioasa ciorbă de pește ingurgitată și apoi măturată cu trombe de vin rozé provensal.

Mulțumit, cu mintea în repaus, râgâie usturoiul fără întârziere, pentru a prelungi miresmele festinului, apoi oftează:

— Îț' dai tu seama ce prăpăd ar fi fos', dacă ieream io comisar pă bune, Sana?

— Asta se mai poate întâmpla și de-aci înainte, îl momesc eu.

Dar el este stăpânit de dezamăgeală, în privința viitorului.

— Nu-m' zi asta, artistu'. Am loat-o-n frează, simț io prea bine. În zioa d'azi nu contează ieficența, numa' turuiala. Fără să-ț' ponegresc persoana ta, care iești' valabel ș'ai dădut dovezi, ca bază, în multe ocazii. Io am rămas cu țărâna dă la Sân-Tolomaqu Vechi pă tălpi, ș'asta nu-ț' ușurează să intri-n saloane, birăuri frumoase, locuri dă granda. Strâmbă toț' din nas cân' mă vede că pic io. Crezi că io n-am văzu'? Îm' pute picerili, ți-o zic io d-adăvăratelea; cum vrei tu s-ajung? Ca să faci impresie, tre' să-nveți gramatica și să-ț' stăpânești bășinili; io, unu' n-aveam așa capacități. Am făcu' mereu greșeala să văz lucrur'li simplu, așa cum ie iele, Sana. Ar tre's' fiu tâmpit, nu?

Îl înhață pe chelner de o aripă.

— Mi-aduci trei rachiuri la cafă, Gagiu'! îi ordonă.

Pinguinul este încercat de nevoia unei confirmări:

— Trei? se minunează.

— Unu' pentru pretinu' meu, unu' pentru cafeaua mea, ș'unu' pentru mine, detaliază Béru, ț'ajunge ca iesplicație or îț' trebe'o schiță mai clară?

Celălalt zâmbește și se îndepărtează.

Este o vreme superbă. Curios lucru, prerogativele de excepție, acordate Grăsanului, mă odihnesc. Mă

simt ca într-un fel de concediu, debarasat de problemele grele și de negrele chinuri ale sufletului.

Aveam nevoie de acest gen de timp mort. De acest răgaz. Enormul se descurcă magistral. În câteva ore a găsit vizuina evadaților de la Nîmes și, poate, numele persoanei pe care trebuiau s-o ucidă. Ce altceva să mai doresc, decât eliberarea lui Pinuche?

Blânda căzătură… Soarta lui mă îngrijorează și, totuși, îmi păstrez în mare parte optimismul în ceea ce-l privește. Îmi spun că niște răufăcători organizați nu ucid cu bună știință un copoi. Într-o încăierare, nu zic nu; dar cu sânge rece, după o perioadă de sechestrare?

— V-aș putea cunoaște proiectele imediate, domnule comisar?

— Mulțam, mulțam fain; ievident că poci, scumpu' meu. Fincă știi Marsilia ca pă buzunaru' meu, o s'mă drivezi drep' la Bursă.

— Sperați să regăsiți locul în care a fost dus Pinaud în noaptea asta?

— Io nu sper, mă duc!

— Încrederea dumneavoastră e minunată, domnule comisar.

— Mulțam, mulțam fain. Ia are toate motivele pentru ca să fie, inspectore. Ie d' ajuns să-ț' dai o țâră dă perdaf la dovleac, pen'ca să-ț' supraacționezi glagorea.

— O explicație mai aprofundată m-ar onora.

— Ei bine, o s' te onorez, scumpu' meu Balzac, glumește acest fin literat.

Își toarnă un rachiu în cafeaua ce i-a fost servită concomitent, mai găsește loc pentru trei bucățele de zahăr, în acest amestec, se apleacă pentru a bea din ceașca umplută până peste poate și care nu i-ar îngădui nici cea mai infimă manipulare.

Se îndreaptă.

Își pune amândouă coatele pe fața de masă întinsă.

Apoi, capul în căușul mâinilor.

Vorbește.

— Tre’ să știi să storci vorbele, Gagiu’. Să le faci să-ș’ dea to’ sucu’ pă care poa’ să-l conție. Pinuche n-a zis iel multe, da’ ce-a zis poa’ să cântărească cât greutatea lui în mușțar. Ne-a zis dă un magazin dă lângă Bursă. Dacă magazinu’ ăsta-i lângă Bursă, păi, atunci-nsemnează că-i aproape dă TOT dă ia, al’fel Boșorogea nu ne făcea precizația asta. Bine. Pormo, iel a zis „un magazin care miroase a naftalină”. Car’va’zică, asta-i clar și mă iesplic. Dacă l-ar fi condusără-ntr-o băcănie sau într-o farmacie sau un birt, moș Pinuche zicea: „Într-o băcănie, într-o farmacie sau într-un birt, finc’ar fi văzu’ că ierea vorba dă o băcănie sau o farmacie sau un birt, nu?

— Foarte just, domnule comisar.

— Mulțam, mulțam fain. Va’ zică, dacă Tataia a sporovăit taman d’un magazin, ie fincă a constata’ că-i un magazin, nimic al’ceva. Un magazin care puțea a naftalină. Un magazin gol, după cât să vede. Îs urmărit în continuare?

— Bineînțeles.

— Ș’atuncea, inspectare, îț’ pui încuetoarea asta prea dășteaptă: adică cum ie aia un magazin care e gol, la vedere, și pute a naftalină?

— Un magazin de blănuri?

Pare aproape dezamăgit. Totuși, e un jucător corect.

— Bravo, inspectare. Ieșt’ mai puțin bou ca cum ai aieru’!

Tonul lui visător nu e decât unul prefăcut. Menit să-i mascheze înfrângerea.

Béru ascunde o umilință obscură în spatele unor subînțelesuri vagi, pozând în gânditor surmenat care își calmează valul ideilor, lăsându-le să vagabondeze printre nouri.

În fine, rostește cu o voce reînviată:

— Mda, dă blănuri. Trebe să cătăm magazinili dă blănuri din preajma la Bursă, s’aflăm ale cui îs toate astea.

— Poliția din Marsilia ne va defrișa terenul; o zbârnâială la comisarul Phloqua o să ne scutească de o groază de intervenții.

Planturosul rage de furie.

— Va’zică, nu s’tem capabeli să ne facem singuri trebur’li? Asta-i chiar muieți-s posmagii, fir-ar să fie! Să-i trimeți pă jucătorii ăștia dă bile pă pistă, pen’ca s-o amețească din prima țac-pac presto? Și mai ai pretenția să fii comisar, matale!

Râsul lui constituie o flagelare morală. E un stigmat care se imprimă adânc în carne și în suflet.

— Timpul ne zorește, domnule comisar, obiectez, înțepat.

— Mulțam, mulțam fain. Tomna’ fincă ne zorești timpu’, nu tre’ să-l perdem cu colegi care a fostără-n stare numa’ să hulească afacerea Dominici. Ai, plătește ca s-o roim.

— Domnule comisar, cei care plătesc nota nu sunt subalternii.

— Just, hlizește Umflătura: ăia nu plătește dăcâ’ oalili sparte!

Magnific, scoate din caraiman o foșnitoare babană, o netezește, o curăță de firișoarele de tutun rătăcite printre îndoiturile ei și o întinde chelnerului. Omul se apropie, șovăind, așa cum se apropie o mâță sperioasă de mâna care îi oferă o bucată din șoriciul de pe șuncă. Examinează bancnota cu o teroare confuză și cu o uluială și mai mare, întrebându-se dacă această hârtie gălbejită de la bank of France, care nu era ea prea frumoasă nici în stare nouă, mai are încă valabilitate, după ce a stat în buzunarul insului ăstuia gras.

Nerăbdător, „comisarul” Bérurier latră:

— Da’ tu ce-oi fi crezând? Că m-oi fi șters la fund cu ia?

— Da, răspunde cu loialitate chelnerul.

•

— Nu-i greu, explică Grăsanu’, o s-o pornim fiește fiecare dântr-un colț dă piață și-i dăm un ocol. Cân’ ne-am întâlnitără, ne zicem blănăriili care le-am văzutără. Pormo, o lom pă străzili chiar din spate, pen’că să procedăm la fel, să ne ginim bine, și facem, al’fel zis, ca casa la melc. Io’s sigur că blănaru’ nu-i dăparte. Ai, uștcheală!

•

Un fluierat deosebit.

Béru șuieră ca pușlamelele, cu toate că nu-și folosește degetele pentru a obține o asemenea stridență turbată. Țignalul lui Béru l-aș recunoaște în toiul bătăliei de la Verdun sau pe peronul Gării Centrale din Nu-i York. Nu se află sunet care să-l poată acoperi. Se strecoară peste tot și vine ață în timpanele mele, indiferent de loc și de distanță.

Această împunsătură de decibeli, care mi se înfige în clăpăuge, îmi dă de veste că avem noutăți. Fac stângampre' și lungesc pasul în direcția străzi Crouillemrolle, de unde a fost emis. 'Fectiv, Bérureanța Sa este acolo, în mijlocul unui drum discret, făcând pe semaforul în onoarea mea.

— Ce-i? îi strig printre gâfâieli.

Big-popă și-a vârât două degete în decolteul prohabului, ceea ce, la el, este întotdeauna un semn de auto-satisfacție. În timp ce perturbă existența vegetativă a pensionarilor săi intimi, se gargarisește pe uscat, scoțând niște „ahrrbaahhh" de oală sub presiune, ajunsă la maturitate.

— Ce-i, domnule comisar?

El uită de mulțumiri, spune ceva în poloneză, ba chiar în cehoslovacă, în cel mai rău dintre cazuri. Îl pun să repete:

— Iotegagiu, iotegagiu, zice el din nou.

Înțeleg, atunci, că e cazul să scindez cuvântul, făcând astfel două, care sunt: Io-te, Gagiu'!

Ridic ochii.

Magazinul este vechi, coșcovit. Grilajul îi e ruginit, ca fermoarul unui senator lovit de prostată. Totuși, literele de pe firmă încă i se pot citi: „Blănar".

— Am fo' trecu' pân față, dă doo ori, explică Valorosul meu, da' ie așa dă'mputit că nu-l opservam.

Mă apropii, încercând să mă holbez printre romburile obloanelor culisante. Geamul vitrinei e ca un parbriz de rablă care tocmai a fost ciocnită în

Raliul Alger-Cape Town. Totuși, zăresc dulapuri, oglinzi pe pereți, o mochetă obosită.

— Vrei să pui pariu că-i colo-șea, Gagiu'?

Curcanii ca alde noi au o bârnă mai babană ca un trombon. Ghiceală fără replică.

Da, „aicea e". O simt, o știu, întocmai ca și Grasu'. În asemenea măsură, încât nu e nici mai mult nici mai puțin decât o evidență, pricepi? Flerul, ce vrei. Dacă la Curcănărie n-am avea fler și turnători, ne-am apuca de transporturi internaționale sau de apicultură (în special eu, îți dai seama, apicultura, nu?).

Fără o vorbă, dau năvală pe aleea alăturată acestui magazin în prăbușeală.

Mamutul interpelează:

— Hău! Da' ce-i cu'nițiativa asta, inspectore?

— Credeam că mi-ați dat ordin s-o iau, domnule comisar, fac eu pe prostul.

El își controbăie prin stepele pubiene.

— Mulțam, mulțam fain. Bun, poci să mi te' ci, da' așteaptă-mă.

Culoarul e strâmt, întunecat, urât mirositor. Dă într-o curticică cu bolovani masivi, jucând sub picior. Găsesc în curticică lucrul după care venisem, adică ușa de serviciu a magazinului, cea pe unde se intră în fundul prăvăliei.

— Hău, stai așa! îmi atrage atenția Grăsănissimo, ai văz't?

— Ce, domnule comisar?

— Mulțam, mulțam fain: asta!

Îmi arată o încuietoare de siguranță, nou-nouță, care contrastează cu vechimea restului.

— Vez' că-i acilea!

Ca și cum această broască de alamă strălucitoare ar constitui o dovadă!

— Păi sigur, e chiar aici, știu, îl bombăn. Natural, domnul comisar dorește să-i deschid această ușă?

— Textual, inspectare. Și mulțam, mulțam fain.

Sesame, săi! Să-mi zobești-zobit, să-mi julești-julit; te-am halit!

Deschid. Încă o dată, bravo, San-Antonio. Nu știm dacă-s un bun copoi, dar sunt sigur că aș fi fost un șpringar pe cinste. A intra acolo unde accesul e interzis constituie pentru mine o performanță. E o voluptate. În orice spargere e ceva dintr-un viol. De altfel, orice viol nu-i și o spargere? Pân'la urmă, toată viața n-am făcut altceva decât să mă joc de-a jandarmul și violatorul.

— Gata socoteala, mda? își pierde răbdarea comisarul.

— S-a gătat, domnule comisar, triumfalez eu, împingând ușa.

— Mulțam, zice Bérurier. Și mulțam, mulțam fain.

Intră primul. Șefăria generează datorii, iar datoriile riscuri și primejdii.

Și, atunci, valorosul meu Mamut primejdiază în forță. Fierdelancește. Abordajuiește. I-ar trebui un drapel propriu, pe care să-l înalțe sus. Îmi și închipui izmenele lui fluturând într-o prăjină.

Ne introducem într-un ungher lepros, mobilat cu un vechi contor electric. Tapetul pereților atârnuiește. Bagdadia e vârstată cu pete maronii. Un bec atârnă jalnic. Învârtesc comutatorul, dar lumină nu se face. În magazin, pustiul e la fel de apăsător, dacă nu și mai și. E adevărat că duhnește încă a naftalină. Chiar foarte puternic, după câteva momente. Cercetăm dulapurile care, cândva, adăposteau piei de animale. Și asta-i tot.

— Nu-i nicio sfârâială, nu? se plânge Morocănosul.

— Miroase a naftalină, îi subliniez.

— Da, i-adevăra'. Ar tre' să știm a lu' cine-i prăvălia asta. N-a mai fonționa'dă o veșnicie.

— Într-un cartier atât de comercial, e mai degrabă surprinzător, nu credeți, domnule comisar?

El mormăie:

— Mulțam, mulțam fain! continuând să reflecteze.

— Zăvoru' ăsta-i ăla care mă intrighează, zice în sfârșit. Dă ce trebe o sculă dă calibru'la asta, pen'că

să păzești'o dugheană janghinoasă?

— Poate că localul gol atrăgea boschetarii!

— N-ar fi greu dă-ncrezut.

Și uite-l că zbiară cu o voce spartă.

— Of, 'tu-i dumnezeirea dumnezeirii dumnezeirilor mă-sii!

Se apleacă, ridică un lucru de pe jos. Mi-l prezintă.

E lung de doi centimetri, a fost cilindric, dar nu mai e. Este maro la un capăt și negru la celălalt. Pe scurt, este, incontestabil, un chiștoc de-al lui Pinaud.

Nu-i răspund.

Ce emoție, cu chiștocul ăsta!

Îl simbolizează pe Cesar. Îl văd împrejurul acestui mic desen, aidoma unui cărăbuș stafidit, atât de inofensiv (în aparență, fiindcă la *Pomponul Roșu*, ai văzut, nu?), atât de duios și de desprins de viață. Trăind doar atât cât să fie prezent în vârful picioarelor, Pinuchet.

— Ca ce l-o fi adusără acia? îl întreabă comisarul Bérurier pe mizerabilul său subordonat.

Iar acesta din urmă, cu modestie, ipotezează:

— Pentru că trebuiau să mai aștepte pe cineva ca să-l ducă în altă parte, cu o mașină.

Agasat, aţâţat, cu sufletul împinaudat, deschid iar dulapurile care înconjoară, pe trei laturi, magazinul. Un gând minuscul (dar care nu cere decât să se dea grande, căci e spaniol), îmi tropăie prin devlă. În dulapurile pentru blănuri mai sunt încă barele de cupru destinate să primească mantourile puse pe umerașe.

Aceste bare sunt prinse de un raft aflat foarte sus, așa cum se obișnuiește. În afară de una, care este fixată chiar în perete. Iată un merchez care m-a gâdilat la subconștient. De ce una dintre bare nu e la fel ca celelalte? Se atârnau de ea blănuri deosebit de grele?

O apuc mașinal și trag de ea. Așa, ca să văd. Flerul, mereu flerul. Peretele se mișcă din loc. Mda, știu: ghiciseși deja. Ne cunoaștem prea bine, ce vrei! Și, cum nu-mi mai pot schimba stilul, o să

trebuiască să-mi schimb clientela. Să mă duc să mă traducă în zulusă ori în eschimoasa gervaisiană, ca să-mi fac rost de alt public, înainte de a da ortul popii. Nu te da bătut niciodată, ce mă-sa! Mai sunt doar japonezii, care încă nu mă cunosc bine și nici măcar de asta nu-s prea sigur. Și, poate, tuaregii din sud, pe stânga, când ieși din Djebel Mondo, pen'că Hachette are greutăți cu distribuția de pe-acolo. Deși… Dacă ți-aș spune că, într-o zi, ce crezi că zăresc în mijlocul unui cătun nigerian? Un gogoman, la umbra firavă a unui palmier, vânzând bucăți de trestie de zahăr și volume Santantonio, pe un capăt de covor mai mult găurit decât persan[42]. Mi-am udat Eminența[43], pe cuvânt, când mi-am văzut polițistele coșcovite de soare, cu buturugile alea de trestie de zahăr și cu Africa de jur-împrejur.

Dar să-ți revin la blănar. Panoul care pivotează ca unele porți de garaj, mulțumită unui elaborat sistem de contragreutăți.

Pătrund în dulap; și, de acolo, într-o încăpere dintre cele mai bine mobilate, fără fereastră ori vreo altă ușă. Probabil că apartamentul învecinat a fost meșterit în așa fel încât să se poată aranja această ascunzătoare. Locul măsoară abia trei metri pe trei. Este prevăzut cu un divan îngust și cu rafturi care se îndoaie sub munții de hârțoage. Pe jos, un radio-emițător. Tot pe jos stă și un telefon. Și, în plus, un frigider cât un tabernacol[44], unde moțăie niște flacoane brumate. Iau, la întâmplare, câteva foi: este vorba de manifeste maoiste, propovăduind revoluția politică, economică și culturală. Toate celelalte documente depozitate în misteriosul loc sunt legate de această doctrină și de gloriosul ei părinte.

Comisarul examinează cu atenție textele pline de vigoare, care își proclamă speranța într-un mâine albastru ca și costumul lui Mao:

„Unul pentru moa, toți pentru Mao!" Hai s' trăiești, dom' Ségalo.

— I-un blat politic? sugerează superiorul meu.

— Cred că ați ghicit întocmai, domnule comisar.

— Mulțam, mulțam fain.

Împăturește în patru un manifest și îl strecoară în buzunar.

— Am văz't to' ce vroiam să văz, mă asigură demnul bărbat. Să plecăm și să tragi la loc obloanili, ca cân' am sositără, inspectore.

Mă conformez.

El se află deja pe trotuar, studiind fațada imobilului, în momentul în care mă alătur prezenței sale roșu-violacee.

— Ai s'mergem! hotărăște Energicul.

Și pătrunde în aleea vecină, adică aceea care deservește apartamentul unde se află ascunzătoarea secretă. După estimarea noastră sumară, locuința este pe dreapta, înainte de a intra în curte.

Aceasta are un mic prag, o ușă-fereastră, alături de care stă atârnată o colivie unde se drăgălesc doi papagali micuți.

Bérurier își întinde degetul majuscul, pentru a ciocăni. Eu fac un gest pripit.

— Grasu'!

Se întoarce, stacojiu la față de nemulțumire.

— Poftiiim?

— E mai bine să așteptăm, altfel riscăm să bulim treaba.

— Pfsss, ia te rog! face ca un jet de aburi. Și, conștient de prerogativele sale, de responsabilitatea sa, stăpân pe instinctul său, bate cu putere în geam.

În spatele acestuia, atârnă o perdea croșetată, de un alb murdar sau de un gri curat, la alegere. Perdeaua se mișcă puțin, apoi, o voce behăie ceva pe un ton de invitație și Matahala intră.

Mamăăă, ce duhoare! Pute a pește fript, prin zonă. E'ntuneric, îngrămădeală, murdărie și, probabil, slin. Un bătrân ce nu mai are prea mulți peri și ani de pierdut arde gazul într-un fotoliu de nuiele, despre care ghicești că e tare, în ciuda pernelor fleșcăite ca niște clătite. Demnul bărbat poartă pantaloni de catifea, o jachetă cârpăcită, din material de salopetă, pusă peste o adunătură de tricouri, papuci îmblăniți și o maladie Parkinson cu

schimbător de viteză, care îi face scaunul să geamă ca o giruetă bătută de vânt.

— Salut, voinicule, face Jovialul. Cum îți merge cu sănătatea?

— Hieeeeeee! răspunde boșorogea.

— Ei, cu atât mai bine, ripostează Bérurier. Iești' singur dă to' p-acia?

— Accccrrrr! îl asigură omul cu castaniete-pe-post-de-dinți.

— În cât timp? insistă Uluitorul, care pare perfect apt să se converseze cu ramolitul meridional.

— Plllooo! explică papagalul jumulit, parkinsonizând și mai nasol.

— Păi, în căzu' ăsta, dacă'm' permetați', o să tragem cu oblonu' o țâră pân cocioaba lu'matale, dragă dom'le. Noi s' tem dă la Ape și Păduri și tre' să facem controlu' la cadili dă baie.

Punând capăt dialogului, indiferent de folosul care ar rezulta din el, Alexandre-Benoît se pune pe cercetat umila locuință. Două camere, nu mai mult: o bucătărie-sufragerie-salon și o odaie de dormit insalubră: *that's all*[45]!

El sondează pereții, pipăie tapetul.

Suntem siliți să admitem că micul local în formă de temniță uitată aparținea la început magazinului și nu acestui biet apartament de muribund.

— Iacată, acu' o s' te lăsăm, Tataie, îi declară comisarul Bérurier. Încânta' că ne-am cunoscutără și zi-i'nainte.

La patru metri douăzeci de prăvălia blănarului maoist se află o băcănie.

Acest magazin de primă necesitate e ținut de o solidă matroană mustăcioasă, pieptoasă și care trebuie să se fi rujat în timp ce omul ei i-o punea câinește, dat fiind că, în loc să-l aibă pe buze (nu pe bărbată-su, rujul), ea și-l arborează pe obraji, dar la urma urmei, poate că a făcut-o dinadins, din pricina mustății.

— Scumpă doam', se aventurează Dolofanul, ar fi fiind un iefor' din partea la bună voia lu'matale

pen’ca să-m’ ziceț’ lu’ cine-i aparține blănăria d’acia, d’aproape, făr’ să vă dăranjaț’ prea tare?

Ea îl înglobează pe Matahală în glodul considerației sale și zice:

— Da’io nu mă bag, nu m-amestic! La ce vreți ca s-o știți, a lu’ cine-i magazinu’? Vreți să-l târguiți? Ar fi o idee brava, că mi s-a tot făcut lehamite dă păduchernița asta, că, după atâția ani dă promiscuitanță, așa o dugheană a ajuns un jeg, nu alta! Și ce-o să-njghebați, ca negoț? Cevașilea așa, elegant, sper! O pescărie sau o brânzărie, nu? Că, dacă-i brânzărie, n-o să mai fac brânză, să nu vă concurez. A lu’ cine-i? A lu’ nimeni. În fine, categoric, pentru că-i vorba de unu’ care a moștenit-o și trăiește la antipost, categoric, dă vreme ce șade-n insule. Nu ș’care, da’ nu-s colea-n vecini. Insule d-alea cu negri de-adevăratelea și cu smochini, zău. Și pân’acolo, unde crește smochinii, mergi dă te smochinești. Negri-s o grămadă la Marsilia, da’ smochini, poți să dai cu tunu’. Domnu’ în chestie nu l-am văzut niciodată, nu știu cum îl cheamă, e doar un nepot a lu’ bietu’ domnu’ Blumensteinfitchsolberg, pă care l-a jumulit nemții-n timpu’ războiului, cu biată nevastă-sa, care era așa de drăguță, cu toate că era poloneză. N-avea neamuri decât un nepot, care s-a stabilit în insule. Și așa că, de-atunci, nu s-a mai auzit nimic, și magazinu’ ăsta să duce de râpă, maica ta, Hristoase! Notarul ar trebui să să ocupe dă el. E Maestrul Therquéa-Berquéa, strada Paradissss. El…

Și îi dă înainte, printre navete, masându-și opulentul balcon, pentru a facilita admisia de oxigen. Noi, tule-o pe tăcute, fără ca măcar draga de băcănească să bage de seamă, atentă cum era la salata ei ieftioară cu tendințe de ofilire, din care mai rupe, când și când, câte o frunză îngălbenită, cu marea disperare a femeii care își jumulește capitalul.

•

Nici urmă de Maestrul Therquéa-Berquéa. Ne primește șeful lui de serviciu.

Dacă, ar fi să mă țin de calambururi răsuflate, ți-aș putea spune că o să tragem cât putem de la șeful de serviciu, dar eu detest facilul și, mai ales, sunt foarte puțin homofil. Funcționarul, deși marsiliez pur sânge, n-are aer haios. Tagma doctorilor în iură încă mai are consecințe umbrelărești. Ai jura ca șeful e un cortel britanicos, un parapliu de-ăla pe care îl folosesc drept baston melonații din City.

Magazinul răposatului Blumensteinfitchsolberg? ’Fectiv a fost moștenit de un nepot stabilit la Nouméa, un oarecare Trombinovitch-Durand, care face și drege pe la niște mine! Ce anume face acolo nu se spune în propoziție, cât despre acele mine, trebuie să fie vorba de nichel, dacă geografia pe care o cunosc se mai ține încă tare pe baricade.

— Prin urmare, prăvălia asta a rămas nefolosită din timpul războiului, maestre? întreb.

Comisarul Bérurier mă cheamă la ordine:

— Te rog, inspectore.

Dar e prea târziu, șeful răspunde deja:

— Absolut. În diverse ocazii, comercianții din cartier ne-au făcut oferte de cumpărare, i-am transmis domnului Trombinovitch-Durand propunerile, dar nu ne-a răspuns niciodată. Anual, virează fonduri într-un cont destinat să acopere cheltuielile localului: impozite, electricitate etc. Dar nu ne-a răspuns niciodată la scrisori.

— Interesant, zic. Îmi puteți da adresa lui de acolo?

— Inspectore! Ei drăcie, ce mă-sa? se ofensează comisarul, tras cu bruschețe pe dreapta, când, de fapt suntem încă departe de ora nouă.

— N-am făcut decât să vă scutesc de o întrebare, domnule comisar.

— Mulțam, mulțam fain. ’Fectiv, adresa lu’ gușperu’ ăsta mă-nteresează.

Ne este dată.

Cu ea în dinți, ne despărțim pe multă vreme.

•

De ce pare pastisul[46] mai bun la Marsilia decât la Paris?

Acesta e întrebarea pusă de Bérurier pe terasa unei cafenele pașnice, unde am venit să ne prăbușim ca doi pui de focă pe o banchiză.

Îi răspund cu o altă întrebare, ceva mai legată de afacerea noastră:

— Cine a hotărât să folosească acest magazin drept P.C.[47] al unui grup maoist?

EI are răspunsul care convine:

— Ei, na, păi maoiștii, ce naiba!

Mister of Lapalisse[48] n-ar fi găsit o replică mai bună. Zâmbetul meu ironico-sardonic iritându-l, comisarul își desfășoară gândirea ca pe o bucată de postav întinsă pe o tejghea.

— Magazinu' ăsta-i ferecatos dă la război, 'ț' imaginezi? Doo pușlamale d'astea mici, din ma'ala, a băgatără la dovleac și s-a prinsără că putea să să folosească dă iei pă șestache. Ierea ideal; la caz dă naspa, nu lăsa nicio urmă. Trebe că vine-n toiu' nopții să mișculeze-n pace și onor, făr' s-atragă atenția lu' cinevașilea or'a lu' mai știu io cine.

— Argumentul dumneavoastră stă în picioare, domnule comisar.

— Mulțam, mulțam fain. Da: șade-n picere admirabel, tre' să recunoșt'.

— Ciudată treabă, nu?

— Dăloc banală; pentru prima mea zi dă comisar, îs servit.

Mă pun pe rezumarisit, conform bunului și vechiului meu obicei. E întotdeauna folositor să recapitulezi. Asta-ți permite să apreciezi edificiul, felul armonios în care se ridică.

— O scrisoare anonimă expediată din Londra ne anunță că se va întâmpla ceva la *Pomponul Roșu*. Și ceva se întâmplă: patru pungași înarmați se duc acolo să lichideze pe cineva, dar Pinaud și cu mine îi neutralizăm. Cele patru japițe au evadat de la pușcăria din Nîmes și și-au găsit adăpost într-o clădire aparținând sectei *New Sun Brothers*.

Intervenția noastră fiind dusă la bun sfârșit, suntem filați de o putoare cu mantou de ozelot.

Pinuche bagă de seamă, decide s-o fileze la rândul lui, dar este răpit. Apoi, este dus, pentru început, în magazinul dezafectat, care e folosit ca P.C. de un grupuscul politic. După care, sunt avertizat să fiu gata pentru o întâlnire diseară, la ora 9. Ancheta noastră descoperă că o anume Jehanne Seymour…

— Nu, asta nu-i ancheta noastră, ie a MEA! protestează Bérurier, aș vroi să-i dai lu' Cezar ce-i aparține lu' Iuliu, ce mă-sa! Cuverturili, castanili ie prea ușoare ca să le tragi la tine. Numa' io, comisaru' Bérurier, îs ăla d'a dăscoperit numele ș'adresa lu' dama-n chestie. Și n-o să permiț să s'atingă carevașilea dă iele.

— Mă simt jenat, domnule comisar, acest plural era un eufemism.

— Nu-m' place mie femei mime, inspectore. Continuă!

— Mulțumesc pentru îngăduință, domnule comisar… Că o anume Jehanne Seymour rezervase, de mai bine de o săptămână, o masă la *Pomponul Roșu*. Prin urmare, toate reflectoarele asupra ei. Dacă eram eu comisarul, înainte de toate, dădeam o fugă la Nisa ca să iau legătura cu această doamnă; dar, trebuind să mă conformez ordinelor date de superiorul meu…

Grasu' mă apucă de mână.

— Nu-m' place, mi-o retează el. Of, of, of, tare nu-m' place! Zeflemeaua io nu poci s-o tolerez, ie'nadmisibel. D-aia s-alege prafu' dă Franța: din cauza la zeflemeaua lu' care vrea și nu vrea, față dă valor'li sigure. Asta ziind fise, o să-ț' răspunz, inspectore, dăspre motivații care m-a-ntrodus ca să acț'onez așa. La Nisa, dama are o adresă fixă, banco? Avem timp to' timpu', ca să-i facem o vizită. Al'ceva ierea mai cu zoru' și mai-cu-zoru' ăsta l-am făcutără dăscoperind locu' dă s-a refugiatără ievadații în iel și localu'n care l-a dus pă Pinaud. Dacă crez' că-i timp pierdut, atuncea'n loc dă creieri, ai hârtie de prins muște și io văz avansarea lu'matale știi unde, inspectore? La căcăstoare, cu mul' căca' pă d'asupra! Ai, plătește rându' ăsta și

ține-te după mine, da' ciocu' mic, c'al'fel cer s'te mute în Cévennes.

Mânios, se ridică, în timp ce eu îl ating cu pițule pe birtaș.

Cu comisarul Béru nu-i-de glumit.

• CAPITOLUL ȘEPTEL

Ea este acolo.

Și simt un șoc. Mai rău decât un șoc: o scuturătură simiescă[49], după cum zice Bérurier, unchi-su.

Nu o văzusem de câteva luni pe puștoaică!

Ei bine, știi ceva? Nu mai e puștoaică. Așa-i cu fetele… Azi le dăruiești o păpușă, iar data viitoare nu mai îndrăznești să le dai cadoul adus, pentru că au devenit domnișoare.

Marie-Marie, fir-aș al dracu'! De-ai vedea-o. A crescut ca din apă pe toate părțile: în lungime, în rotunjime. Și, ce-i mai tare, se face drăguță, coțofana. Chiar foarte drăguță. Înainte, era doar nostimă sau, mai degrabă, „haioasă"; cu nasul ei cârn, cu gura mare, pusă mereu pe râs, cu privirea impertinentă, cu pistrui împrăștiați din belșug, peste tot. Și, în nici șase luni, totul s-a dat peste cap. Privirea sa are ceva ironic, desigur, dar și ceva gânditor. Nasul i s-a mai lungit, pometii, pe care îi avea puțin cam proeminenți, i s-au rotunjit, gura, făcută pentru hohote de râs, are de acum un nu-știu-ce senzual. Și-a tăiat ciuful. S-a zis cu cozile prost împletite care îi băteau noada. Părul i s-a mai deschis la culoare, pe scurt, am în față o încântătoare domnișoară.

Încremenirea mea o face să zâmbească. Se prinde care-i cauza acestei uluieli, parșiva. O flăcăruie de orgoliu îi scânteiază în privirea la fel de inchizitorială.

— Salut, bărbate-luminate! îmi strigă.

Poartă niște blugi obosiți, cu cârpăceli savant elaborate, o cămeșuică albă cu dungi bleu, care îi pune în relief, ba chiar în basorelief, țâțișoarele de crâșmăriță. Oh, să mă scuzi! Ce sutien generos la zuza asta! Zici că-i o capotă de Land Rover! După dumneavoastră, dacă mai rămâne ceva! Iar drăgălașa ei poponeață, mulată în nădrăgelul strâmt, nu te duce cu gândul la moartea lui Ludovic al XVI-

lea sau la predarea lui Jean le Bon[50]; stai să vezi, frăție, ce număr de transformism mi-a interpretat în secret fufița!

Înainte de a-i zice bună ziua, întrebarea mi-a și pornit:

— Dar, pentru Dumnezeu, câți ani ai, puștoaico?

— Cinșpe ani la coptul căpșunilor, Tonio. În patru luni m-aș putea mărita.

— Las'te dă goange, severizează comisarul Bérurier, ai un nene și tutore care s-aține cu ochii cât sarmaua; să nu-ț' iasă asta dăn căpățână!

— Fii pe pace, nenicule, n-am niciun zor.

— Măi să fie, ce domnișoară te-ai făcut, murmur.

Ea își rânjește fasolea.

— Eu n-aș putea să spun la fel despre tine, Tonio; tu, unul, devii din ce în ce mai mascul. Stai, să văd ceva.

Se apropie, îmi mângâie în răspăr perciunii.

— Hei, ia uite, s-ar zice c'ai vr'o câțiva care-ți pun nițică sare prin piper! exclamă încântată.

— Fără garagață, zgâmboiule, e de la soare!

— Sanchi, de la soare, să mor io dacă n-ai doi-trei peri albi ieșiți la aer, prin zonă; dar nu fi morcovit, îți vin ca o mănușă. Ție îți șade numa' bine cu ceva anișori la bord și cu laba gâștii la ochi. N-ai văzut la Belmondo, ce meclă fainâ și-a tras? La tine-i tot la fel.

— Trebuie că toți derbedeii din liceul în care înveți umblă cu limba scoasă după tine? oftez, mușcat de nu știu ce fel de gelozie confuză, tipic masculină.

— Nu mă pot plânge, admite chițoranul de mai sus.

Îmi dreg vocea.

— Pariez că ai încercat ceva-cumva.

Ea se încruntă și își recapătă aerul bășicat de altădată, când se șucărea ca un șobolan prins în cușcă.

— Io nu-s o Lady Mary, io-s Marie-Marie. Și, dacă-ți imaginezi cumva că o să-l las pe vreunul dintre tâmpiții ăia de panaramă să mi-o pună, apăi,

nu te-ai prins la nimic din personajul meu, Tonio. Și-mi pare rău. Ți-am spus întotdeauna că, vrei-nu vrei, eu cu tine o să mă mărit. Suntem făcuți unul pentru altul sau, cel puțin, una pentru altul, ceea ce înseamnă că treaba-i pe jumătate făcută. Bineînțeles că suratele mele învârtesc la măciuci de nu știu pe unde să și le mai vâre. O țin tot într-o paranghelie pipând iarbă sau întinzându-se cu tipii. Foarte mulțumesc, cadoul ăsta să și-l țină ele! La mine, idealul e ca-n contesa de Ségur[51]. În privința moravurilor eu îs kitch. Sunt la post și rugăciune. Pe ele, când le cauți, nu-și găsesc slipul, smucitele astea. De fiecare dată și l-au rătăcit în vreo mașină sau acasă la amicul amicului unui amic, a cărui adresă nici nu și-o mai amintesc. Halal chilipir: să bei scotch și să fumezi iarbă care te face să vezi fluturi rozalii… Și să te lași tăvălită de câte un tolomac care pute a țap și nu știe despre dragoste decât ce a văzut la iepuri. O-ho-ho, dom' comisar, eu, una, am demnitatea mea!

— Inspector! i-o taie Béru. Aicea, io-s comisaru'!

— Ce?

Îi explic aranjamentul nostru. Marie-Marie își privește ceapa.

— Mai ai încă patru ceasuri ca să te joci de-a' barosanu', nene, profită de ele.

— Asta-i și-ntenția mea. Voi doi aț' isprăvi' cu aiurelili voastre, mda? Bun. Atuncea să trecem la treburi serioase.

— Ah! Fiindcă tu nu consideri că dragostea ar fi ceva serios, nene?! Ah, văd că te boșorogești pe măsură ce-ți mai pui un galon!

Bérurier se uită și el la ceas, decide că n-are vreme de pierdut cu bosumflările și o întreabă:

— Ai fost la Mathias?

Ea deschide un rucsac din imitație de piele învechită în mod artificial.

— Am aici troacele lui.

Scoate un fel de tranzistor, cum au spectatorii de pe stadioane, care vor să asculte retransmisia

meciurilor jucate în alte părți, pentru a se bucura, un moment, de o oarecare ubicuitate.

— Asta-i pentru mătăluță, nenicule. E gata potrivit. Apeși doar pe nasulia de cauciuc, la ora hotărâtă, ca să tăifăsuim și treaba merge. Al meu e aici.

Își întredeschide bluza, scoțând la iveală o enormă medalie din ebonită neagră, ce reprezintă un cap de vultur. Pandantivul e atârnat de un lanț grosolan. Marie-Marie ne arată ciocul de metal al vulturului.

— Înainte de a emite, îi sucesc ciocul orătaniei; nostim, nu?

— În ordine. O să facem o încercare, coboară în hol.

Ea se supune. Recepția este perfectă, vocea lui Marie-Marie neschimbată.

— Nene, zice ea, tre' să te-anunț un lucru: nu te prinde rolul de comisar. Ești ca unu' care cară piane și ar vrea să-l creadă lumea pianist.

— Ce scorpie, oftează Bérurier. Ai zice că chiar ie dăja femeie, nu crezi?

— Ba da, îl aprob eu, cred.

•

Ajungem la cătunul în care și-a așezat tabăra secția sudică a sectei *New Sun Brothers*. Este un loc binecuvântat în vârful unui promontoriu, de unde descoperi un fabulos orizont de stânci și mărăcinișuri. Soarele se joacă peste tot peisajul, exaltând tentele de indigo, ocru, verde întunecat și dând colinelor aspectul unor fortărețe în ruină.

— Auzi, îi spun lui Marie-Marie, escapada asta, îți repet: e demențială. Bagă-ți bine în cap că te paște un pericol cât se poate de real și…

— Ah, nu, nu începe acum să-mi faci pe soțul mai în vârstă, care poate să-i fie father nevesti-sii, Tonio! Asta ar însemna că noi doi o pornim cu stângu'. Bun, duetiștilor, lăsați-mă aici. Așa cum am stabilit, vă chem la fiecare oră cu soț.

Ne face un semn și se îndepărtează de rabla noastră hertziană, dar, după trei pași, se întoarce în

grabă, până la portiera mea.

— Să-ți zic o chestie, Tonio. Când o să ne luăm, știi unde o să facem voiajul de nuntă? La noi acasă! Voiam s-o știi dinainte. Eu una, nu mă mărit cu Veneția sau cu Balearele.

Îmi ciugulește un pupic de pe obraz și o șterge.

— La ia, asta chiar că ie o ideie fixă, nu? mormăie Bérurier. Dă cân' ierea mică dă tot i s-a pus pata să să mărite cu tine.

Se sprijină de spătar, își lasă ceafa în grija suportului pentru cap și, împingându-și, astfel, pălăria în față, declară:

— Numa' că io am alte ambiții pentru ia. Un curcan, 'tu-i maica mă-sii, așa cevașilea mi-ar pica greu la rânză! Bun: direcția Nisa, pliz.

Și adoarme fără întârziere.

•

Acum, admirabile cititor, țel al nopților mele albe, altar al zbuciumului meu, cârjă căcăcioasă a bătrâneților mele, acum, să intrăm cu pas hotărât în ceea ce nu mai știu care tembel a numit: miezul acțiunii. Să abordăm faza teribilă a acestei remarcabile lucrări, ce va îngălbeni în dulapul tău, alături de câțiva ludovici de aur și de ceasornicul cu arc al lu' tata-mare, singurele bunuri întrucâtva prețioase pe care le-ai putea lăsa moștenire urmașilor care ți se urcă-n cap.

Hai, vino!

•

Când pornești din Piața Calissondaix, la Nisa, ca să te îndrepți spre biserica Sfântul Ignațiu Oloïu[52], o iei (fără s-o mai dai înapoi) pe bulevardul Henric VIII.

Această arteră este foarte lată, umbrită de platani bicentenari și mărginită de mici clădiri foarte arătoase, dintre care, câte una este mai nouă, iar altele zece. E lată, vă spuneam, această arteră, dar scurtă. În asemenea măsură, încât, pentru a-i conferi importanță, numerotarea caselor a început de la cifra 100, ca în hoteluri, unde, fiecare etaj își atinge un sutar, ca să se dea palat, pe ici pe colo.

Prin urmare, 108 este situat aproape de capătul bulevardului și, cu aceeași ocazie – acesta din urmă fiind extrem de scurt – se află, totodată, la mijloc. Dacă ți-e greu să mă urmărești, pune să fiu urmărit de un detectiv privat (de desert).

Deși are un caracter burghez, bulevardul Henric VIII este foarte animat și, sub frunzișurile platanoase, găsești un șir de tarabe încărcate cu acel talmeș-balmeș turistic care le permite vizitatorilor să se întoarcă acasă cu trofee din Nisa, *made în Japan*. Se vând aici fermecătoare păpuși folclorice, care dau așa de bine într-o vitrină sau pe un bufet Henric II; fotografii înrămate, înfățișându-l pe Abatele Désange mergând pe promenada Englezilor (bieții de ei); modele reduse ale bisericii Sfântul Ignațiu Oloïu (sfânt martir, care a fost torturat la Lesbos de o hoardă de țâțere); rețetele culinare ale domnului Médecin, primarul orașului, imprimate pe otrepe care nu se cade a fi amestecate cu șervetele; rămurele de mimoză artificială (dar ai jura că-ți vorbesc, așa-s de bine imitate); pălării florentine (semnate Labiche[53]) și o droaie de alte porcărioare pe care e bine să le uiți când ai ajuns acasă.

Numărul 108 reprezintă o construcție cu două etaje, plasată pe o peluză onctuoasă. Este din marmură albă (nu peluza, clădirea) și merge ca turnată cu vederea spre Nisa, cu holul numai marmură neagră, cu ascensoarele din oțel atât de bine cizelat, că ușile i se deschid singure în fața ta, când vii.

Sunt câte doi locatari pe etaj, ceea ce înseamnă că imobilul are șase, deoarece mezaninul nu-i de lepădat. Numita Jehanne Seymour sălășuiește la doi, în dreapta.

Ne cățărăm, apăsam pe soneria alcătuită dintr-o clapă de alabastru și așteptăm. Dar nu ne răspunde nobody.

— N-avem noaoc, declară atunci comisarul Bérurier.

O nouă repriză de țârțârțâr pe clapă. Dar ni se trage clapa în continuare.

— N-ai fo impresie că nu-i niminea? notează eminentul meu șef.

— Mi-e teamă că da.

— S'mergem la gardian să-ntrebăm dacă gacic' aia n-o fi'n voiaji.

Vei remarca (în fine, acum nu trebuie să te mai ostenești, pentru că am remarcat eu pentru tine): de la un anumit standing în sus, rosturile unui imobil nu mai sunt vegheate de o portăreasă, ci de un gardian.

— Dacă îl întrebăm, obiectez, nu o să ne mai putem folosi de ăsta (și îmi scot drăgălașul sesam), fiindcă îi vom atrage atenția; nu credeți, domnule comisar?

— Mulțam, da, ie just, mulțam fain! Bun, pă-i, dă-i drumu', inspectore.

Îi dau cu încântare. Ușa n-are mai puțin de trei broaște, toate mai parșive decât o partuză de delegați U.D.R.[54] în voiaj la Hong- Kong. Floare la ureche!

În timp ce eu mă exprim, după cum se spune, în materie de sport, în zilele noastre, ușa din față se deschide și o servitorică iese ținând o jachetă pe umăr și un coș de piață în mână.

Tresare, văzându-ne meșterind la ușă.

— S-a întâmplat ceva? întreabă.

— Doam' Seymour ș'a rup' cheia-n broască, explicaționează Bérurier, ș'am venitără cu'n lăc'tuș.

Își înfățișează legitimația de polițist, pentru a risipi eventualele neliniști ale do'nșoarei.

— Mai vine câteodată pe capul omului și așa ceva, aprobă slujnicuța.

— Numa' mandatili dă la Asigurăr'li Sociabele nu mai vine nicio'ată, hlizește Umflătura. Ieșt' drăguță dă dai pă dinafară, iepurașu'; care ț'e numele?

— Ce grăsan scârbos! se indignează sluga înțepată.

— Ie cam lung numele, da'i drăguț, totuș', rânjește comisarul.

Puștanca s-a și vârât în lift.

— Asta nu-i ușă, e baston[55]! mormăi, după ce am dat pe brazdă a doua broască.

A treia fiind mai sociabilă decât precedentele, iar acuitatea mea tactilă având ocazia să se fi exersat cum trebuie, îi dau de capăt la fel de ușor cum îți pui tu slipul.

Intrăm în lux cu un pas sigur, călcând în picioare mochetă de patru cente de parai metrul pătrat, sub privirile unei Tahitiene pictate de Gauguin sau de uzinele Fernand Lebig. Nu-ți descriu cocioaba. Ai frunzărit deja publicația „*Cunoașterea Artelor*”, în sala de așteptare a doctorului tău de băsică (la interniști nu găsești decât *Match* și revista *Touring Club*).

O imensă cameră „de zi”, toată numai sticlă, unde nu stai decât în zilele când ai de impresionat niște musafiri; balcon plin de flori; bucătărie cu spațiu pentru luat masa, atunci când nu ai alți invitați; o baie mare cât un dormitor de oameni normali; o cameră în care poți organiza campionate mondiale de biliard; un dressing[56], din care o familie de emigranți portughezi și-ar face apartament cu cinci odăi, te-ai prins la schiță. În ziua de azi, mai mult decât în zilele care s-au dus, averea se măsoară după spațiul pe care ți-l poți oferi, înainte de venirea chinezilor. Totul este în foarte mare ordine, cu excepția – totuși – a patului nefăcut.

O scară melcoidală, după cum zice Infamul, pornește din dressing pentru a ajunge pe o mică terasa privată.

Cupola de plexiglas, cu care se termină, este închisă. Ultimele raze de soare ale acestei lungi zile pun tonuri nianiania și reflexe șplaț pe acest dom, alcătuind un soi de apoteoză trulululi, care îți încântă retina și ți se prelinge de-a lungul senzorialului, până-n găoz. Very biutifulă. Și chiar, dacă-mi pot îngădui, ținând cont de oraș: very Nice. Parol!

— Dacă pică-acu’ dama și ne dăscoperă-n odăiță la ia, observă comisarul, o să-i vie să zbiere ca

apucata; și to' noi o s'ne punem în râcâială cu gaborii dă p'acia! Bun, hai vii?

— Să plecăm fără să-i ardem un puișor de inspecție, domnule comisar? Și-atunci, ce folos mai avem că am intrat?

Bombănind, iacătă-l că începe să deschidă dulapurile, apoi sertarele.

Dar în ele nu e mare lucru. Apartamentul lasă impresia că nu este locuit decât rar sau în mod ocazional și de către cineva pentru care acesta nu constituie domiciliul de bază. E vorba, mai curând, de un foarte vast și foarte luxos loc de popas.

Privesc culcușul cu cearșafuri bleu, brodate cu alb. Mă întorc în baie. O singură periuță de dinți. Dulăpiorul de medicamente aproape gol îmi confirmă certitudinea cu privire la rara utilizare a apartamentului. Șifonierul nu conține decât un taior și un mantou, plus o pereche de cizme montante.

— Hău, pretine!

Vocea Mamutului mă biciuie pe când explorez un secrétaire în care nu-s decât chitanțe de lumină, de telefon și de la agenția Tezaurului Public, pe numele coanei Jehanne Seymour.

O voce care vine de sus.

Maiestatea Sa a urcat scăricica gasteropodică, ducându-se pe terasă. Cupola deschisă lasă o briză ușor marină, încărcată de parfumuri de mimoze și șofran, să coboare în dressing.

— M-ați chemat, domnule comisar?

— Mda. Mulțam, mulțam fain.

Mă cațăr la rândul meu.

Doamne, cât e de plăcut. Crepusfesul este suav. Se aud radiourile lălăind, iar zarva orașului sforăie ca un aspirator.

Terasa nu e prea mare: patru metri pe trei. Este înghesuită între două hornuri și împrejmuită cu un grilaj de șipci verzi, invadat de o iederă luxuriantă. Ceva mobilier de grădină… O balustradă de plexi oprește înaintarea spre marginea acoperișului. Trebuie că-i plăcut să barbecutezi seara, la lumina lumânărilor, în timp ce rozéul de Provența se răcește

în vasul cu gheață, iar cantalupii își împrăștie din toate puterile parfumul, alături de piersici.

O femeie într-o cămașă de noapte ca pânza de păianjen stă întinsă lenevos pe canapeaua de fier. Un braț îi atârnă pe podea, celălalt trece peste spătar. Capul dat pe spate îi este pe jumătate strivit.

Bérurier îmi arată, pe masă, o manivelă pentru storuri, năclăită de sânge.

Pipăie cadavrul.

— Of, apăi, dă mierlită, chiar că-i mierlită, mă asigură Monumentalul.

— Da, admit eu, dar nu de prea multă vreme, pentru că rigiditatea cadaverică de abia începe să se manifeste. După cum știi, ăsta e un fenomen care se produce după deces, într-un interval de una până la șase ore. Ținând cont de faptul că trupul a stat în căldură, putem trage concluzia, chiar de pe acum, că, dacă am fi venit aici imediat, probabil că am fi găsit-o în viață.

Grasu' strâmbă din trompă.

— Inspectore, mă strigă el încetișor.

— Îmmm?

— Nu că mă dau mare, da' mă freci la icre!

• CAPITOLUL RÂSCOPT

Bun: te ginești bine la tablou?

Noi doi pe terasă. Și dama asta moartă, lungită pe canapeaua de grădină. Soarele, colo sus, își trage ultimile săgeți, către vest, după bunul său obicei. Aparatele de radio bolborosesc informațiile serii. Telemontecarlo trăncănește despre noutățile agasante ale zilei. Tot ceea ce se întâmplă în mod cotidian, ceea ce roade veșnic biata omenire, într-atâta și-n asemenea măsură încât îmbătrânește taman ca Irod. Toată încărcătura de nemulțumiți, de injustați, de-ăia care cer, de-ăia care mai vor, de-ăia care refuză, de-ăia care făgăduiesc. Oh, da, toată chestia asta, niciodată joyce[57], putrezind, muribunzind, obosind de a mai exista. O mizerie! Și gugumanul de la jurnalul pălăvrăgit, luându-și vocea lui cu intonații cursive, zglobie, pentru ca să nu bage populațiunea în răcori, pentru ca să-i vâre-n plisc toate pilulele astea puturoase, toate amenințările astea negre, pe care oamenii se cred obligați să și le acumulîncaseze peste bot. Și, la urma urmei, încotro să-i poarte? Ce să izbândească? Pe cine să zămislească? Hai, răspunde! Fericiri viitoare? Fugi de-aici, Bulache! Na, trage-o în piept! Ah, informațiile astea, ce mai plagă varicoasă! Când le auz, adâncul sufletului îmi sfârâie ca în frigare, o sictireală funebră îmi taie pofta de viață. Oameni și alți oameni! Cu ghearele-nainte, ’arș! Mereu și pentru totdeauna. Fiarele au încetat să se mai omoare între ele prin savane; ei nu! Ei sunt ultimele fiare. Of, Doamne! Of, mamă! N-a putut și tata să reguleze cu prezervativ?

— D’apăi chestia asta nu-i dăloc banală! murmură Bérurier.

A ocolit canapeaua de fier și acum stă între locul în care zace persoana asasinată și gărdușul de șipci îmbrăcate în iederă.

Își întinde indexul comestibil spre spătarul canapelei. Mă apropii. Da: de neobișnuit, e

neobișnuit. Știi tu ce ține dama asasinată în mâna care-i atârnă? O acadea. O acadea enormă, lungă de cel puțin douăzeci și cinci de centimetri, fără să mai pui la socoteală bățul. Capătul zaharicalei s-a înfipt într-un pătrățel de fier forjat, fapt care explică de ce victima nu l-a scăpat din mână, când a fost lovită.

— Totuș' n-avea ia mutra lu' una care linge acadeaua, comentează Grasu'. Un belengher, nu zic nu. Da' o acadea dă calibru' la asta? Poa' că să iecsersa cu gura, nu?

Revin în fața defunctei. Treizeci de ani trecuți, de o blondeață bătând în roșcat. O piele ambrată, având, pe deasupra, primele stigmate ale cuperozei, proprii damelor care trag la măsea. Trebuie că o fi avut ceva farmec, cu toate că nu era cu adevărat frumoasă.

Soneria telefonului mă smulge din deșucheata mea contemplațiune.

— S-ar zicea că-i telefonu', nu, inspectare? mă invită comisarul Bérurier să răspund.

Tocmai; am chef să răspund.

Scara îmbârligată (tot Béru dixit) îmi oferă o balustradă suficientă coborâșului meu. Un salt. Trei învârtituri și aterizez în dormitor.

Țârâitoarea e în stil futurist. Nu știi pe la care capăt trebuie să sporovăiești și, în consecință, pe la care capăt trebuie să asculți. În fine, un examen mai aprofundat al acestui instrument mă determină să duc una dintre extremitățile sale la ureche, iar cealaltă la nivelul buzelor mele, a căror catifelare poate fi atestată de cinșpe mii de clitorisuri.

— Vă ascult, dau asigurări pe un ton pe care, personal, îl consider persuasiv.

— Comisarul San-Antonio?

Vocea de azi dimineață, cea cu care am vorbit după ce m-a zbârnâit Pinuche.

— Da.

În locul meu, tu ai fi atât de uluit, că n-ai avea puterea să rostești prima liteară din acest *da* sau ai însoți-o cu un semn de exclamare.

— Totuși, vă recomandasem să nu faceți nimic toată ziua; zău, nu sunteți serios. Păcat!

Și îmi închide telefonul.

Gândul îmi zboară ca vântul spre nefericitul Pinaud, a cărui soartă îmi pare la fel de invidiat ca și aceea a unui peștișor roșu dintr-un borcan, pe care stăpânii plecați două luni în concediu au uitat să-l lase la vecini.

Ce-o să pățească?

Șubreda scară încârligată (din nou Grasu' dixit) tremură sub impozanta povară a comisarului.

— Ierea pentru fufă?

— Nu: pentru mine.

Și îi istorisesc, fără a sări o silabă, scurta conversație pe care am avut-o cu misteriosul interlocutor.

— Va 'zică s'tem filați pas cu pas, zice Matahala.

— Ca dovadă.

Sar din loc.

— Sfinte Dumnezeule! Marie-Marie!

— Ei, ce-i cu ia?

— Dacă ne-au urmărit, au văzut că am lăsat-o pe aproape de clădirea sectei și, cum tipii ăștia sunt în cârdășie cu flăcăii de la *New Sun*, o să i pună pielea pe băț!

Tre' să recunoaștem că, în situațiile cele mai critice, cele mai îngrijorătoare, Béru este ireproșabil pe planul auto-controlului.

Nu-și pierde vremea cu văicărelile. El se uită, pur și simplu, la ceas.

— Ora op' fără zece, spune. Zboară să iei aparatu' din mașină, o să'ntrăm în legătură cu ia.

Atunci, furia care clocea în mine îmi umflă nările.

— Da' du-te tu, bă, maldăr de cărnăraie! Gata! Mi-e lehamite de comedia asta scârboasă, comisar de piei de cloșcă! Brânzoi bătrân! Ratatule! Analfabetele! Bulion de incultură![58] Minte îngălată! N-am să-mi iert niciodată că ți-am delegat autoritatea mea timp de câteva ore. Fără tine, am fi ajuns aici la timp și am fi scos-o din budă pe coana Seymour. Și, mai ales, Marie-Marie nu s-ar afla în

mâinile șacalilor ăstora. Ești un cârnat, Bérurier. Rânced! Care plesnește de umflat ce e!

Aoleu, ce se mai albește Matahala pe sub bronzul molanului de țară. Slăbește sub ochii mei, parol! Trăsăturile i se lungesc ca guma de mestecat.

Pumnii lui flocoși par două perii de păienjeni vârâte în mânecile hainei.

— Auz', gură bogată, declară. Chiar dacă n-aș fi fostără comisar, buna doamnă dă sus tot și-ar fi strămutat creierii, avan' în vedere că io-nsămi personal îs ăl dă i-a dăscoperit adresa și rolu' iei în istorie. Asta-i „una". Că' dăspre a doa', lega' dă Mărie-Mărie, tu ieș' ăla dă' zici că-i în pericol. Ie dă dovedit. Pă d'altă parte, ia ie nepoată-mea. Îs tutoru' iei legal, ca să zic așea, tac-su. N-am dă dat contu' la niminea.

Deodată se îmblânzește și strigă, peste umărul meu, cu o voce care tocmai și-a inversat reactoarele:

— Intră, nebunica mea, intră d'a dreptu', nu te mancă niminea. În ăl mai rău caz doar o să puie botu', nu zic nu, da'așea, ca-ntre camarazi.

Mă întorc pentru a constata prezența subretei de la apartamentul vecin, încărcată cu un coș de merinde dând pe dinafară, ca într-un tablou pictat de un pictor primitiv olandez.

— Da' ce faceți? bâiguie. Și doamna Seymour?

— O cunoști bine, fătuco, pă doam' Seymour?

— Da, o văd când e aici. Este foarte drăguță.

— Ai bine vroi s' te cațeri pă terasă, îngerașule?

— De ce?

— Auz', puștoaico, io nu te-am cătat; după câte știu, matale iești aia d'a intra' dă bună voia iei, nu?

— Ușa era deschisă și am auzit strigăte, încearcă să se dezvinovățească micuța femeie de serviciu.

— Io nu mă 'ncontrez, puică. Io-ț' spui numa' s' te sui sus, să vezi cine-i colo-șea. Mai vrei să-m' vezi înc' o' ată patalamaua dă polițist? Io-te-o. Știi cititu'? Pune mâna, ie dă sus până jos, în textual, nu's io poliț's d-ăla falsu'. Dac' ai cevași' spaime, sună la Prostu dă Poliție, uit', aparatu-i colo-șea.

Ea scutură din cap, impresionată de autoritatea ireversibilă a Grasului.

— Dar de ce trebuie să urc?

— O să-ț' zic cân' ai să cobori, mititico. Cum z'ceai că-ț' zice?

— Marie-Antoinette! răspunde această șarmantă și plăpândă creatură, toată numai în os, în piele, în brun, în chirceală.

— 'Ai, Marie-Antoinette, du' s-o vezi pe doam' Seymour și vino 'napoi, o invită amicul meu.

Apoi, către mine:

— Inspectore. Aparatu' meu, pliz, în rablă; da' cuic, nu-i așea, c'acu'-i ceasur'li opt.

Eu ezit, el adaugă, pentru a mă convinge:

— 'Ai inspectore: nu ma' ie dăcâ' șaijdă minute și ți să termenă chinu'!

Cobor. Nu atât ca să mă supun, cât pentru a capta mai repede un mesaj de la Marie-Marie.

Dar va fi oare vreun mesaj?

•

Marie-Marie…

Imaginea puștoaicei transformate în domnișoară mi se vânzolește prin dovleac. Curioasă-i viața, viteza asta atât de lentă. Cât de greu se târâie prezentul și cât de prompt ne cuprinde trecutul, ne năpădește, ne întrece. Îți vezi de drum, crezi că așa e treaba. Și apoi, deodată, te prinzi că-i altfel. Cei mici cresc, cei mari îmbătrânesc și bătrânii mor, tu înaintezi ca un echilibrist pe firul destinului tău. O să cadă, n-o să cadă. Cu sufletul tău ca limba pendulei, cu scula… Marie-Marie… Mi se strânge inima. Ea, puștăncuța, cea pe care o poreclisem miss Codițe, a rămas pierdută undeva, în trecut. Eu, în aparență, nici nu m-am clintit. Însă ea, doar în câțiva anișori perfizi, uite-o că s-a descotorisit de copilăria-i atât de fainâ, de obrăznicii, de scânteierile impertinente, de izbucnirile inocenței. Acum, trebuie că are și păr. Asta-i drama: părul care crește la fund și – în plus – pe față, în cazul gagiilor.

Rabla… Radio-receptorul e sub banchetă. Îl înhăț, mi-l strecor sub haină, pentru că e posibil să

fiu urmărit și nu-i deloc bine să arăt acest aparat privirilor indiscrete.

Când mă întorn în apartamentul Jehannei Seymour, lehamitei mele i se oferă un spectacol pitoresc.

Puștoaica Marie-Antoinette plânge cu lacrimi fierbinți, suspinând din rărunchi, pe genunchii Grăsanului, care o copleșește cu vorbe mângâietoare, în timp ce-și strecoară mâna în chiloții tinerei și drăguței persoane.

— Nu tre' s'te leși în voia la nervi, fătucă, îi zice el, d'acor', te ia pă nepusă-masă, nu-i un spectacol prea mișto, da' asta-i viața. Îs io acia. N-ai dă ce să-ț' fie frică. Simț' tu bine că cu mine n-ai dă ce să-ț' fie frică, nu drăguțo? Io-s tare. Io-te, pune mâna să vezi cât îs dă tare. Ie cinevașilea, nu? Nu-i iel, calfa ta dă parlagiu, ăla care poa' să-ț' arate așa o tărie dă mărimea la asta, nu?

Mimica Matahalei mă roagă să fiu discret.

Lucru la care consimt, cățărându-mă pe terasă. Se cuvine să-l las s-o consoleze – în felul lui – pe această drăgălașă subretă.

Țiiiiiiiu, țiiiiiiiu, țiiiiiu…

Ai zice că o mână gigantică amestecă văzduhul cu o lingură de lemn, scoțând țiuielile astea neplăcute. Degeaba tot plimb cursorul, nu obțin decât un țiiiiiu – țiiiiiu care mă bagă în boală.

Murmur, cu gura pe emițător.

— Marie-Marie… O chem pe Marie-Marie…

— Ah, tu ești, Tonio?

Vocea ei! Ca o mică săgeată în timpanul meu. Scumpa ei voce, drăgălașă și primăvăratică.

— Scuze, te-am lăsat s-aștepți; era o gagică prin promiscuitate.

— Totul merge bine?

— Impec. M-au primit ăștia ca pe-o regină.

— Cum?

— Niște gașperi nu prea veseli, dar care n-au nimic care să te sperie. Am explicat că Societatea mă scoate din papuci. Că vreau să-m' reciclez bibilica. Să m-agăț de lucruri mai puțin prozaice

decât alea de zi cu zi. Mi-au umflat mălaiu' care-l aveam, cu delicatețe, sub pretesc că aici nu-mi mai trebe și că e dăunător pentru echilibrul meu. Vezi Doamne, tre's'te desprinzi de meschinăriile astea materiale; te-ai prins la predică? Dumnezeu, elanuri înalte, ni-ni-ni, liru-liru… M-au mânat într-o cameră cu șase paturi. Îs cu-alte tute, duse de tot cu pluta, de la șmotruială. Niște oafe, pe bune. Doar ce le vezi și te-ai prins că li s-a luat de lumea civilizată. În momentul ăsta, behăie la imnuri prin parc, bălăbănind niște steguleț bleu cu alb, în timp ce doi bulangii dirijează corul. Parcă am fi într-un balamuc d'ăla de pe vremuri, ce mai! Așa cum mi-l închipuiam eu.

— Ascultă-mă, scumpo… Fă ce-oi face și topește-te de acolo: ciumeții din bandă ne-au filat, așa că știu de tine că ai intrat la *New Sun*, fiindcă te-am pus noi.

— Fir-ar al dracu', e nașpa, oftează fătuca. Or să se țină coadă după mine. Dar, în fond, mai bine să rămân, totuși… Aici n-am de ce să-mi fie frică.

— Cum așa, n-ai de ce să-ți fie frică?

— Ei, doamne; dacă ăștia au aflat că am venit să trag cu oblonul, or să facă pe dracu'n patru a prezenta o imagine care să-mi inspire încredere, nu? Pentru ei e o pleașcă să fac un raport pe invers.

Glagoria lui Marie-Marie e ceva. Are dreptate. N-aveam niciun motiv să mă alarmez. Într-adevăr, departe de a-i face vreun rău, ăia, dimpotrivă, îi vor căuta în coarne, ca să ne adoarmă bănuielile.

— O.K., dar ai grijă.

— Ești neliniștit?

— Evident.

— Vasăzică, îți pasă de mine; așa-i, Antoine?

— Ei drăcie, lăsându-te să riști astfel, îmi asum o grea responsabilitate nu?

— Ah, bine. Speram că-i ceva mai mult…

— Nimic de semnalat? i-o tai.

Mă agasează cu curtea asta turbată, cu care ține o laie, Marieta. Cât a fost o mucoasă, bun, mergea, era ceva înduioșător. Dar acum, când aproape că și-ar

putea depune candidatura pentru a fi aleasă Miss Franța, treaba ia un alt aspect.

— Nu, nimic altceva, pentru început.

— Sunteți mulți?

— După prima ocheală, vreo cincizeci.

— Băieți, fete?

— Ambele, dar fufele predomină în mod destul de marcat.

— Programul?

— Încă nu prea sunt la curent. M-au anunțat doar că haleala e la ora opt și treizeci. Până atunci, mi-au zis că pot să plec și să vin după cum am chef, ca să mă obișnuiesc cu locurile; totuși, e un fel de prăjină care se pare că mă filează pe șest. Se fâțâie peste tot, pe unde-s eu. Dacă ai vedea-o, ai zice că-i o năroadă. Ca să-ți dau o idee, nu face altceva decât să lingă-ntruna o acadea. Ditai girafa de douăjde anișori, pe puțin! Rahat, uite-o iar. Vorbim mai târziu.

Marie-Marie începe să fredoneze și întrerupe legătura.

Închid și eu.

Oare va putea emite la zece seara?

•

Dau un ocol canapelei de fier. Moarta seamănă cu un manechin trântit acolo, înainte de a fi instalat într-o vitrină. Își ține, în continuare, acadeaua. O acadea într-o frumoasă nuanță de galben oranj.

Iar acolo, la *New Sun*, o fată linge și ea, la fel, o acadea, observând-o pe Marie-Marie.

E ceva dat în mă-sa de ciudat, nu?

Spre Estérel[59], soarele tocmai își face bocceaua. Bye, bye, drăguțule, pe mâine!

Mă apropii de scăriță, mă aplec să văd dacă e nimerit să mă duc la comisarul meu.

Ei bine, nu, nu încă.

Béru stă jos, în continuare. Dar budigăile îi atârnă ca burlanele, peste mergători. Subreta nu mai plânge, geme. Așezată cu spatele la Mister Matahală, este animată de o mișcare de piston, puternic accentuată de bielele lui Alexandre-Benoît,

care o ține de subsuori pentru a-i imprima o direcție ascensională, lăsând legea atracției pământului să-și asume obligația mișcării inverse.

— Oh! Asta-i prea mult! Oh! E prea mult! se jeluie partenera, într-un ritm din ce în ce mai sacadat.

Marie-Antoinette e pe cale să-și piardă capul. O să cobor mai târziu. De altfel, nu-i niciun zor.

Mă sprijin cu coatele de balustrada din plexiglas, pentru a contempla bulevardul. Este și mai circulat decât la venirea noastră. Oamenii se preumblă, vorbind tare. Vânzătoarele de suveniruri își cheamă clientela.

Încerc să-l găbjesc pe îngerul (sau îngerii) nostru (noștri) păzitor(i). E o chestie cotoioasă, în acest talmeș și acest balmeș.

Pe trotuarul din față nu-i niciun imobil, cu excepția unui ins bătrân și bărbos, purtând joben și ținând un soi de bățălău plin de funde, în vârful căruia stă fixată o roată de bicicletă.

De această roată de bicicletă spânzură acadele de toate mărimile și culorile.

• CAPITOLU' N OUĂ

E drăguță negustoreasa asta. O bătrână mamaie râzăreață, veselă, plină de viață și de mulțumire interioară. Vinde statuete cu Sfântul Ignațiu Oloïu, pe care-l vezi stând pe stânca lui și tăindu-și socoteala, ca să-i dea de mâncare unui albatros istovit.

Mai negustează și cărticele care povestesc toată viața exemplară a sfântului. Dat fiindcă nu e prea groasă, cumpăr și eu o cărțulie.

În timp ce ea umblă după marafeți prin buzunarul de pe burtă, al șorțului, murmur, arătându-l pe omul cu acadele:

— E haios tipul ăsta, cu jobenul și cu barba lui.

— Ah! Moș Moise?

— Îl cunoașteți?

— Ei, Doam', e acolo de douăzeci de ani! E un evreu bătrân, dar foarte drăguț.

Nu-i rasistă nici cât negru sub unghie, negustoreasa.

— Nicio sfârâială, cu acadelele lui.

— Nu, tre' să zic că nu-i prea mult de când le vinde. Înainte, ținea bilete de loterie.

Interesul meu, stins după prima parte a conversației, renaște din propria-i cenușă.

— Înainte de ce?

— De nenorocirile lui…

— Ce nenorociri?

— Of, sireacu', de trei ori i-au furat hoții valiza cu bilete. Pân' la urmă, l-au ruinat. Multe scârbe pe pământu' ăsta, zău așa!

— Asta da; de multe, sunt multe, o aprob. Și, așa: de-atunci s-a apucat de acadele.

— După cum vedeți. Dar, când te-ai ținut de loterie douăzeci de ani, zaharicalele te cam scot de pe fix.

Îmi înhăț restul și mă apropii de bătrânul cu joben. E tăbăcit de ani, tataia. Ai zice că ridurile îi sunt sculptate cu dalta, dacă-mi pot îngădui această

îndrăzneață metaforă. Buzele lui rostesc în gol lucruri de neînțeles, de care nici măcar nu pare să-și dea seama.

Îl abordez cu veselie.

— Hei, moș Moise, cum o mai duci cu viața? Merge, merge?

Privirea lui nehotărâtă se adună, pentru a mă observa.

— Da, da, zice.

— Și acadelele se vând bine?

— Nu prea.

— Totuși, sper că ai clienți!

— Am, da.

Îi examinez pitoreasca tarabă. Zaharicalele care atârnă la capătul firului lor de nailon, și care evocă o copilărie pofticioasă, distonează lângă acest jalnic personaj, demn, dar aproape în zdrențe.

— Nu vinzi de mult acadele, nu-i așa? Înainte de ocupai cu loteria?

Brusc, se însuflețește. Loteria reprezintă o mare parte din trecutul lui. Are amintiri.

— Am vândut de șase ori lozul cel mare, îmi spune vocea lui spartă, cu accent idiș.

— Ah, păi, aveai mână bună.

— Da, numai pentru mine nu.

— Am auzit că ai fost pungășit de mai multe ori.

Nu-i mirat că un necunoscut este la curent cu pățaniile lui. Cei foarte bătrâni au în comun cu cei foarte tineri acceptarea asta a vieții, așa cum se înfățișează ea, fără a încerca s-o identifice.

— Niște bandiți, murmură; lumea se duce de râpă, cu lichelele astea.

— Și, așa, te-ai lăsat de loterie?

— Nu mai aveam putere să mă bat cu jachetele astea negre.

— Cine ți-a dat ideea să te apuci de acadele?

— Oh, nu-i ideea mea. Am oroare de dulciuri, din cauză că sufăr de diabet.

— Și, atunci, cine este cu ideea?

— Un domn pe care-l cunosc. Mi-a propus să vând acadele pentru el. Îmi lasă un beneficiu

bunișor. Dacă aș vinde mai multe, aș câștiga bine; în fine, trăiesc, totuși.

— Dă-mi două.

— Alegeți…

Iau una mare și una mijlocie.

— Cum îl cheamă pe domnul pentru care lucrezi, moș Moise?

Mă aud întrebându-l și îmi consider întrebarea de-a dreptul nelalocul ei. Și el, de altfel. Ca dovadă, rămâne o clipă fără răspuns, în timp ce desprinde cu pricepere cele două acadele. Și, apoi, lasă să-i cadă în barbă.

— De ce?

— Pentru că am un bun prieten care face zaharicale pentru bâlciuri și poate că o fi el.

Dar explicația nu-l convinge pe deplin. Așa că își ține gura, ca un bătrân înțelept.

— Face opt franci.

Scot mălaiul.

De ce am căzut pe capul moșneagului ăstuia nevinovat? De ce adulmec un mister? Mă gândesc la acadeaua lui Jehanne Seymour, de acolo, de pe terasă, la cea pe care o linciurește colega de sectă a lui Marie-Marie.

— O știi pe doamna aia nițel roșcată care stă în casa de peste drum, domnule Moise? Cred că a cumpărat acadele de la mata, nu?

Mormăială în gol, a bătrânului. Ca și cum tocmai ar fi gustat o zemurcă scârboasă. Apoi, scoate un fel de pârțâială slabă din buze, pentru a-mi arăta că „nu-și dă seama de cine vorbesc”.

Alături de el, într-o tolbă de vânătoare din piele scorojită, un stoc de acadele. De-alea mari.

— Dacă tot stau aici, o să-ți mai iau două, îi spun. Și ridic capacul sacului, ca să iau două acadele. Moise schițează un gest, ca și cum ar fi încercat să se opună, dar și-l stăpânește.

— Încă zece franci, adaugă el; alea mari fac cinci franci.

Îi plătesc. Ne privim în ochi. Ai lui sunt întunecați și, în același timp, spălăciți, ceea ce îl face să aibă o

privire de statuie. Bietul om a devenit cam marmorean. Viața se înfige într-însul, dând deoparte exteriorul. El nu mai există decât în depărtările ființei sale. Trupul său, ceilalți, împrejurimile nu mai constituie decât o plajă pustie, care se mărește pe măsură ce marea se retrage.

Întrebarea care-mi vine în minte e următoarea:

— Este oare capabil acest venerabil ins să se vâre într-o combinație puturoasă?

E atât de șubred, atât de bătrân, atât de vulnerabil. A mai rămas atât de puțin din el… Și, totuși, în acest personaj disting nu știu ce soi de teamă, în ciuda dorinței de renunțare. Te rog să remarci: tuturor evreilor le este frică, doar că forța lor constă tocmai în asumarea curajoasă a acestei frici. Și e mai bine să fii un fricos care își asumă propria frică, decât un curajos care își risipește curajul.

— Domnule Moise, cred că te-aș putea ajuta, îi zic cu blândețe, punându-mi mâna pe mâna lui noduroasă, crispată pe axul roții cu bunătăți.

Mâna asta e înghețată. Aproape moartă, de o albeață cenușie.

— Oh, merge, zice, îmi iese pâinea.

— Stai singur?

Pentru prima oară, o scânteie de viață însuflețește această arătare fantomatică.

— Oh, nu, o am pe nepoțica mea.

— Locuiți doar voi doi, singuri?

— Da. Ea e paralizată; a făcut poliomielită când era mică de tot.

— Și părinții ei?

— Auschwitz.

— Iartă-mă.

— Nu i-ai trimis dumneata acolo, oftează bătrânul, fatalist.

— Atunci, nepoata este mai mult decât adultă!

— Sunt foarte bătrân.

— Nu vrei, totuși, să-mi spui numele persoanei de la care iei acadelele?

— Cine ești dumneata?

— Cineva care caută niște asasini foarte periculoși, domnule Moise.

— Un polițist?

— Aproape, dar de un soi, să zicem, deosebit.

Ridic mâna spre cerul care se întunecă.

— Doamna-roșcată, care stă peste drum, e moartă, a fost ucisă în după-amiaza asta, cu o rangă de fier, în timp ce ținea în mână acadeaua de la dumneata.

El își holbează ochii.

— Dar nu știu de cine e vorba, domnule. N-am niciun amestec.

— Domnule Moise, am să dau la analiză acadelele astea, ca și pe cea a femeii asasinate.

— Analizați-le cât vreți. Credeți că sunt otrăvite? Doamna asta, de care vorbiți, nu a fost otrăvită, ci lovită, așa spuneați. Și acadeaua ei nu trebuie musai să fi fost cumpărată de la mine!

Se animă tot mai mult. Se reanimă, ar trebui să zic. Se smulge din mlaștinile vârstei. Iese din anticamera morții, Moise. Pășește pe ape!

— Numele furnizorului dumitale, domnule Moise, te rog insistent. E o prostie să taci. Știi prea bine că vei fi obligat să mi-l spui. E suficient să dau un telefon, ca să fii dus la Poliția Judiciară, unde o să fii interogat ca la carte. La ce bun să ajungem până acolo? Îți repet, eu sunt un copoi special, îi scutesc de bătaie de cap pe cei care văd eu că o merită.

— Sunteți chiar polițist?

— Uitați-vă singur.

Îmi scol port-vizitul cu compartimente multiple, îl aleg pe cel ce conține legitimația de serviciu. Dar, în timp ce i-o prezint bătrânului, acesta se prăbușește la picioarele mele.

•

Oamenii alcătuiesc un cerc compact.

— E mort? întreabă douăzeci de voci.

Îl examinez pe Moise, îl palpez. Nicio îndoială: bietul bătrân a mierlit. Totuși, nu se vede nicio rană. Ar trebui să trag concluzia că e vorba de o criză

cardiacă de pe urma emoției pe care i-am pricinuit-o?

Așa s-ar părea. Și, pe urmă, are toată fața albăstruie. Dar degeaba mă chiombesc, nu descopăr absolut nimic suspect.

Un agent corsichez se înființează. Îi șoptesc la ureche atribuțiile mele și îi zic să ia la iuțeală cadavrul și să aibă grijă de marfa lui. Ăsta e un tânăr dezghețat. Se repede la cel mai apropiat telefon.

Și, atunci, constat că tolba moșului a dispărut.

Ca și acadelele abia cumpărate, pe care le pusesem pe trotuar, lângă el, ca să-l examinez în voie.

Ce zici, dăm năvală cu o sută pe oră în rocambolesc, nu?

Vocea comisarului Phloqua este destul de caustică, în timp ce îmi lansează, cu o vioiciune la fel de sinceră ca aia de care dai dovadă când îl asiguri pe un muribund că arată bine:

— Ah, tu ești. Ai citit jurnalele de seară?

— N-am avut timp; de ce?

— Continuă să fie foc și pară în ceea ce te privește.

— Ei bine, asta o să-i îngăduie guvernului să-și mai tragă sufletul. Ai ceva noutăți, fiule?

Dezinvoltura mea îl descumpănește.

— Vag.

— Adică?

— S-ar părea că unul dintre cei patru îngerași cărora le-ați pus aripi voi, Pinaud și cu tine, se afla la bordul lui *Roussillon*, când a fost dat lipsă unul dintre pasageri. În afară de asta, unul dintre ei este originar din cătunul unde i-au făcut de petrecanie popii, în propriul lui confesional.

— Interesant; și, de-aici, până la gândul că fiecare dintre ghidușii ăștia a avut grijă să lichideze pe cineva…

— Ar fi bine pentru prestigiul tău. Așa, din copoi sângeros, ai fi promovat justițiar curajos; marfă, nu?

Râde.

În meseria mea, ca în toate celelalte, gelozia dă târcoale. Oamenii prăpădesc o grămadă de timp cu gelozia, ceea ce le permite viclenilor să-și tragă spuza pe turtă. Și, asta, în toate domeniile și la cel mai înalt nivel. Să-ți iau doar biata Europă, care e gata să se ducă pe apa sâmbetei și care va fi înghițită fără să fi izbutit să se unească, știi din ce cauză? Gelozia, nostimiorule, nu căuta mai departe. Că se tot hârâie care să fie capitala: Bruxelles, Strasbourg, Crăcănații-din-Dos! Molan italifeț! Barabule germanice! Și Președinția? Și asta? Și aia! Bulangii! Uită, pur și simplu, să mai privească la o hartă a lumii. Pe cuvânt! Nici măcar nu le dă prin minte să se uite unde sunt! S-ar prinde la repezeală cum stau! Căpețelul ăsta de continent cârpăcit: bătrâna Europă, mozaic de tembeli burghezi, îngâmfați, orbi! Of, găozarii! Of, mameluci de rahat, prăpădiți care mă târâie în valul prostiei lor, unde mai pui. Care mă jugănesc, vreau-nu vreau și mă înjugă așteptând momentul în care să-mi pună pielea pe băț. Ah, lepre jegoase! Căcăcioase. Curge blenoragia pe ei. Își zbiară blablaurile prostești în timp ce manipulează minorități ultra-activiste. Lumea supusă voinței sălbatice a unei mici facțiuni de teribiliști. Ție nu ți-o fi rușine? Du-te de fă nani, frățâne căpcăune! Și când te gândești că pericolele au venit în masă, din fundul orizontului. Și ăștia nu voiau să le vadă. Făceau garagață. Acum, uite în ce hal e lumea. Și Franța, în cârje, schelălăind, lovită de tignafes, plină de valuri inconștiente care se rostogolesc pe loc, răscolindu-i fundul, rahatul. Franța și hlizeala e insuportabilă, al cărui obiect se pierde sub decibelii tâmpeniei. Și care va da cu dosul de pământ, în tămbălăul scandalagiilor, se va prăbuși de pe bieții ei piloni mâncați de cari, va cădea sub nori de praf și de regrete. Mort e animalul! Sărmanul și curajosul animal, pe care l-a lăsat simțul mirosului; mort fiindcă a adulmecat prea mult bucatele lui Paul Bocuse[60], valorosul, care poartă un clește de homar la butonieră! Mort fiindcă a adormit la umbra perfidă a Regelui-Soare,

apoi la a lui Poléon[61], și, pe urmă, la cea a prăjinei care îl reușea atât de bine pe „i” grec, sărmanul! Că Dumnezeu, scârbit, își face deja bocceaua, ca evreii isteți, la venirea lui Adolf. Se retrage în apartamentele sale dulcele meu Iisus, căci a înțeles – într-un târziu – că n-are ce aștepta de la noi, în afară de picioare în cur (iar asta, până la urmă, te obosește), astfel că ne osândește prin omisiune, pur și simplu nemaifiind aici. El, care este peste tot.

Fiindcă simți și tu, prea bine, că Domnul a roit-o deja! Că suntem absolut singuri! Degeaba îl chem, nu răspunde nimeni; numărul nu mai are abonat. Nimicul, atunci când celor vii nu le mai rămâne nici măcar Bunul Dumnezeu, nu e de suportat. Un nimic, în care nu ești liber să dispari în mod decent, ai datoria să-l refuzi. Îl faci cadou lui Peyrefitte și papei Paul al șaselea. Da: Dumnezeu s-a făcut nevăzut… Nu se va mai întoarce, gata, prea târziu. Și-a schimbat părerea. Asta-mi amintește de țăranul ăla căruia îi era rău de la băutură și care, după ce se bagă în cârpe, îi cere babei lui să-i aducă la iuțeală un lighean, ca să dea la boboci. După ce ea se întoarce cu obiectul, omul îi zice liniștit: „Gata, nu-mi mai trebuie, mi-am schimbat părerea, m-am căcat în pat”. Mai bine s-ar fi căcat și Dumnezeu în pat. Dar nu, el s-a’ntors la tatăl, la fiul și la sfântul lui duh. Iar noi, în locul lui, nu mai avem decât alți oameni. Nu mai avem decât absența lui. Și libertatea va muri pentru a face loc dreptății pe care o pretind ei, ca și cum dreptatea fără libertate ar folosi la ceva! Ca și cum ar putea fi, pur și simplu, concepută fără acest oxigen, care e libertatea. Oh, libertate, dragostea mea!

•

— Mai ești acolo? repetă a enamia oară (cel puțin) vocea lui Phloqua.

— Ce? Aăăăă, da… Scuză…

— Ești ocupat.

— Destul.

— Ai putut și tu să faci o mică trecere în revistă a problemei?

— Oh…

El jubilează în surdină.

— Știi, după lovitura de ieri, te înțeleg că bați pasul pe loc, moșule: așa ceva e demoralizant pentru un om.

— Ai ceva de scris, Phloqua?

— De ce?

— Notează!

— Ce?

— Mă urmărești?

— Da'…

— Uite adresa unui magazin de blănuri, care e închis din timpul războiului, dar ai să găsești acolo, dacă treci printr-un dulap, un post de radio-emisie și materiale de propagandă maoistă.

I-o dau.

— Pe urmă, scumpe Phloqua, află că persoana care trebuia să fie asasinată la *Pomponul Roșu* era o anume Jehanne Seymour, Bulevardul Henric VIII, nr. 108, Nisa. Iar această persoană tocmai a fost omorâtă, ceea ce indică faptul că organizația avea ucigași de schimb. A mai fost lichidat și un bătrân vânzător de acadele, moș Moise, care făcea comerț ambulant peste drum de casa ei. Bănuiesc că i-au făcut felul în mod direct, injectându-i niscaiva otravă, căci nu prezintă nicio rană vizibilă. Mai am și alte descoperiri, privind locul în care s-au refugiat cei patru evadați de la pușcăria din Nîmes, numai că ăsta e un ciolan pe care mi-l pun deoparte pentru moment. Bun, asta-i tot. N-am putut face mai multe în câteva ore, fiindcă, așa cum zici și tu – atât de corect – după lovitura de ieri moralul m-a lăsat de tot. Dar o să-mi vină la loc. Ba chiar, cred că mi-a și venit. În orice caz, cât de curând, la orele nouă fix, mi-l voi fi regăsit pe deplin. Complimente cucoanei și pupă-i pe copii sau invers. Ceau!

• CAPITOLUL TRECE, TRECE REGIMENTU' ZECE

Zău, dacă nu-ți vine să crezi că, de îndată ce mă arăt eu, încep să moară oameni pe capete, nu?

Cele patru pușlamale, la *Pompon*…

Jehanne Seymour, mierlită la sosirea noastră.

Moș Moise, care a răposat în fața mea, ca un neam prost…

Chestiile astea te deprimă…

După ce am pus capăt trăncănelii cu Phloqua, Bérurier își privește ornicul cu ochii încețoșați.

Orele nouă fără douăzeci.

Afară, zarva s-a stins, iar Nisa a devenit un oraș provincial, aparent cuminte. Circulația se desfășoară cu încetinitorul. Clopotnița bisericii Ignațiu Oloïu, luminată de reflectoare, își înalță turnul ascuțit, gotic, pe deasupra imobilelor noi.

Am înfășurat într-un prosop acadeaua din mâna moartei. Bun, e timpul s-o întind. N-am chef să mă pierd în garagariseli, cu colegii mei de aici (și chiar din alte părți). Ai observat cât îs de discret în astfel de cazuri? Nu fac niciodată pe marea sculă, în prezența confraților. Topeală, mintenaș. Acum, e rândul vostru, oameni buni. Cel Antonio dă fuga să vizioneze, prin alte părți, dacă sunteți acolo!

— Hai, să-i dăm bice, ne roim! declar.

— O clipă! grohăie Umflătura. Mi-a rămasără 'ncă doojdă minuțele din fonția dă comisar și nu vroiesc a le risipi.

La ce bun să-i cat gâlceavă în privința a ceea ce va rămâne perioada culminantă a vieții lui profesionale?

— Considerați că mai aveți ceva de făcut aici, domnule comisar?

— Mulțam. Mulțam fain. Da, mai consider cevașilea; urmeaz'-mă inspectore.

Părăsim apartamentul răposatei coane Seymour, pentru a clopoți la vecinul de palier, acolo unde

lucrează slujnicuța ale cărei temeri au fost „consolate” de comisarul Béru.

— Mai vrei să pui un număr? glumesc eu.

— Ia mai pardon, o țâr’ dă ținută, inspectore!

La clopoțeala și țârâiala noastră nu răspunde nimeni. *King*-ul *of the french police*[62] rămâne brusc perplex.

— Iac’tă cevașilea ciudat, declară șeful meu.

— De ce?

— Maria’ n-Toaletă mi-a iesplica’ că robotește la un moș, un general văduv, care le are rău p’ăstea cu orarili. Să să fi baga’ dăja’n cârpe?

Îi trage o a doua rafală de țâr-țâr-uri.

— Ai, openește the ușe, Gagiu’!

— Ei drăcie, dar cu dumneavoastră, domnule comisar, numai asta fac. V-ar trebui, ca adjunct, un lăcătuș!

— Mulțam, mulțam fain. Io joc contra la ceas, moșule. Ai, ieghezecutarea!

Plin de bunăvoință, descui bodogănind această nouă ușă.

— Să fiu al dracu’, dacă vă înțeleg intențiile, domnule comisar.

— Mulțam, mulțam fain. Nu-ncerca să-nțelegi, fă numai, inspectore!

Eu fac atât de bine, încât pătrundem în casă. Apartamentul, cu toate că – din punct de vedere geografic – este replica celui ce aparținuse femeii ucise, e mobilat într-un stil absolut diferit.

Aici, totul e îmbătrânit, greoi, trist, riguros. Nu vezi decât tapiserii pricopsite, picturi vechi în rame cu briz-brizuri. Mobilier stil Renaștere, cu basoreliefuri. Covoare întunecate. Statui ca în parcurile din stațiunile balneare.

— Ei bine, ce să zic, aici fufa ta nu cred să aibă o viață prea joyce.

— Ia te rog, inspectore, ai dă grije la cum vorbești’!

— Pot să știu măcar ce căutați în aceste locuri austere, domnule comisar?

— O iesplicație la cevașilea care-m' zgârie creierașu', inspectoare.

— Adică?

— O s'te prinzi d'aci nu prea târziu și poate chiar mai' nainte.

Cu mâinile în buzunare, bate vastul apartament, al cărui aranjament desuet contrastează cu arhitectura modernă.

Traversez salonul pe urmele lui noroioase. Pătrundem în dormitorul încărcat. Patul cu baldachin se înalță ca un catafalc, în mijlocul camerei. Este altarul principal din această catedrală a vechiturilor. Pe pereți, fotografiile vechi, ale unor inși care nu-s deloc veseli, îngălbenesc în cor, în niște cadre mai negre decât cel din Saumur[63], care, totuși…

Proțăpit în mijlocul camerei, regele Béru examinează încăperea cam ca un amnezic readus pe un teritoriu cunoscut, pentru a provoca în mintea lui declicul salvator. Pare că încearcă să-și amintească ceva.

— Dacă s-ar întoarce generalul, ar avea tot dreptul să-și golească revolverul de ordonanță în adorabilele noastre măruntaie, subliniez eu. Pentru că, după toate semnele, astă seară ia cina în oraș, nu?

Bérurier fornăie cu putere și se duce în baie.

— Nu, răspunde într-un târziu, nu ia dăloc cina-n oraș, nu vezi?

Dintr-odată, slăninosul devine radios.

Ce-i motivează bucuria?

Un bătrân legat, cu călușul pus la gură, în cada goală.

•

Generalul este extraordinar.

Rareori am mai întâlnit un om atât de calm și de stăpân pe sine.

Abia eliberat din frânghii și în ciuda anchilozei care, cu siguranță, continuă să-i stânjenească membrele, stând încă în picioare, în cadă, ne întinde o mână plină de energie:

— Maxime de la Scoullansousse, se prezintă el, vă sunt recunoscător pentru intervenția dumneavoastră, domnilor. Mi-ați putea spune cât este ceasul?

— Orele nouă fără cinci, din păcate, oftează Alexandru-Benoît.

— Doamne Sfinte, începeam să cred că voi sta toată noaptea în acest recipient.

— Dar subreta dumneavoastră?

— Ce subretă? Eu, subretă? Un misogin bătrân ca mine? (și dă-i, și râzi). Nu, îl am în serviciu pe Blanchet, fosta mea ordonanță, care-i văduvă, mă rog, văduv și care, în prezent, este în concediu de înmormântare: bătrânul, taică-su! Toți ne ducem! Asta ne e soarta. Hai să vedem ce mi-au furat!

Încalecă marginea căzii într-un elan plin de siguranță și, cu mâinile la spate, străbate apartamentul în pas de atac, pentru a-și termina inspecția la un seif zidit în perete, ascuns după un tablou, și care pare că a asigurat neabătut paza valorilor încredințate.

— Nimic, domnilor. Zero. Am fost agresat din plăcere. Suntem în secolul actului gratuit.

În cele din urmă, consimte să dea explicații.

Îți fac un rezumat, ca să nu te apuce nădușelile ascultându-l pe general.

La sfârșitul zilei, cu puțin înainte de a intra noi în imobil, cineva i-a sunat la ușă. S-a uitat pe vizor, căci bătrâna cătană e foarte circumspectă, avându-i ani și ani în coastă pe vietnamezi și pe algerieni, fără a mai vorbi de friții, cu care – danke schön[64] Domnului – a avut raporturi excelente în timpul Ocupației. Pe palier se afla o mică subretă, într-o impecabilă uniformă de femeie de serviciu.

I-a deschis.

Tânăra persoană i-a explicat că lucrează la locatarul „de jos” și că pata mare de pe plafonul umed era un semn că baia generalului dă pe dinafară. Acesta din urmă a asigurat-o că nici nu putea fi vorba și, ca să-și convingă vizitatoarea, a condus-o în baie. Tânără persoană a fost de acord că

baia era, într-adevăr, goală, dar s-a așezat în patru labe pentru a examina țevile de sub chiuvetă. Cu toate că era misogin, generalul s-a adâncit în contemplarea fundulețului nostim, înălțat spre el, și începuse deja să se gândească la niște lucruri suave, când o țeavă de revolver i s-a înfipt între a cincea lombară și a cincea a lui Beethoven, în timp ce o voce bărbătească îi recomanda să tacă și să ridice mâinile, recomandare pe care generalul a urmat-o, căci încă mai era doritor să se bucure de pensie, mai ales într-un moment când aceasta urma să-i fie mărită.

Un bărbat foarte gras, afirma el, ajutat de falsa subretă, l-a legat burduf (pe el, care nu mânca decât brânză de burduf!) și l-a băgat în cadă. După care, nu a mai fost la curent cu nimic, doar că a auzit vibrând de mai multe ori scara încovrigată (Bérurier dixit) care duce la terasă.

Eu trag un ce profit din aceste declarații. Și ajung la următoarea concluzie, pe care o vei citi aproape mintenaș imediat: aceea că ciudații vizitatori au sosit aici „după" moartea Jehannei Seymour și că, în consecință, s-ar părea că nu ei au trimis-o pe lumea cealaltă. Ideea lor de a intra de pe terasa vecinului la această doamnă, ar indica faptul că o credeau vie, de vreme ce țineau s-o atace prin surprindere. Cred că, în momentul în care urmau să se retragă, au aruncat o privire pe vizor și ne-au văzut în toiul acțiunii, pe palier. Atunci, plină de tupeu, puștoaica Marie-Antoinette a intrat în vorbă cu noi.

Dar obrăznicia ei a devenit temeritate când a pătruns în apartament în mod deliberat, mai târziu, după ce noi descoperiserăm drama, în ce scop? Mister. De ce s-a lăsat „consolată" de Grasu'? Iar mister.

Și brusc (sau subit, sau deodată, dacă îți place mai mult, dar – în fine – pe neașteptate), îmi vine în minte că telefonul pe care l-am primit era dat din apartamentul de alături; clar ca vaca! Așa dar, oamenii ăștia, subreta și tunarul cel gras, care l-au șpringuit pe generalul în retragere, sunt cei care îl au

pe Pinaud! Și când te gândești că-i aveam la îndemână! Și când te gândești că Béru a fript-o pe don'șoara (cea cu mantoul de ozelot?). Turbez.

Stai să turbez ca lumea.

Hrrr!

Gata, s-a făcut.

— Auziți, domnule comisar!

— Mulțam, mulțam fain, ie orele noo fără doo, ieș' prea amabel. Ce z'ceai, inspectore?

— Ce idee v-a venit de-ați vrut să pătrundeți cu toată forța la domnul?

— Ie din cauza la oră, inspectore. Fufa, cân' am călcat-o așea, la leneveală, mi-a zis: „Oh, Doamne, o să întârzii cu cina generalului, e așa de strict cu programuu'! Și-a loat coșnița și-a'ntins-o'n clipa cân' te-ntorceai tu dă jos. Pă momen', n-am reacționat. Și pormo, 'ncetu cu'ncetu', mi-am făcu' raționalizarea dă urmează: „Cum, ia lucrează la un general care le are la sânge p'ăstea cu oraru' și să duce la târguială taman la ora cân'te pui la masă? Da' zarzavagiii tre' c-a închis, ce mă-sa? D'alfel, legumele din coșnița iei n-avea luciu' la alea noi, prăjii ierea gălbejiți, morcovii tufliți, io am ochi. Iote ce mă gândeam, cân'âl zbârnâiai tu pe Phloqua și din cauza 'sta am vroit s'viu încoa. Din scurt, îmi picase fisa dă toate, unde mai pui că al' detaliu mă scotea din țâțâni: ia avea unghi'li făcute, fufardeaua. Nu numa' ăle dă la greble; și ăle dă la copite. Și pormo ierea parfumată la interior, pă bune. Pițiroancă care trăsnește a „Mă gândes' la tine", dă la Lancôme, hai? O sluguliță!?

Îi întind mâna, spontan, eminentului meu deducător.

— Bravo, comisare.

Înainte de a-mi strânge caraba, se uită la ceas.

— Nu te mai strofoca, Sana: ie orele noo și patru. Da' mulțam, totuș'. Mulțam dă mii dă ori. O s' mi-aduc aminte d'asta. Și îmi lasă dreapta, pentru a se șterge la ochi.

•

Fundătura pute a pește de nu se mai poate, din cauza unui restaurant din apropiere, ale cărui pubele sunt găzduite aici.

În fund, e o cocioabă care a fost vopsită pe vremuri în ocru, dar care, de la primul spoit, n-a mai avut parte de altă ferchezuială, iar culoarea sa actuală o evocă pe cea a unui rahat de câine prost hrănit.

O lumină pâlpâitoare strălucește. E una dintre acele lumini care îți amintesc că, în general, curentul electric este alternativ. Ai impresia că, pe undeva, un gagiu istovit pedalează pentru a acționa un dinam.

Aceasta e lumina din locuința lui Moș Moise: două odăi fără veselie, fără aer și fără soare, plus o chițimie de bucătărie plină de izuri vagi de pat și de mormânt.

Ai putea crede că nepoata vânzătorului de acadele e nevastă-sa, atât de rău a îmbătrânit-o boala. Are părul alb, trăsăturile cenușii, ochii ca două bile pentru port chei și o întreagă nasulie mecanică, ce o face să semene cu un robot în reparație capitală. Așezată într-un scaun rulant, jelește trista veste, sub privirea compătimitoare a unei doamne care a venit s-o anunțe.

Fată necăjită, cu destinul ca o cultură de microbi: părinții gazeificați, poliomielita, tataia – unicul, ultimul ei sprijin – mort. E una dintre acele ființe care te obligă, vrând-nevrând, să reconsideri eutanasia.

Mă recomand discret, dar n-are ea treabă cu funcțiile mele. Tătăiț’ Moise a murit. Iat-o singură, între două roți mari, care-i țin loc de picioare. Ce-o să se aleagă de ea? Nimic, tocmai, asta e. Nu o să se aleagă. Acum s-a ales. Praful. Sfârșitul.

— Credeți-mă că vă sunt alături, domnișoară.

Frumos început. Măsurat, solemn. Nu mai rămâne decât să-i cânt marșul funebru.

— Domnul Moise a avut multe necazuri, nu-i așa? Furturile valizei cu bilete… Sărmanul.

Sarah varsă găleți de lacrimi. Pe lângă deces, evocarea mizeriilor acestui om de treabă îi mișculează fibrele filiale, îi mulge glandele lacrimale. Draga de ea plânge cu sughițuri.

— Parcă am înțeles că, de curând, un domn a fost foarte bun cu el și i-a organizat acest mic negoț cu acadele?

Ea dă din cap. Dama compătimistă o susține. Este la curent: domnul Robert e cineva, da. L-a zărit de mai multe ori pe aici, în timp ce făcea curat. Simțeai că e vorba de un om cumsecade.

— Robert este numele lui de familie? întreb cu nepăsare.

Nu știe. Moise îi spunea domnul Robert. Chiar așa: domnul Robert. Sunt enorm de mulți oameni care se numesc Robert, chiar ea, doamna, a cunoscut în tinerețe un băiat care se chema Robert Robert, așa că, vedeți…

Cam cum arată acest domn Robert? Femeia e spontană: el! Ei bine, el este el! Înalt, frumos, cu părul argintiu. Dar, știți, chiar de culoarea argintului. E mereu bronzat. Mereu elegant, mereu îmbrăcat cu un pardesiu din mohair bleumarin, chiar și când este cald. Ca și cum domnul Robert ar avea frigul în oase. Ca și cum nimic n-ar izbuti să-l încălzească. Unde l-a cunoscut domnul Moise? Ei bine, chestia asta…

— Știți unde l-a cunoscut domnul Moise pe domnul Robert domnișoară Sarah?

Cealaltă răzbate cu greu până la suprafața suferinței sale.

Înoată bras în valul propriilor lacrimi.

— Hâm? Cum? Ce? Ah, domnul Robert? Unde l-a cunoscut bunicul? La braseria unde se ducea să-și facă pariul pentru curse, duminica dimineața, în piața Comandant Vyermé des Noroï.

— Aveți adresa lui, a domnului Robert? Ar trebui sa-l înștiințăm despre acest dureros eveniment, îi spun cu o blândețe mieroasă, ca o ciocolată lăsată în bătaia soarelui, pe bordul tărăboanței tale.

Nu, nu are adresa.

— Dar cum făcea tataia Moise ca să se aprovizioneze iar cu acadele?

Sarah face un efort lăudabil.

Hâm? Ce? Scuzați! Domnul Robert? Ca să-l aprovizioneze pe tataia Moise? Păi, venea în fiecare duminică seara, când se întorcea de la el, de la țară. Își lăsa Mercedesul în fundătură, deschidea portbagajul și scotea o cutie mare de carton pe care o aducea chiar el în casă, cu toate că tataia Moise se repezea înaintea lui, când îl vedea că vine.

— Unde e cutia?

Ea îmi arată un pat. Dedesubt!

— Îmi dați voie? zic fără să aștept să-mi de-a voie.

În cutie a mai rămas un mănunchi de acadele. Înhăț trei, la întâmplare, și mi le strecor în buzunar. Atunci dama compătimistă reacționează. Da' ce-i asta, de ce faceți așa ceva? Intrigantu' ăsta de copoi, care vine să vorbească de domnul Robert în plin doliu și, poftim: trosc! Umflă din acadele. Ce-i cu acadelele astea?

Baba mă freacă la icre. O meridională arsă de curiozitate e o belea. Iau hotărârea cea mai cuminte.

— Secret profesional, scumpă doamnă. Contez pe discreția dumneavoastră, suflu printre perii din urechea ei stângă.

Cucoșneața începe să derapeze prin lanuri de ipoteze. Optica sa, în privința domnului Robert, polaroidează. Iacă-t-o escaladând muntele supozițiilor.

— O fi ceva necurat la mijloc? bâiguie.

Iar eu, plin de ușurare, de parcă aș fi fost un loc anume pentru ușurat:

— Haideți, doamnă, secret profesional, doar v-am spus!

Bun. Vasăzică, părerea despre domnul Robert, drăguțul, sfântul, binefăcătorul public suferă o schimbare de macaz spectaculară. Baba începe să facă arșice onorabilitatea bărbatului în parpalac de mohair, cum că niciodată nu i s-a părut ușă de biserică tipul ăsta, cu bronzul și cu părul lui argintiu.

Privirea lui, mai ales. O privire, cum să vă spun? De indian! Perfect. Ea subliniază cuvântul: indian!

Știți cum? Exact ca un șef de trib comanș, stând călare pe cal și privind, din vârful muntelui, atacul cavaleriei ușoare, care o s-o ia sub coadă de la pieile roșii ascunse în defileu. Identic! Vulturul negru! ar zice Bécaud[65], în superba lui melodie care îți dă fiori, atât e de impresionant când își ia ochiul de șoim pentru a-l cânta, încât poți să juri că-i unul adevărat, dacă ai băgat de seamă? Iată: scârba asta de individ dubios, cu un Mercedes ca ăla, era Vulturul Negru, ce ziceți, stau și vă întreb! Și pupăza care era cu el! O grețoasă căreia parcă-i puțea a rahat, așa nu se urnea ca să vină să dea un bună ziua, nici măcar o privire nu arunca în jur, parcă îi era silă de fundătură, sulemenita, pe Dumnezeul meu, cine s-or fi crezând matracucele-astea, că dacă nu le-ar fi înțolit un amărât de ciumete, să se bese numa'n vizoane, le-ar mai face și acum contoru' la negrotei.

Baba se însuflețește, se întărâtă, bălăcărește cât o țin bojocii. Firea ei, potolită o clipă datorită morții lui Tătăițu' Moise, își dă iar în petec cu o sută pe oră. Înflorește. Triumfă. Stă acolo superbă, arzătoare, ca minunatul ținut meridional, doldora de usturoi, de sânge latin, de șofran, de soare, de sevă.

Pe ea, madam Mireille, n-o trage nimeni în piept! Oh, nu! Le vede la gagii! Cinci ani de curvasalâc pe vremuri, la Alger, îți călesc sufletul. Te învață să citești omul, ce mă-sa! Ciuciu, mândreața de Robert! Și, la urma urmei, domnu' Robert, zi-mi și mie, mă-nțelegi; hai, mă…? Nu te cheamă domnu' Robert fără s-o faci cu schepsis. Tre' să fii ovrei sau bandit, asta e concluzia ei, a lu' madam Mireille Corsicotti. Pe ea, una, n-o cheamă Robert, foarte mulțumesc, fie la alții! Li-l face cadou! Auzi, dacă Robert ăsta nu-i o șulfă ovreiască ori banditească, ea, madam Corsicotti, și le pune pe tăietor. Vrei să pariezi că domnu' Robert e și ovrei și bandit? Și nasul; așa un nas nu e de jidan sadea, domnișoară Sarah? Dar ochii? L-ar vârî în boala copiilor până și

pe Al Capone. Un adevărat bandit, asta e suspectu' de domnu' Robert. Și ovrei, madam Corsicotti își bagă mâna-n foc. Domnu' Moise și dom'șoara Sarah nu și-au dat seama că-i ovrei, pentru că lor le scapă chestiile astea, dar ea, madam Corsicotti, care a cunoscut la ovrei căcălău, știe ce zice. Nasul lor, ce crezi! Că, dacă duci o linie imaginară din vârful nasului lor, până în locul de unde începe nara, linia le trece pe deasupra urechii. Ăștia-s ovreii. Tăiatul împrejur se întâmplă și la case mai mari, chiar nepotul lui madam Corsicotti e tăiat împrejur, și, totuși… nu? Dar linia care trece pe deasupra urechii, cu chestia asta nu o dai în bară.

Generosul domn Robert este desființat. Făcut arșice. Sfâșiat. Nu mai rămân din el decât niște oribile grozăvenii. Madam Mireille se întoarce la femeia care îl însoțea duminica seara. O fufă care probabil că era tot jidoafcă, cu șuvița aia de păr cenușiu în părul blond, mie-mi zici, așa ceva nu se face la Carita[66], ce dracu! Tre' să te fi născut prin ghetouri, ca să-ți crească așa o șuviță. Și privirea aia, a ei, de panteră galeșă, de panteră cu nasu' pe sus, care nu vrea să vadă nimic. Care disprețuia fundătura, locuitorii acesteia, tot cartieru', de parcă ea ar fi fost coborâtă cu hârzobu' din cer, un rahat de ovreică, care trebuie că-și vindea curu' pe trei franci și șase parale, înainte de a-l fi întâlnit pe nemamicu' ăsta de Robert. Că și ea, madam Mireille, dacă ar fi vrut, odinioară, ar fi putut vrăji un Cresus darnic, ca să se fudulească în chinchilla[67]. La Alger, pe vremuri, când mergea ea la produs, nu o punea numai cu soldați din Legiunea Străină. Mai frigea și câte un comersant cu dare de mână, viitor mare patron, câte un funcționăraș chemat de misiuni mai înalte, câte un subofițeraș destinat să ajungă mareșal. Dacă Mireille ar fi fost lacomă de bani, azi și-ar stâlci hemoroizii pe o tapiserie frumoasă, de piele, într-un Mercedes care miroase un pic a untură de pește, dacă ați observat? Dar nu, după ce a terminat de bătut trotuarul, ea s-a măritat cu o calfă

de instalator și s-a pus pe turnat plozi, în două cămăruțe insalubre. Ea nu suferea de grandomanie. Pe scurt, ea nu era o putoare de ovreică, de-aia de se uită cu curu' la om, și nu purta ca aia, cu șuvița ei nașpa, un lănțoi de aur ca pe mână de gros, peste aparatu' ăla, minerva aia, care-i ține capu' drept, tâmpită, după accidentu' de ski, că ce altceva ați vrea să fie?

Eu mă strâmb:

— Are o minervă?

— De parcă ar mai fi avut nevoie să-și înalțe gâtu' mai sus!

— Mașina! I-ați observat numărul?

— Ah, nu, trebuia?

Ridic din umeri.

Mă apropii de paralitică.

— Scumpă domnișoară Sarah, iertați-mă că vă deranjez într-o astfel de împrejurare, dar credeți-mă că e vorba de ceva foarte serios. Bunicul dumneavoastră vă vorbea despre acest domn Robert?

Ea se smiorcăie și dă din cap.

— Nu prea, nu. De altfel, tătăițu' vorbea destul de puțin. Era un om care trăia printre amintiri.

— Ce credea despre furnizorul lui?

— Nu știu.

— Ce atitudine avea față de el?

Ea cade pe gânduri. Asta o face să-și mai uite durerea.

— Nu v-aș putea spune…

— Îl simpatiza?

— Nu chiar, era ceva mai complicat. Părea recunoscător și, în același timp, oarecum suspicios. Ai fi zis că se temea de domnul Robert, deși îi aprecia dărnicia.

— Ce dărnicie?

— Domnul Robert îi dădea plicuri cu bani, după ce-și încheiau socotelile.

— Sunteți sigură că era vorba de bani?

— După ce pleca domnul Robert, tătăițu' deschidea plicul ca să-i numere.

— Erau sume mari?

— Nu știu.

Mai continuu puțin interogatoriul, dar fără a mai obține ceva câtuși de puțin interesant. Atunci, le spun la revedere celor două femei…

Ceva confuz mă nedumerește, dar totul își face loc cu încetul în mintea mea.

O mică idee încolțește. Apoi crește. Te năpădește. În privința creșterii, nu-i nimic mai rapid decât o idee. Germinație instantanee. Și nu-i chip să o curmi. Se dezvoltă, se umflă, ocupă tot locul. Ce bălării! Ce viermuială!

Îți prezint *in extenso*[68] ideea care mi-a venit. Când moș Moise a murit, i s-au furat acadelele. Și au mai fost săltate și cele cumpărate de mine, îți aduci aminte?

Atunci, cum se face că încă nu a venit nimeni să le recupereze pe cele rămase la el în casă?

Pentru că nu a mai fost timp? Pentru că nu era prudent? Pentru că nu reprezentau niciun pericol pentru domnul Robert?

Mă holbez la cadranul luminos al cepei mele. E nouă patruzeci.

În douăzeci de minute va trebui s-o chem pe Marie-Marie. Și, după aia, să mă duc după Bérurier, la barul *Valurilor Legănate*, unde ne randevuzăm.

Două mâțe iau cu asalt pubelele. Fundătura trăsnește tot mai rău a pescărie deteriorată.

O ciudată apăsare domnește în acest colț plebeu al Nisei. Nisa…

Un cântec de-al băbuței mele îmi vine în minte. 'Mica îl cânta pe când trăia tăticu', iar eu eram un mucea.

Nisa face nebuni-i-i.
Este zi de carnaval.

Ce-i drept, Félicie nu mai cântă de mult. Doar uneori, pentru micul Antoine, ca să-l adoarmă, ceea ce mă umple de gelozie până-n prăsele.

Dar nu și acum. Dimpotrivă, o găsesc destul de calmă în seara asta. Puțin cam bosumflată. Puțin cam tristă, din pricina morții lui Moș Moise.

Tărăboanța mea. Urc înăuntru. Mă roiesc. Fac turul caselor vecine. Dat fiind că debarc într-un sens unic, îmi las rabla ca naiba, pe un colț de trotuar, și mă întorc pe jos în fundătură. Când o chestie îmi țopăie prin bibilică, nu trebuie să mă pun contra. În viață, niciodată să nu faci ceea ce n-ai chef să faci. Totdeauna să faci ceea ce ai chef să faci. Simplu. O să ții minte, Lachenson?

Și inima mi se încălzește până la o sută de grade, când văd ceva ce nu se afla în fundătură, acum patru minute: o motocicletă. O sforăitoare Kako Desus Danjos, încă fierbinte.

Dar eu, nu mă știi? Tre' să te fac să râzi. Fără ezitare, mânat de o hotărâre pe care nici nu mă gândesc s-o controlez, uite că deschid una dintre gențile bolidului, care conține o trusă de scule. Înhăț o cheie de bujii și depun această cheie între spițele roții din spate, paralel cu axul. După care, închid trusa și mă îndrept spre casa paraliticei.

Pentru a ajunge acolo – nu știu dacă ți-am spus în paginile precedente – urci patru trepte deteriorate, de ciment. Ușa este prevăzută cu geamuri, pentru a permite iluminatul încăperii principale, care nu are fereastră. O perdea urâtă și soioasă acoperă, în timpul nopții, geamurile opace – totuși – de atâta jeg, cât s-a adunat.

Ciulesc urechea. Nu se-aude niciun zgomot. Încerc să mă chiombesc înăuntru, dar scârba asta de perdea astupă geamul cu totul.

Atunci, pun mâna pe clanță și deschid ușa larg, dintr-o mișcare: bum!

Uluitor. Știi tu: uneori, descoperi ceea ce în mod confuz te așteptai să vezi. Subconștientul ți-a luat-o înainte. El știe ce și cum, dar tu încă nu. Însă faceți joncțiunea unul cu celălalt.

Sunt doi, în combinezoane negre de motocicliști, cu căști cu vizor de plastic fumuriu și mănuși negre. Doi marțieni funebri. Unul stă pe masă, între cele două femei terorizate. Își leagănă picioarele într-un ritm lent. Celălalt tocmai a scos cutia de sub pat și pune acadelele într-o sacoșă mare, de piele, care îi atârnă de burdihan.

Ar fi trebuit să-mi scot pușcoacea înainte de a intra. Da, ar fi trebuit. Prea impulsiv Tonio ăsta!

Nici n-am timp să duc bine mâna la brâu, că flăcăul de pe masă a și sărit. Un adevărat jaguar, gagiul ăsta. Și ce claritate! Ce precizie! În avântul lui, face ce face și îmi atinge o carabă la beregată. Am senzația că am fost decapitat. Cad în genunchi. Fatalmente lipsit de oxigen, ceea ce e, întotdeauna, o chestie împuțită. O copită la dovleac mi-l deghizează într-o clopotniță în zorii zilei de Paști. Totuși, nu dau ochii peste cap și simt că hăndrălăul îmi umflă bombardeaua.

Cărăbăneală pe tăcute.

Niciunul din cei doi cioflingari nu a scos vreun cuvânt.

Fac un efort. Hai, Sanantonio, mai cu viață! Cele două tipe fac șucăr și își eliberează vocal morcoveala, cârâind după ajutor!

Fiul unic și de predilecție al Féliciei izbutește să se ridice în picioare. Pe undeva, un pârâit de motor. Dau năvală: atâta pagubă de oxigen: o să respir în altă zi, nu-i momentul să mă ascult cu urechea.

Vederea îmi este însă încețoșată, dar, totuși, grăiește multe. Cei doi marțafoi și-au încălecat bidiviul de oțel, după cum se zice deseori în l'Equipe[69]: Vraumvraaavrrra!

Conducătorul îi dă bice cât poate el de tare, ca să se smulgă din loc. Bravo, Santantonio! Ce piruetă! Marele vâj de la Bâlciul Tronului! Cheia de bujii a blocat roata motrice și mașinăria face un salt mortal (extrem de mortal) înapoi. Cei doi pasageri nu reușesc să se elibereze. Motorul face tămbălău, învârtindu-se ca un animal rănit de moarte.

Împiciorogat pe deplin, frumosul Antonio se repede după noutăți.

Dacă l-ai vedea în acțiune, ți-ai cumpăra un polaroid ca să faci poze.

Te rog să ții seama că învingând fără chestii, câștigi fără trestii, cum zicea… ăla. Doi flăcăi la pământ – ți se explică în toate manualele luptătorului – sunt mult mai lesne de învins decât un gagiu în picioare. Mai ales când are un șapte-sute-cincizeci-de-centimetri-cubi pe post de preș. Dacă ei au preș, eu le ofer în schimb cucuie, după ce i-am descotorosit de căști. Ce ședință, Doamne! Într-un bubuit infernal, cu gazele de eșapament care sunt prost eșapate. Fierătaniile căștilor pe bolovani smulși din pavaj. Zgomotul tocurilor mele pe oase temporale. O furie feroce mă transformă în fiară. Izbesc până la limita forțelor mele. Îi transform în fripturi tartar acoperite cu sos ketchup.

Cum guiță unul, cum și încasează un toc în mestecătoare. Tumultul se lățește, de la gogomanii care se arată zbierând, în pas alergător. Și, pe urmă, ca prin minune, țop și ambulanța la fața locului. Și sunt înșfăcat, și sunt legat. Am parte de ghionți bine aplicați de către colegii mei îmbrăcați în uniforma poliției din Nisa.

O dubă le vine în ajutor. Sunt vârât în ea de turul nădragilor. Trosc! Și ceilalți pungași idem. Iar cumătra Mireille, care îi trage întruna cu vremurile violente, cu ovreii, cu gangsterii, cu costul vieții, cu lovitura lui Lévy[70], ne escortează la pârnaie; madam Corsicotti nu-i câtuși de puțin nemulțumită de aventura care-i amintește cum era săltată, în anii ei buni, când sugea acadeaua Algeriei franceze.

Drace, e ora zece și radio-receptorul mi-a rămas în mașină. N-am să pot vorbi la ora stabilită cu șoricuța.

Ah, pe cuvânt, ce mai zi!

• CAPITOLUL UNSTEFRECE

Confratele din Nisa nu mă privește cu asentiment, nu mă privește cu resentiment. Nu: mă privește cu des aprobare (și chiar cu dezaprobare), disprețuindu-mă că eu însumi sunt, cum ar zice Grasu', un ex-Comisar trecut în civilie! Ce grozăvie, pentru un Caraliu în funcțiune! Transfugii sunt copiii năpăstuiți ai societății. Sunt făcuți de rahat, sunt scuipați. Put.

Degeaba îi vorbesc eu, invocând niște misiuni de poveste, asigurându-l că-s acoperit până-n ochi de niște baștani di granda, că el nu se leapădă cu țâfna-i implacabilă.

Se fudulește cu prerogativele sale, flăcăul. E un fudul congenital. Tot ce catadicsește, în cele din urmă, e să-mi dea drumul, dar punându-mi în vedere să rămân la dispoziția lui. Trebe să-l zbârnâi pe Babacu', pentru ca să-i facă o cântare cum știe el, Piscul Pleșuv, Muntele Palomar al lui Venus! Când robotești fără să ai plapuma mare cât toate zilele și umbrela deschisă a escadronului, treaba devine cotoioasă. La cererea mea de a-i interoga pe cei doi motocifleți luați în tărbacă, el îmi râde în nas. Fiindcă nu e numai fudul, mai este și rânjit. De altfel, cei doi tipi sunt la spitalul închisorii, dată fiind starea lor. În plus, tot ce sunt eu în această afacere este atât: martor; trebuie s-o admită: martor. Dar nimic altceva.

Un bou fiind ceea ce este, îl evit, așteptând niște boi mai acătării…

Căci acest tip – îți spun eu – după părerea mea, nu a inventat apa caldă, ori, dacă a inventat-o, a lăsat-o să se răcească.

Toate astea sunt cam apă de ploaie. Ce naiba, doar n-o să mă las doborât de niște meschinării de o asemenea speță! Încă n-am ajuns să-mi fileze o lampă, totuși! Reacționează, flăcăule! Până acum, ai văzut corect. Acadelele! Ăsta e adevărul, acadelele!

•

Găsesc o tărtăreață care mă duce să-mi recuperez rabla de pe colțul ei de trotuar. Și, fiindcă tot eram în budă, parbrizul îmi e împodobit cu un grațios fluturaș din specia marele păun al nopții. Trimit peticul de hârtie într-un canal, așa de-un gust (de gust și de culori… nu?)

Acadelele luate din purcoiul răposatului tătăițu' Moise sunt tot aici, radio-receptorul idem. Nu-mi mai rămâne decât să mă duc după fostul comisar Bérurier.

•

Alexandre-Benoît își rumegă retrogradarea bând pastis sec. Nu este singur: un domn destul de corpolent, semănând cu două pere suprapuse, îi ține companie. Probabil că el l-a inițiat pe Nea Caisă în privința deliciilor unui pasta băut fără apă sau gheață. Cei doi cumetri îmi par nițeluș cam mototoliți. Amicul lui Bérurier poartă un pantalon ce ar trebui să-i vină ca o mănușă elefantului care i l-a împrumutat cu această ocazie, dar care nu asigură confortul proprietarului său actual, după toate semnele.

Acesta e încălțat cu niște sandale de fost învățător ieșit la pensie; poartă o cămașă dungată și un tricou de lână. Un păr cenușiu și rar îi împodobește craniul de culoarea fildeșului. Dacă gorobetele ăsta nu s-a sculat după o hepatită epatantă, atunci are vreun asiatic printre strămoși.

— Foarte mulțam dă zăbavă, exclamă Umflătura, că mă și-ntrebam ce-o fi.

— Caz de forță majoră, scumpul meu comisar.

El era gata să tragă o dușcă.

Își pune la loc păhărelul chihlimbariu.

— Te-a loa' gura pă dânainte? mă întreabă pe un ton îngrijorat.

— Nu, de ce?

Nehotărât, își privește comeseanul. Pe fața acestuia se lățește un surâs mai galben decât îi e tenul.

— Și nu-mi ziceai nimic de vestea asta bună, Sandre, spune el, întinzând o mână de intelectual

bolnav, pe deasupra pastisului. Comisar! Ei drăcie, onoarea se va răsfrânge asupra întregului Sân Tolomaque!

Bérurier îi strânge mâna bâiguind.

— Mulțam, mulțam fain. Și mersi, hai?

Faptul că omul cu probleme biliare a pomenit de Sân Tolomaqu Vechi, satul natal al grasului, este foarte grăitor pentru mine.

— Pun pariu că domnul este prietenul tău, farmacistul, la care te-ai dus să faci mica noastră analiză.

— Chiar așa, chiar așa! răspunde cel vizat. Sunt Gracieux Mouillédeblègue, prieten din copilărie cu Bérurier.

Ne strângem pachetul de degete, pe care ni-l restituim imediat, căci am putea avea nevoie de el pentru altceva.

— Încântat să vă cunosc, domnule doctor. V-ați putut ocupa de problema noastră?

— Bineînțeles. Și a fost cu atât mai ușor, cu cât acadeaua analizată nu conține absolut niciun element toxic, poate doar cu excepția colorantului, care-i dă acest aspect apetisant. Dar, de vreme ce Ministerul Sănătății găsește că e bine să le administreze scumpilor noștri micuți porcării de acest gen…

Decepția are un gust, dacă ai observat?

Un gust fad, ca acele cașete pe care nu le poți înghiți și al căror înveliș subțire ca foița ți se topește în gură.

— Așadar acadeaua este inofensivă, domnule doctor?

— Fără cea mai mică îndoială; zahăr, extract de fructe, colorant.

— Durează mult o astfel de analiză?

— Un sfert de oră.

Îi pun în față alte trei acadele.

— O să mă socotiți un mitocan, dacă vă rog să le analizați și pe astea?

Îmi dă un răspuns ciudat:

— Am tot timpul: nevastă-mea a plecat luna trecută cu laborantul principal. Mă așteptați aici?

Dau să-i răspund că da, însă mă răzgândesc:

— Piața Comandant Vyermé des Noroï este departe?

— La doi pași.

— Acolo e o braserie unde se poate juca la P.M.U.[71], nu?

— Într-adevăr.

— V-ar deranja să-i ardem acolo o varză cu carne, ceva, după ce terminați?

— Cu plăcere, cu condiția să mă luați așa cum sunt.

— Adică?

— Fără cravată și cu cămașa cam umbrită; nu-mi dă inima brânci să mă ocup de îmbrăcăminte.

Béru își înhață de braț frățânul:

— Gracieux – îi zice cu vocea gâtuită – doar n-o s'te demoralizezi din vina la o gagică, cu ieducația și s'tuația care-o ai, ce mă-sa? Și, mai întâi, fomeia ta o să vie'napoi pormo! Câț' ani are laborantu' ăla, al tău?

— Dacă are treizeci.

— O să vie'napoi. Dac' ar fi fos' să fie să să ducă cu directorachele dă la f'un laborator, unu' d'ăla puriu și plin dă mangoți, bun, n-aș băga' mâna-n foc. Da' cu'n niminea fără situaț'e, doar cu o sculă vânoasă ca cadou de nuntă; vrei să-ț' zic ceva, Gracieux? Ciuciu! Fufa ta, io am cunoscut-o. Ie o matroană durdulică care-i trebe să-și vază dă tabietur'li iei, cuafor, croitor, ălea, ălea. Stăi să-i potoleasc' un pic focu' pușlamaua aia, și o s-o vez' tu cum îț' vine 'napoi, spășită, cu fofoloanca ferchezuită ca noo, scumpa dă ia.

— Nu cumva îți închipui că o s-o iert? se zborșește spițerul.

Atunci, Umflătura își compune o mască perfect romană, pentru a-l asigura, cu calm și demnitate:

— Nu-m' închipui, sun' sigur, flăcău'. Le ierț' întoadăuna, că ce-oi fi vroin' să le făcem al'ceva, dacă le iubim și ne-am obijnui' cu iele? Io cu Berthy

a mea, ia are mai multe fugi dăcâ' Mozart, ș' atuncea? Dac'am dramaturgiza pentru nește mofturi, n-ar mai fi posibelă iecsistența. Hai, du' s'analizezi acadelili lu' tipu' ăsta și'ntoarce-te dup'aia la noi.

•

Braseria Vyermé des Noroï este o operă a ultimei decade decadente, sculptată în întregime în melamină și neon, având pe pereți niște marine foarte fermecătoare, ieșite din penelul cumnatului patroanei.

Locul este luminat din belșug. În afară de asta, e frecventat din abundență; aici se vorbește tare despre lucruri pasionante, ca alergările de cai, viitorul OGC-ului, Nisa și despre lucruri greu de reținut, ca numele eroilor dintr-un roman rusesc. Găsim o masă în partea rezervată restaurantului, căci această vastă braserie cuprinde patru zone de activitate: restaurantul, barul, bistroul și ghereta PMU.

Cerem să ni se aducă fără întârziere un rozé la gheață și, în timp ce Bérurier gustă această hibridă băutură, îl iau la descusut pe chelner, un tip mărunțel, mai puțin imberb decât o gorilă, care nu posedă, ca suprafață de piele nudă, decât cicatricea unei arsuri pe latul mâinii drepte.

— Îl cunoașteți pe moș Moise? îl chestionez cu o voce plină de jovialitate, pentru ca întrebările mele să pară mai puțin întrebări.

— S'-anțalage, îmi răspunde acest păros 14-18[72] (e vorba de înălțimea lui) care ar fi de-a dreptul pitic, dacă ar fi un pic mai puțin înalt, ori de-a binelea uriaș, dacă ar măsura cu un metru în plus, și care, când dă de-a-mboulea, pare un caniche regal.

— Se întâlnește des, aici, cu un domn foarte bine, elegant și bronzat, cu părul argintiu, continuu eu; vă dați seama de cine vorbesc? Umblă într-un Mercedes, iar nevastă-sa e nițel cam fandosită, pe ici pe colo.

Zâmbetul îmi devine tot mai strălucitor, având de neutralizat tot mai mult suspiciunea interlocutorului.

— Da, îmi dau seama, admite chelnerul.

Acesta așază tacâmuri pe fețe de masă din hârtie, foarte artistice, reprezentând Promenada Englezilor[73] la începutul secolului, epocă în care amărâții de englezi încă mai puteau veni până la Nisa, tâmpiții.

— Închipuiți-vă că nu-i mai știu numele, îi dau eu înainte. Prenumele mi-l amintesc: Robert. Dar, în schimb, numele de familie…

— Îl cheamă Robert, face chelnerul. Doar Robert. Nu cunosc nimic altceva.

— Și știți unde stă?

Chestia asta începe să descrețească blana goriluței.

— De parcă aș ști adresa tuturor clienților, auzi! Eu nu-s carte de talafon.

Și pleacă.

Îmi înghit șucăreala, stropind-o cu rozé. Apoi, se întoarce și Gracieux, farmacistul încornorat, târâindu-și papucii.

Pune cele trei acadele înfășurate într-un papir decorat cu un caduceu verde și cu adresa laboratorului său.

— Nimic, laconicește el.

Sunt bășicat la culme. Caut ce anume nu se potrivește în tot haloimăsul ăsta și nu ajung la nicio concluzie. Ce-i cu acadelele? Ce rol joacă?

Mouillédeblègue ne urmează îndeaproape la clămpănitul verzei cu carne. Se pune pe băgat la ghiozdan cu mare poftă. Hrana e o compensație; mulți îndurerați, abandonați, neînțeleși îți vor spune acest lucru. Omul dezorientat – dacă nu-i biafrez sau bangladeshian – se năpustește asupra potolului. Mâncarea este un flirt cu uitarea.

— Vin des, aici, duminica dimineața, când nu sunt de gardă, ne spune el. E o veselie. Mă uit la tolomacii care stau la coadă pentru pariuri. Ce spectacol, e ceva asemănător cu serviciul divin. Ca o liturghie! Dar mai ceva! Moneda lor de cinci franci înlocuiește cuminecătura. Sunt plini de cucernicie, cred în miracole și se nevoiesc întru mântuirea lor.

Râde, bea, vărzărește și mai abitir.

— Dacă veniți des, trebuie să-l cunoașteți pe moș Moise.

— Vânzătorul de lozuri?

— La urmă, vindea acadele.

— Nu știam. Dar Moise e un personaj intrat în legendă.

— Nu l-ați văzut niciodată stând de vorbă cu un tip înalt, elegant, îmbrăcat cu un pardesiu de mohair? Un domn bronzat, cu părul argintiu?

— Nu. N-am observat.

— Omul în chestiune umblă cu Mercedesul, împreună cu o femeie încrezută, care se deosebește prin faptul că are o șuviță cenușie în părul blond și, mai ales, pentru că poartă o minervă care-i sprijină gâtul.

Gracieux înghite o îmbucătură babană de varză tăiată în șuvițe fine, este pe punctul de a se îneca, apoi își recapătă uzul plămânilor și, de aici, pe acela al vorbirii.

— E o clientă de-a mea! ne anunță.

E rândul meu să zbier.

— Nu se poate! Nu se poate, scumpul meu prieten!

— Ț'am zis io că Gragra-i un tip țâță dă mâță! autentifică Béru, ridicând degetul mare, care îți dă de gândit în privința sexului său, pentru că se zice că există un raport direct proporțional între aceste elemente notorii ale corpului uman.

Prietenul meu mai adaugă:

— Cân' îi vezi valoarea, instrucția, toate ăstea a lu' Gracieux, te-ntreb' cum dă poate-o putoare dă muiere s-o taie cu'n laborangiu dă n-are nici măcar patalamaoua dă șpițer!

Mouillédeblègue smiorcăie și zice pe un ton mai degrabă văicăreț.

— Paulette nu-i propriu-zis o putoare. E doar o fată senzuală. Senzuală…

— Curu' senzuală, i-o taie Nemilosul. I-o putoare integrantă, pur și semplu, Gracieux. Da' dă-m' voie

s’te liniștesc, ca să știi și tu cum merge treaba: toate ie la fel.

•

O lăsăm la o parte pe coana Minerva, doar că, ora legăturii cu Marie-Marie se apropie și, de data asta, nu vreau să ratez întâlnirea.

Îmi anunț frățânii de varză acră că mă întorc imediat și mă duc la mașină.

Se aud multiple piuituri, fluierături, guițături. Mă muncesc la drăgușul de buton, de parcă aș munci la un clito de femeie frigidă. Marie-Marie nu răspunde. Probabil că soilește, drăguța de ea, în dormitorul de la *New Sun Brother*’*s*, visând – cine știe? – la drăgușul Sanantonio, făgăduit radiosului ei viitor. Scumpă mucoasă, care a crescut așa de repede, deja mare, deja domnișoară! E înduioșător, cum a rămas ea fidelă dragostei din copilărie, puștoaica asta!

O pauză și, în timp ce apăs pe tacatorul de profanație inversabilă, îmi imaginez viitorul alături de Marie-Marie. Amândoi în scutece, făcând d-ăle bune. Și, pe urmă, ea așteptând un bebe. Și nenea Béru, care i-ar fi naș, of cors! Drace, nu pare ceva serios. Parcă ne-am ține de goange, jucându-ne amândoi – ea, drăguța gâsculiță, și cu mine – de-a Georges Sand. François le Champi[74], versiune revăzută și corectată de Santonio cel Superb. A se reciti!

Și iată că, deodată, am legătura. Un imperceptibil freamăt al contactului stabilit în eter. Îmi pare că aud zgomotul unei respirații înăbușite.

— Ești tu, țânțărelule? o strig încetișor, dar și cu blândețe.

Și nasulia se petrece. Un organ bărbătesc, foarte calm, sofisticat, articulează:

— Nu, scumpul meu comisar, nu e țânțărelul. Țânțărelul și-a ars aripile.

Dacă mi s-ar face capul țăndări. Dacă mi s-ar umple cu o haită de șobolani de canal. Dacă mi-ar crăpa. Dacă mi-ar lua foc pe dinăuntru. Dacă aș păți tot ce vrei și poți tu să-ți închipui, m-aș împăca mai

curând cu orice, decât să aud vocea asta în țeasta mea.

Totul se răsclatină și se toarnă, totul se răstoarnă și se clatină. Octavizez. Suspensionez.

Menținem legătura, mister și cu mine. Îl aud respirând la pas, fără exces, pianos-calmos-potolitos, cu plămâni care au timp și oxigen la secreție, cum ar zice Bérurier-Cartoafă!

— Și-atuuunci? reușesc să îngaim, ca un tolomac iremediabil, care tocmai și-a rupt în tuhăz budigăile, aplecându-se să-și ia mănușile de pe jos.

— Atunci ce?

Tonul zeflemitor rămâne, totuși, politicos. Și, pe neștiute, asta mă ajută să mă recuperez de deplin, fără să las nicio fărâmă din mine în afara propriei persoane.

— Auziți, dragă domnule Robert, atac eu, în acest moment folosiți un echipament care aparține statului, ceea ce v-ar putea aduce mari neplăceri. Motocicliștii vă sunt la răcoare, acadelele sub sechestru, adresa însoțitoarei cu minervă este cunoscută: pe scurt, nu mergeți în sensul istoriei.

Și aștept.

Interlocutorul meu râde.

Un râs amabil și politicos, asemănător cu acela pe care l-ai emite tu, acasă la doamna marchiză, după ce ea ți-ar povesti boacăna amicului său, generalul Michemache, atunci când și-a scăpat lornionul în supa de muguri de sparanghel.

Un râs și atâta.

Legătura s-a întrerupt.

Eu trag în disperare de bușitorul de moderație termo-igienică cu cocoloș unduitor, dar fără niciun rezultat. Îmi răspunde doar tăcerea, așa cum scrie, plin de majestate, cardinalul de Retz, în tratatul său asupra produsului vermifug „Luna”. Tăcerea. Only[75] tăcerea, again[76] tăcerea, alway[77] the tăcerea!

Îmi mut târtița pe bancheta din spate și-i dau zor să deschid portiera, pentru a borî de emoție, la marginea trotuarului.

• CAPITOLUL DOISPERȚARI[78]

Gracieux Mouillédeblègue contemplă o fată de o mare frumusețe artistică, însoțită de un gagiu numai bun pentru filmele de serie C, care mănâncă căpșune la masa învecinată.

Ai să vezi cât e viața de imprevizibilă și pe ce chestii de nimic se bazează destinul. Dacă fata în chestiune ar fi comandat la desert o cremă de vanilie sau o tartă Tatin[79] ori un camembert cu zahăr, probabil că aș fi trecut pe lângă chilipir.

Numai că, uite: Dumnezeu (sau adjunctul său) a vrut ca fata să mănânce căpșune, dovedind astfel că nu este deloc predispusă la alergii, ceea ce ar fi supărător pentru starea de frumusețe în care se află, scumpa de ea!

— Îț' clătești' ochiu', Gracieux? întreabă Bérurier, deja abțiguit.

— Nu găsești că această persoană seamănă cu Paulette? oftează farmacornutul obsedat.

Grasul se holbează la căpșunăreasă și dă din cap.

— Mă', să fie al dracu', io nu ș'cum vezi tu viața; asta-i drăguță.

Cornutul cu borcane face gât.

— Și Paulette este!

— Înain' să puie pă ia, nu zic nu. Da' cân' am văz't-o acu' doi ani pă prăjina ta, am găs't-o o țâr' cam paradită, fie zis făr' ca să vroiesc s'te jicnesc. Avea un pneu umfla' la 2,5, pă post dă ghenă „Scandale",[80] și cu pielea dă pă fălcili iei, îți făceai nește pungi dă tutun brava dă tot, făr' să mai zic dă mustățili dă i-a crescutără: ca a lu' Vercinclitorixe[81] le are cumătră. Știi, trebe că laborantu' tău are ambâțuri la cursili dă trap cu atelaji, dă călărește așa o ursoaică. Dacă vroiești ca să-ț' zic sfrăfundu' la gândur'li mele, Gracieux, că tot' s'tem doar între noi și sticlili ăstea goale, mandea, în locu' tău, dăcâ' să târâi așa nește umblători dă macaragiu la pensie ș'o muie made în Villejuif[82], mai repede m-aș înțoli

ca un mylord și m-aș da superman, stil Delon, pă lângă nește prospături dă pipițe. I-o ocazie visată pen' ca să-ț' înoiești' șeptelu', ce dracu', așa cevașilea nu-i dă lepădat. Uiti, ț'ar trebui o fufă în genu' lu' aia dă halește căpșuni.

Mouillédeblègue ridică din umeri.

— Tu nu vezi că-i o curvă, Alexandre-Benoît? Ai zice că practică o felație numai după felul în care își mănâncă căpșuna.

— Ai zice mai dăgrabă că face o muie, rectifică Incultul. Și ce-i aia curvă? Curvă-curvă, da' mai bine s'ai una bine făcută, să-ț' placă și ție s-o arăți în socetate. Io, dac' aș fi în compania la gagica aia, m-aș da mare sculă pă basculă…

— N-ai avea de ce: mănâncă căpșunele cu mâna.

— Ei, hai, Gracieux, că ieșt' fițos! Căpșuna n-are coadă, cum ai fi vroin' tu să și le halească p'ale iei?

— Cu lingura!

Grasu' dă să-l contrazică, dar îmi observă paloarea și se alarmează.

— Ie groasă, gagiu'?

— Și încă cum.

Îi zic.

•

Un zid de împrejmuire semănat cu cioburi de sticloanțe, care inspiră teamă.

O poartă din bare de fier, cu vârfuri ascuțite. Cuțulani lupani, mai mult lupi decât câini, cu clămpănitori ascuțiți (sau asmuțiți), ale căror labe se aud pășind tiptil dincolo de grilaj. Detest câinii care nu latră și care umblă în tăcere pe lângă poartă. Ghicești imediat ce primire ți-ar face, dacă ai îndrăzni să intri fără să fii primit oficial de către stăpâni.

Un mâner de aramă, fixat pe stâlpul porții. Trag de el. Cu toate că noi nu auzim nimic, probabil că face zgomot, pentru că, după foarte puține clipe, se aude o voce în interfonul plasat în grosimea zidului, pentru ca să nu poată fi stricat cu rea voință.

— Cine e acolo? întreabă vocea.

— Poliția, răspunde Scufiță-Roșie Sanantonio, socotind că o să i se deschidă zăvorul.

— Ce poliție?

Cu așa o chestie nu prea am mai avut de-a face. De obicei, insul avut în vedere nu pune acest gen de întrebări. Poliția, îi e de ajuns. Zice bonjur sau o taie, dar nu se pierde în întrebări de prisos.

Ce poliție!? Auzi dumneata!

Ce zile am ajuns!

— Cea mai bună, o-ntorc eu.

— Aici e liniște deplină și toată lumea doarme, în afară de mine, pe care abia m-ați trezit, ripostează sec vocea. Vă rog să treceți în timpul zilei, așa cum sunteți obligați prin lege.

— Deschideți, e o chestiune de viață și de moarte!

— Sunteți în pericol?

Auzi ce tupeu la terlocutoarea asta. Căci e vorba de o femeie. La început, având vocea răgușită de somn, am confundat-o. Dar, pe măsură ce i se limpezește timbrul, îmi dau seama că vocea este de rasă don'șoară.

Ex-comisarul Bérurier mă dă deoparte, cu umărul. Și-a păstrat inițiativa și spiritul dominator al fostei sale funcții.

— Lăsaț' catirinca, maică. S-a primit o 'nformație cum că ogeacu' vostru are pusă o bombă și c-o să sară-n aier pân' la zio. Dacă refuzaț' să dășchideț' și nu vă chemaț' javrili, noi o să venim iar cu pompierii și cu tot calabalâcu' lor și chiar cu geniu', la nevoie. Nu ăla dă la Bastilia[83], ăla adăvăratu', care lasă urme. S-a-nțeles?

Un moment de nesiguranță.

Majestatea Sa tocmai a marcat un punct.

Se uită la mine. Luna plină îi îngăduie să-mi citească în priviri că, pe plan mental, îi restitui prerogativile care i-au încetat la ceasurile nouă, ieri seară. Atunci, încântat, îmi șoptește masturbându-și dovleacul:

— 'Lțam, 'lțam fain…

— Mă duc să-i spun domnului director, anunță vocea (în engleză: the voice).

— Chiar așa: spuneț' și mișcați-vă-ți târtița mai iute, aprobă Bérurier.

Tăcerea care urmează nu e opera lui Mozart, ci a lui Béru. O împănează cu vânturi bine simțite, pe care le încredințează suflărilor noptatice.

— Varza, îmi explică el cu sobrietate; căci e un om care urăște orice fel de ascunziș.

•

Sunt doi.

Sau, mai exact, patru, dacă ținem seama de cei doi Dobermani plini de spume, pe care îi ține fiecare în lesă, cu mare greutate.

Un bărbat și o femeie.

Amândoi în hanțe, vreau să spun în haine de casă sau de interior (se zice – sau se zic – și una, și cealaltă).

Asiatici. În ceea ce-i privește, nici nu poate fi vorba de vreo dublă hepatită-virală. Ochii lor oblici, părul lor negru și des, pometii lor proeminenți, ușoara lor pelticeală, pașapoartele lor din Formoza, totul te lasă să presupui că-s chinezi din născare și din urmare.

Dama e slăbănoagă, cu nas ascuțit, buză superioară ascuțită, unghii ascuțite. Tânără, mai puțin frumoasă decât pare, fără piept, ori poate că și l-a uitat pe noptieră. El este scundac, masiv, cu o figură rotundă și cu mai ce? Nu importă sau exportă. Ce te roade pe tine grija cum e chinezu' ăsta? Doar nu vrei să-l sodomizezi, nu? Și, chiar și așa, nu chipul lui e ăla care te-ar interesa, în acest caz, scârbosule, pe cuvânt dacă mă așteptam la așa o chestie din partea ta! Să-i iei omului temperatura cu coada hârletului, astea nu-s maniere, totuși, recunoști?

Dama ne pălăvrăgește și îi recunosc vocea dogită.

— Dacă sunteți polițiști, arătați-ne legitimațiile! Și fără gesturi deplasate; ar fi de ajuns să dăm drumul câinilor din lesă, ca să vă lase fără beregată.

Bun, încrederea domnește. Ne prezentăm legitimațiile. Ei le vizionează la lumina unei lămpițe de plasatoare, pe care și-au scos-o de sub robdeșambru.

— Foarte bine, face bărbatul chinez, restituindu-ni-le, ce-i cu povestea asta cu bomba?

— Sunteți directorul lui *New Sun Brothers*?

— Pentru Franța; da.

— Un telefon anonim ne-a anunțat că o mașină infernală este ascunsă în dormitorul fetelor.

— Bănuiesc că e vorba de o farsă de prost gust, menită să ne creeze neplăceri! răspunde directorachele.

— Se poate presupune, într-adevăr, totuși, e bine să verificăm.

— Dar scumpele noastre surori dorm.

— Mai bine să le treziți, decât să riscați să adoarmă pe veci, ripostez.

Și mă îndrept spre curtea proprietății, sperând cu tărie că gazdele noastre or să-și țină bine mâinile pe zgărzile de piele.

Preambulăm printr-o vastă esplanadă pavată. Suntem în curtea de onoare a unui vechi castel, care ar fi trebuit să fie zob, și pe care secta l-a repus pe linia de plutire, transformându-l în centru de primire.

Chinezii par resemnați. Cățelușii lor au tendința de a-i târî cam prea iute pe urmele noastre. Îndreptându-mă spre scara luminată, de la intrare, mă gândesc la ascunzătoarea descoperită în fostul magazin de blănuri din Marsilia, cu manifestele lui, ce ridică în slăvi regimul lui Mao. Pe perete era prinsă o lozincă: „Mao știe tot”, aceasta fiind – aproape că ai ghicit, cu toate că abia te-ai sculat după o varicelă – traducerea literală a numelui lui Mao Tse Dun.

Chinezi aici, chinezi acolo… Se pupă la fix, hai?

— Unde e dormitorul?

Perechea galbenă și-a lăsat câinii afară și închide ușile. Treabă oarecum liniștitoare. În lumina puternică din hol, cei doi bonzi au o înfățișare

inocentă. Ai zice că-s turiști japonezi treziți de incendiul din hotelul lor, căutându-și Nikonul pentru a trage în poză nenorocirea, mai înainte de a se roi. Castelul și-a pierdut aspectul feudal, în ciuda arhitecturii sale. Aduce nițel a școală aflată în grevă. E o atmosferă belicoasă în acest univers, datorată posterelor imense și panourilor care acoperă, în totalitate, pereții. Posterele reprezintă niște bonzi meditând în poziția lotus (sau loto) și gagii cu bila rasă, cântând un imn ale cărui cuvinte nu se pot înțelege din poză.

Plăcuțe mobile cu inscripții, înfipte într-un stativ și asemănătoare acelora pe care le găsești în holurile de hotel, anunțând reuniunea clubului Rotary sau nunta doamnei Carassou-Laméga, ne permit orientarea în spațiu. Una indică sala de mese, la parter, în dreapta, iar cealaltă dormitoarele, la primul floor[84].

Ne cățărăm.

Nimeni nu mai sporovăie. Pe treptele de piatră, mersul de vietate potcovită, al lui Béru, face zgomot taman ca o armată retrăgându-se din Rusia. Amploarea spațiului îl reverberează cu generozitate.

Pentru a-mi struni frica, lecturesc, în trecere, panourile:, Ascultă-l pe Dumnezeu, și el te va auzi", „Figaro există: Domnul l-a întâlnit acolo pe Frossard", „Leapădă-ți cămașa de pe tine, căci și Domnul s-a născut așa", „Ce dai la *New Sun* îți va fi înturnat de Dumnezeu" etc.

Primul etaj.

La stânga, dormitorul bărbaților, la dreapta al femeilor.

Încăperea are ceva de capelă și de sală de reuniuni, în care s-au instalat paturi la (ne) noroc. Acestea sunt așa de ușoare încât, pentru a face culcușurile, ai ieși mai în câștig dacă te-ai duce la fereastră, să le scuturi ca pe carpete.

Eu, așa de până-ntr-atât de lacom de cunoaștere, am acționat diversele comutatoare plasate la ușă, pe toc (toc, cine-i?). Acum, felinarele scuipă lumină în draci. Mă arunc, luându-i-o înainte lu' nenea

Bérurier. Aș vrea să mă holbez la toate cele douăzeci de paturi odată, alea din dreapta, alea din stânga, totul bine. Să captez. Să știu!

Și iată că un torent de flăcări îmi pică știi unde? Pe inimă. Îmi inundă tot lăuntrul. Un imbold mă cutreieră din tălpi până-n creștet.

Marie-Marie e acolo.

Al patrulea culcuș, spre fereastră. Doarme.

Mă reped la ea. O strâng în brațe.

— Țânțărelule, nebunica mea, luminița mea, puștăncuța mea, fericirea mea!

O scutur. Ea deschide ochii. Buimătăcește din pricina deșteptatului brusc.

Grasul Béru reușește să înlemnească perechea în plină *metaformoză*, datorită faptului că izbucnește într-un bocet cu clăbuci, se prăvălește la picioarele patului care îngenunchează sub greutatea lui inimaginabilă; zi și tu: Grasu' și un pat așa de ușurel, încât internele sunt obligate să se demachieze înainte de culcare, pentru a evita o supraîncărcătură fatală. Și își declamă Bérurier ușurările pe un ton de litanie, ca doctorul Gustin. Că tatăl nost' cești încer uri mulțam că ia-i tot acia, năroada, vie, arhi-vie, făr' să-i lipsesc' a mai mică mână, ăl mai mic picior, nici chiar un fir dă păr!

Iar chinezii ne cred dilii, cu scălâmbăielile noastre, sub ochii care-mai-de-cărați ai celorlalte interne, trezite de atâta miorlăială.

— Marie-Marie!

Ea face un efort.

— Ah, da, bună, ne spune.

Ai zice că nu e trează de-a binelea sau mai curând că e beată, ba chiar drogată ori, poate, toate trei la un loc.

— Ești cumva bolnavă, țânțărel?

— Nu, Antoine, de ce?

Capul i se bâțâie.

— Îmbracă-te, plecăm.

— Plecăm?

— Dă-i bătaie, fetico, noaptea asta avem de șmotruit în draci.

Ea îl măsoară pe nenea Béru, apoi pe mandea și zice:

— Mi-e cam milă de voi doi.

— Ce?

— Jale, mai exact. Vă vânzoliți, vă foiți de colo-colo, fără să vă gândiți că Domnul vă așteaptă, iar voi vă îndepărtați de El!

Îmi cad aripile.

— Ah, nu! strig; încă nu! Nu așa de repede! Ți-au inoculat porcăria aia a lor de filosofie de rahat, scârbele!

Este momentul în care chinezul profită pentru a interveni.

— Domnilor, ați abuzat de credulitatea mea, cu povestea aia cu bomba. De fapt, ați venit să chinuiți o tânără nevinovată, cu o fire aleasă, care a aderat în mod spontan la glorioasa filosofie *New Sun*…

N-are timp să termine.

Și știi de ce?

Bérurier tocmai l-a înșfăcat de guler și de turul pijamalei și mi ți-l trimite, vrrrrum, de-a curmezișul dormitorului. Jupân gălbează este propulsat într-un fantastic zbor planat până la pătuceanul supraveghetoarei, o matracucă grasă, la fel de apetisantă ca un sandviș cu pateu de porc uitat de două luni pe un șantier. Culcușul se prăbușește, chinezul se duce la mama dracului, e cazul s-o punem, alături de cercetașa lui aia grăsană, cu mutra de meduză contagioasă. Se împăturpernuiesc cârliguițându-se amândoi. Chinezoaica cu buză ascuțită și pleoape de broscoi adormit sare la noi, schelălăind. Béru zbiară mai tare ca ea, cum că Marie-Marie e nepoată-sa, că e minoră, că o să-i reclame pe oamenii de la *New Sun* pentru atentat la candoare.

În aceeași clipă, stai așa și nu mișca, se-ncinge corida mai rău ca în arenă; iacătă că se face auzit un slab țiiiu țiiiu țiiiu, ca o păsărică mititică în colivia ei, când degetele de zână ale aurorei vin să-i mângâie coada.

Recunosc semnalul: e vorba de scula noastră w-t[85]. Mda, bine, deschid sertarul de la noptiera lui Marie-Marie. Pandantivul e colo-șea. Drăguță jucărică. Și eu, care credeam că i-o umflaseră. Ei drăcie cu pălărie! Dar cum devine chestia? Cum se poate? La genul ăsta de instrumente există două părți. Una A și una B. Adineauri, de la B, am chemat-o eu pe mucoasă (în fine, pe fosta mucoasă) și, la partea A, mi-a răspuns un improstor (sau paravan, dacă îți place convenția): Or, uite că acum este clopoțită A. Răspund.

— Da?

— Categoric, sunteți niște puștani, bunii mei domni, îmi spune vocea de puțin mai înainte.

Și legătura este întreruptă.

Doamne Dumnezeule! cum zicea atât de nimerit prințesa, scoțându-și mâna udă din pantalonii căpitanului!

Mă năpustesc cu viteza a cincea (a patra fiind insuficientă) până în hol. Parcă-mi amintesc că am trecut peste balustradă, ca să meargă mai repede, și am sărit directos pe dalele de marmură. Dau să ies, dar grrr! Dobermanii! Taman ei lipseau. Era să pierd la înghesuială una pereche fese, fudulii și amigdale. Trântesc ușa, la iuțeală și cu toată forța, într-un nas mârâitor.

Niște puștani! Asta, da, niște puștani.

Până în prezent, ne-am lăsat manevrați ca niște flippere. Ne mai rămâne doar să facem piu și să le propunem niște partide gratis celor care ar mai avea poftă să se joace cu noi.

•

Ai zice că Grasu' e – doar el singur – răscoala de pe crucișătorul Potemkin (cereți Kim, ciocolată glasată. Pot, e chin! etc. Dacă te interesează, continuă, pe mine să mă scuzi, dar mă pregătesc pentru Academia Franceză: am reușit deja la scris și o să mă prezint la cele 39 de orale, începând cu săptămâna viitoare). O cârpește pe Marie-Marie pentru a o sili să se înțolească, iar fătuca bâzâie, țipând că îi aparține lui Dumnezeu, că nu trebuie s-o

frece nimeni la melodie, ce mă-sa, că e liberă să-și îmbrățișeze vocația, nu? Și că, dacă Dumnezeu o cheamă, n-o să vină un sac de rahat, mare și gras, ca boul de unchi-su să bage bețe în roatele mântuirii sale veșnice, fir-ar a dracu' de treabă. Ar fi chiar culmea, băga-mi-aș picioarele! Iac-așa se declară chițoranul în fața bonzăreselor ei aprobatoare.

Chinezul s-a dus să zbârnâie la jandarmerie, că e atentat în toiul nopții de niște falși sticleți infernali, vânduți diavolului, veniți să semene răul în uzina lui de beatitudine. Chinezoaica se burzuluiește pe chinezește, ceea ce arată, pe bune, că ea efervescenționează, nu? Ești de acord? Pentru că, a te zborși pe chinezește, chiar și când ești chinez, e o chestie os! O limbă care nu se scrie decât cu pagode mititele, cu trepieduri și cu ferestre la case Phénix! Tu te imaginezi zbierând așa o chestie? Ei bine, ea da: așa de rău i s-a dezlănțuit pârțagul lu' madam Day Iun Fum.

Profit de ciorovăială pentru a trage un ochean la fața locului. Acum, e năvală de peste tot. Ai hoarde de băieți atrași de panaramă. Membrii cei mai vechi și-au ras bila, așa că le-a rămas doar un smoc gros, nițel mai spre spatele dovleacului, ca la huni. Attila!

Îi ocolesc.

Cobor în inferioritățile castelului. Alerg ca focul. Traversez bucătării, săli de mese, săli de reuniuni, fel și fel de capele unde Dumnezeu este prezent în mari postere incontestabile, încât îți dai cu adevărat seama că Domnul nostru există și că are barbă, păr lung, că l-ai putea lua drept fotbalist sau muzicant într-o orchestră păduchioasă, care nu-s niciodată mai mulți de trei-patru, dar îți fac un chiloman cât două sute, din cauza sonorului ăluia de rahat, că, dacă l-aș întâlni pe gugumanul care și-a permis să-l inventeze, l-aș scuipa drept între obloane, scârba dracului! Și cei mai nărozi, în astfel de cazuri, sunt ăia de la chitara buleftrică, asemănătoare cu un fund de tocat, pe care o scarpină făcând mutre de parcă ar sodomiza-o, cu picioarele crăcănate, cu palma sculătoare, cu privirea în avion, în timp ce muieretul

din sală schelălăie, își inundă slipul de entuziasm și claude françoiește[86] în chiloți, atunci când – din greșeală – poartă!

Dar ce tot caut eu așa? Alergând, alergând din ce în ce mai iuțit în imensa locuință, a cărei dărăpăneală se ițește printre panouri, flamuri și poze uriașe. Unde o alerga Sana? Nu știu. Aleargă. Aleargă, aleargă truditorul croit din prețiosul lemn cu care se fac pipele și crosele de colt. Aleargă, iar ideile îi țopăie în dovleac ca mărunțișul într-un buzunar de cangur. Complot! Suntem vizați! Am fost aduși aici în mod deliberat. De ce? Cine a vrut să ne atragă în această mănăstire de oha, pentru călugări de oha, la asemenea oră târzie? Simt că cei doi patroni chinezi sunt pe dinafara afacerii. Și, atunci, cine? Presimt niște chestii! Dar care? Niște bandiți mărunței care evadează și apoi sunt denunțați cu toții. Acadele șutite, care, totuși, la analiză se dovedesc nevinovate. Un walkie-talkie conceput pentru noi, ca să spionăm la *New-Sun*, dar pe care un hiper-vulpoi îl folosește împotriva noastră, pentru a ne lua în pleazna, a ne scoate din papuci, a ne aduce în stare să reacționăm așa cum vrea el…

Și alerg înainte. Cobor scările subsolului. Aleargă, aleargă șucăritul!

O magazie plină de provizii. Cazanul instalației de încălzit.

Un morman de cărbune. Totuși, instalații cu cărbune se fac din ce în ce mai puțin. Aceasta aparține trecutului, ca și turba și lămpile cu ulei. Mă opresc, cu respirația tăiată. De cealaltă parte a grămezii de antracit este o ușă de fier. Înălțimea – un metru și zece, lățimea – un metru patruzeci, după ochi (sau după nas, nu știu cum să zic).

Ascultă, instinctul…

Ți-am mai spus chestia asta? Nu, nu-i nevoie, știi deja. Câte ți-am zis despre minunata trompă a copoiului superdotat! Despre această vibrație care îl mână să facă mai degrabă asta decât aia și să se ducă mai curând aici decât acolo.

Și, atunci, da: instinctul.

Pentru ca ușa de fier să se poată deschide, cărbunele îngrămădit până în dreptul ei a fost dat deoparte. Acest sector al pivniței a fost curățat. Ușa se închide cu un zăvor vechi și ruginit, obișnuit, dar foarte mare. Îmi iau lanterna-stilou cu fascicul fluctuflash și cercetez tija zăvorului. Rugina e zgâriată, căzută în mai multe locuri, dovadă că a fost deschis cu puțin timp în urmă.

A-ți spune că deschid această ușă, ar echivala cu a te lua drept ceea ce ești.

Bineînțeles că o deschid.

Și, în ciuda șucarului meu clift Lapidus (care are întotdeauna tendința de a-mi plesni între țurloaie, fiindcă Ted se cam zgârciobește la cantitate, dacă te umple de calitate), mă strecor prin deschizătură.

Colțișorul ăsta e negru ca planurile unui dictator. Cu vârful condurului pietonez (nu pot spune că tatonez) vidul. Descopăr o treaptă, după ea o a doua, apoi o a treia și, căutând bine, o a patra. Aceste trepte s-au adunat acolo pentru a forma o scăriță. Intru în ceva vâscos, extrem de derapant. Din fericire, lanterna! Subteran. Îi dau zor să-mi recit din Hugo, pentru a crea atmosferă:

„*Când fruntea-i fu, în urmă, închisă-n subteran,*
În criptă sta și ochiul și se uita la Cain”

Înaintez cu caznă, având cain ventar, pe post de ochi al lui Cain, unica lanternă cu fascicul atât de dur, încât găurește scândurile, când îl ațintesc asupra lor.

Umezeala mustește de peste tot. E o chestie bălăcindă și prelingăcioasă. Adevărata subterană de castel, pe bune, care conduce spre ieșiri, în general, astupate.

O să vedem.

Ce? N-am dreptate? Ce risc? Pielea mea, crezi tu. Și? Înaintezi fatalmente, fie că o faci într-o subterană de rahat, fie pe covorul roșu al unui palat;

care-i diferența? Înaintezi întotdeauna, pentru a pleca. A înainta înseamnă a pleca. Se înființează alții, din ce în ce mai zoriți, iar tu dispari într-un vârtej de plozi, ca un fluviu care se aruncă în mare. Pe mine, unul, singura chestie care o să mă sâcâie un pic în treaba asta cu moartea, e că o să fiu absent. De rest, mi se rupe.

Subteranul își schimbă direcția. Cobor.

Și, apoi, se sfârșește cu un grilaj. Grilajul are niște bare groase cât… hmmm… a mea… Nu, exagerez, groase cât a ta, dar, când e vorba de fier, te impresionează, totuși, orice s-ar zice…

Îmi îndrept fasciculul printre barele grilei. Și bine fac, pentru că asta îmi permite să-l descopăr pe César Pinaud, legat de un pat de campanie, ca pe o cruce a Sfântului Andrei.

Îmi vine să cânt. Ce vrei tu: muzică veche, modernă, gregoriană sau de-a lui Mireille Mathieu, așa că, vezi! Ce bine am făcut că am venit: o găsim pe Marie-Marie, îl găsim pe Pinuche. Ce poftești mai mult?

Ține seama că boșorogea e făcut pilaf. E cufundat în apa uitării până-n prăsele. În orice caz, respiră; văd cum i se ridică, în ritm regulat, pieptul de curcan care îi folosește drept torace.

Strig:

— César.

Dar lui César i se fâlfâie, în clipa prezentă, de romul antic, ca și de Roma antică, ba chiar și de romantic. E vârât în somn ca țărușul de amaraj în apa unui eleșteu.

Studiez grilajul. Încuiat cum e, nu văd cum să-l forțez.

Ai văzut deja, mătăluță, filme de groază? Castelul, bântuiala, stafiile, aparițiile, scrâșnetele, râsetele care îți amintesc de *Memoriile* lui Chateaubriand… Trec peste astea. Izgoniți supranaturalul și el se va întoarce în Gallup![87].

În timp ce cuget cu fruntea lipită de o cruce de fier, se aude un rânjet ca de film cretin. Vine de

departe, face valuri în adâncuri, ricoșează și se umflă.

— Acum e prea târziu! strigă o voce categoric din off[88].

Eu îți fac doar un rezumat. În realitate, e o chestie cam de genul ăsta:

— Aaaa haaa cuuum um um um… Eeeee preeea târziu ârziu ârziu ârziiiiuuu…

Ceea ce sporește dârdâiala care consecuționează unor asemenea vorbe, rostite într-un asemenea loc.

Îmi plimb cu disperare fasciculul luminos dincolo de grilă.

Nu descopăr decât pereții pe care se prelinge apa. Și, într-un ungher lățit al culoarului, patul de campanie, cu Pinaud legat cobză deasupra. Uite, asta-i tot! E mult și e slăbuț. Mai ales Pinaud!

Apoi, se aude un tunet. O adevărată nasulie de băgat omul în răcori, îți spun eu.

Sunt mișcat din loc de o zguduitură violentă. Un praf acru și pământiu îmi usucă beregata.

Fac o verificare: galeria din spatele meu s-a prăbușit. Aștept. Astupare totală. Era minată, probabil, iar detonatorul a fost acționat când mă aflam în fața grilajului.

Zgomotul dă târcoale îndelung prin adâncuri și moare.

Calmul revine, plat ca encefalograma lui Ramses al doilea.

• CAPITOLUL TREIȘPERACLE

După părerea mea, în această postură, am un singur avantaj real: aici sunt la adăpost de orice accident de circulație. Dacă, din întâmplare, descoperi un al doilea, anunță-mă: sunt doritor să-l aflu.

Cuget cu oarecare detașare, curios, nu? Ca și cum toate astea nici nu m-ar privi pe mine. Ca și cum nu aș fi implicat în această producție menită să reprezinte Franța la Avoriaz[89]. Bun, m-am angajat, fără să preget, într-o subterană care se termină în fața unui grilaj solid, dincolo de care zace moș Pinuche. Și, în timp ce-l admir pe boșorogea, frumos ca un litru de vin, pe patul lui de campanie (care nu-i deloc o campanie victorioasă, oh, nu!), subterana se prăbușește în urma mea. Și uite-l acum pe Santonio prizonier. Și, pentru ceva vreme, căci, dacă vrei să sapi cubajul de pământ care astupă tunelul, ei bine, sper că nu ai s-o faci cu o paletă de tort!

Ceea ce mă surprinde, este ce-ul următorului fapt: este cert că am fost „manipulați” cu abilitate de niște trăgători de sfori care ne observă, ne încercuiesc, toate astea… Da, cert, foarte cert, totuși, puteau ei prevedea, netrebnicii ăștia, gâlmele astea, că aveam să dau buzna drept în pivniță, să descopăr ușa de fier, să mă bag în galerie? Te întreb pe tine, față de maioneză tăiată: este înțelept să cred că e vorba de premeditare? Totuși, mda, de vreme ce subterana a fost minată în prealabil. Sting lanterna ca să fac economie. Și pentru a reflecta mai intens. Gândurile se sperie deseori de lumină. În orice caz, nu mai au același impact. Dacă actorii ar juca în timp ce sala e luminată, piesa n-ar mai semăna a nimic. Nu ai crede în ea. Ar fi ceva absolut artificial, fiindcă spectatorul s-ar afla într-o atmosferă realistă. În momentele importante – iar degețelul meu cel mic și scump (care nu are mai multe secrete, față de mine, decât mijlociul meu față de clitorisul nevesti-tii) îmi

zice că trăiesc un asemenea moment important. Un moment „năucitor”. Un moment nebanal. Un moment știi cum? Cheie! Perfect: un moment cheie al existenței mele. Cheie de boltă chiar, na, că era să uit, ca un tâmpit. Da, e cheia de boltă (și, în acest subteran, sunt numai bun pentru un astfel de vocabular) a trebii de-a dreptul fantastice, pe care ți-o împărtășesc cu obișnuitul meu brio și pot eu s-aștept mult și bine mulțumiri din partea ta, asta mi-e bafta, un gastronom delicat, ca mine, să înghită mereu și mereu doar ingratitudine, fără cel mai mic semn de mulțumire, numai bombăneli care mă umplu de rușine pentru ăla care are așa un tupeu nenorocit, băga-l-aș în mă-sa!

De ce este Pinaud aici? De ce Marie-Marie s-a hotărât să rămână aici și să-și dedice viața lui Dumnezeu? De ce se joacă unii cu walkie-talkie-urile mele? De ce curu’ meu? De ce această bulibășeală cu bandiți și secte? De ce pălăria mea? Și de ce orice corp vârât, ca tâmpitu’, într-un lichid de căcăstoare, primește, din partea acestui lichid, o porcărie de forță de jos în sus, egală cu greutatea lichidului de rahat deplasat? De ce acadelele astea? Și de ce acadelele astea sunt acadele adevărate? Și de ce de ce? Ai? vreau să știu de ce-ul de ce-ului. Sunt milenii de când gagiii își pun întrebarea. Care este singura întrebare valabilă, din toate timpurile, pentru toate timpurile, chiar și cele ce continuă dincolo de totdeauna: de ce de ce?

Și de ce au omorât-o pe Jehanne Seymour? Și de ce ținea în mână o acadea? Și de ce l-au omorât pe moș Moise? Și de ce i-au săltat provizia de acadele?

Acadele-n sus, acadele-n jos… Bulevardul acadelelor! În amurg… Radiourile declamau calamitățile zilei. Briza mării sufla blând pe terasa unde zăcea moarta. Iar flăcăul Béru o rășpăluia pe falsa slujnicuță.

Am visat toate astea?

Îmi aprind iar lanterna cu fascicul burtifluzat. Béru, pe sus, trebuie că este îngrijorat de soarta mea. Că mă caută. O să găsească oare intrarea în

subterană? Și, chiar dacă da, oamenii care vor intra nu se vor gândi, găsindu-l astupat, că este astupat de secole întregi?

Barele grilajului îmi par inexpugnabile.

— Pinaud! îl strig, pentru a-mi risipi singurătatea, fie și numai prin vocea mea.

Numai că Moș Tăgârță parcă e în catalepsie. Țeapăn, pe pat, cu nimicarnița lui de mustață, arsă de flacăra prea mare a brichetei sale fumegoase, semănând, așa cum îi stă sub nas, cu o perie de dinți veche și flocăită. Îmi plimb fasciculul stiloului peste nea Caisă, urmărindu-i contururile, așa cum un creion de colorat le urmează pe cele ale unui desen. Mi-l reconstitui pe moș Căzătură. Îl recreez în întunericul de o intensitate până la limita neantului.

După ce termin cu conturatul, îi studiez patul de campanie. Zăresc o acadea la piciorul acestuia.

Nu prea mare. Ceea ce explică faptul că nu am remarcat-o mai de mult. Este roșie.

Iar eu mă gândesc așa, printr-o mașinalerie a cugetului, despre în legătură cu care omul este obișnuințat: „Trebuie să fie cu căpșune”.

Iar căpșunele mă fac să-mi amintesc de curva din seara asta, de la braserie, care rodea una de parcă ți-ar fi biberonat prostata. Și, apoi, îmi vine în minte reflexia lui Béru. A zis: *căpșunile n-au coadă*.

Ești de acord că a dat drumul unei pastile de o asemenea dimensie? Dacă ai uitat-o, dă paginile înapoi, eu nu pot suferi să mă recitesc, nefiind plătit decât ca să o iau în josul curentului, ca plutașii.

Așa că, dacă o căpșună nu are coadă, o acadea, dimpotrivă, are una.

Doamne, de ce nu m-am gândit mai repede că o acadea se compune din două părți, care sunt: a mic, partea comestibilă, de supt; b mic, partea de lemn, care permite ca prima să fie dusă la gură.

Am analizat bomboana.

Dar nu ne-am ocupat de coada de lemn.

Halal cap de lemn mai sunt și eu!

Coada! Păi sigur: the coada, cum zic englezii, care și-o țin ridicată atât de des, tâmpiții.

Auzi, n-aș vrea să mă dau în ochii tăi mai uluitor decât sunt, dar pot să-ți jur pe capul Féliciei mele iubite că, în acest moment critic, n-am decât un gând: să pun mâna pe acadeaua lui Pinaud, ca să-i studiez coada. E clar ca vaca, nu? Tre' să mă cunoști, ca să mă crezi.

Dar cum să apuc acest obiect aflat atât de departe de mine? Ne despart pe puțin trei metri! N-am nimic la îndemână.

Doar dacă nu cumva iese la iveală ceva folositor, din resturile reziduânde ale surpării.

Ah, viața, pe cuvânt; flăcăul care a inventat-o se cam pricepea! În viață, totul e doar o chestie de continuitate. Un lucru aduce o treabă, care te pune în legătură cu un șpil și așa mai departe.

Alergăm după propria coadă, uneori ne-o prindem ori o prindem pe a altcuiva, dar ce să-i faci, tre' să ne descurcăm cu ce avem, nu?

Iar eu, în cazul de față, stai așa, nu te mișca, că o să vezi sublima continuitate a operei santoniești. Dar stai așa îți zic, Bulache! Nu te căra, ce mă-sa? Nu-i finișul. Și, mai întâi, unde să te duci? Îmmm? Ce naiba să citești? Chestii nesărate? Elaborate? Parșive? Literatură sută la sută frichi-frichi?

Ținându-mi în continuare lanterna-stilou (omul care scrie cu lumină!) inspectez dărâmăturile care umplu catacomba. Le mișc cu piciorul, cu ochiul, cu vocea. În van, în vană, în vanitate, împotriva și contra tuturora (luați pilule „Aurora"). Doar cărămizi venerabile, pământ care vine din negura timpului, pietre. Dar se petrece chestia următoare. Luminița mea (tot ea, la singular și în franceză, Lumière) îmi scoate din întuneric vârful grămezii de dărâmături. Speram să găsesc vreo fierătanie din armătura bolții. Nu erau, bătrânele termite au meșterit fără, presupun. Însă constat că deflagrația a fisurat toată bagdadia, cât vezi cu ochii. O enormă crăpătură, lată de o jumătate de metru, în orice caz de cincizeci de centimetri, pe puțin. Pe cuvânt! Tavanul subteranului e plesnit ca un fruct răscopt. În consecință, sunt foarte interesat de constatare și îmi

zic că nu trebuie să fie un capăt de țară să provoc o dărâmare parțială a părții în care este zidit grilajul și, făcând asta, să-l smulg. Nu-s prost degeaba, nu?

Pe cai, băieți. Mâinile fiind cea mai frumoasă cucerire a omului, îmi lepăd haina și mă deghizez în cârtiță.

•

Inima îi bate, așa cum se cuvine. Neobosită.

O nasulie, în colivia ei de canari, care ticticăiește încă dinainte de prima ta zi și care nu se mai oprește până ce mori, dacă pot îndrăzni s-o spun, e impresionant să te gândești la asta. Fără odihnă.

Tic tac… Mereu, ani, decade, o jumătate de secol, un secol întreg, uneori, pentru cei care au tras lozul cel mare și au răbdare. Te înfioară. Nu-ți ține niciodată mâna prea îndelung pe inimă, Gagiule, altfel, vei avea convingerea atroce că nu o să-și mai continue mult circul și, dacă tu nu mai crezi în ea, nici ea nu o să mai creadă în tine și se va opri. Îți jur că fenomenul ăsta mi s-a întâmplat mie, cu un ceas. Eram plod, la țară. Singur în odaie, mă uitam cum se mișcă balansierul auriu al pendulei celei mari și îmi spuneam:

„Se plimbă așa, de la stânga la dreapta de ani de zile. E de ajuns s-o întorci în fiecare săptămână și se duce, vine…” Fascinat, Santonionet. Și, atunci, minunea, uite că limba înțepenește acolo, sub ochii mei. Inertă. Moartă, pentru că o privisem prea multă vreme.

În ziua în care voi dori să crăp, nu o să am altceva de făcut, decât să-mi pun mâna pe inimă și să aștept. Ai să vezi.

•

Inima lui Pinaud îi zice bine. Liniștit în această privință, îmi continuu drumul de-a lungul coridorului subteran. Nu am mult de mers: îmi apare în față altă ușă. De lemn, de data asta. Are balamale masive și, cu siguranță, un zăvor mare pe partea cealaltă, dar nu e prea tare de vârtute. Mă avânt în luptă sub semnul cancerului, împotriva celui al berbecului, și braundzzzz!

Noaptea, aerul este răcoros. O adiere de vânt reconfortantă îmi ajunge știi cum? O port un! Iau o gură de aer, o las (carbonicul, foarte mulțumesc, ți-l fac cadou!).

După emoțiile și eforturile mele, uite ce mă pune pe picioare, încă, uffff, pffff; uffff, pffff, așa, de mai multe ori! Aspirație, expirație; inspirație, expropriație, foarte regulat. Oh, ce bine e!

Haida-hai, acum operația salvare.

Mă duc la Pinuchet, îl dezleg și-l pun pe umerii mei de prieten care nu-și precupețește nici timpul, nici cazna.

E ușor ca un vals de Strauss, César. Ca un buchet de flori uscate, ca opera lui Paul Géraldy, ca… Vrei să-ți spun? O pană!

Cărându-l, parcă ai duce un rucscac ce conține: un sandviș cu pateu, un litru de molan, un pulover de schimb, un briceag, harta rutieră a regiunii Lozère și o cutie, începută, de prezervative. Ne cufundăm într-o baie de aer liber, printre ruinele unui turn sarazin, care se înalță la marginea unui câmp de hrișcă. Pariez o copită, contra unei colpite, că peretele cenușiu mărginind latura de sud-est a câmpului este cel al lui *New Sun*: ne ducem într-acolo.

•

Clar de lună. Greieri. Parfum de cimbrișor. Provența…

Cum dau colțul zidului, cu băgăjelul meu pe umăr, apare o siluetă masivă, la fel de împovărată ca mine. Dat fiind că ți-am anunțat un clar de lună, de-ăla numai bun să-i aducă în sapă de lemn pe negustorii de flash-uri, vei înțelege perfect că pot să-l identific chiar din prima pe Bérurier, ținând-o pe Marie-Marie cum ții un sac de rufe murdare sau un Pinaud neînsuflețit.

El mă recunoaște simultan și se pune pe zbierat:

— Auz', tolomacule, să-m' mai faci ș'al' dat' tot așea! Pofti manere: s'te cari făr' să dai dă veste ore 'ntregi! C'am pus cu ochii pă foc toată populația din castel, am spar' pă puțin o s'tă dă mutre ca s'le fac

să-m’ zică un’te băgași, ș’ălea, ș’ălea… Da’ ce-i aia dă-l trambalezi?

În loc de răspuns, descriu o rotație.

— Pinaud! Aoileo, păi da’ asta… Păi…

I-o tai!

— Ce-a pățit fătuca?

— Pumnu’ lu’ nen-su derect în barbă.

— Ceeeee?

— Ierea-n toiu’ la istericale, fătuca. A refuza’ s’mă urmeze. A trebui’ s-o las lată ca să-i calmez sistemu’. Un cao{90} mic, acolo, n-a făcu’ nicio’ată rău lu’ niminea. Și, dă multe ori, ie mai bun ca un ’lectroșoc. Închipuiești’ că cân’ am vroi’ s-o iau, a loat-o la sănătoasa pân parc, c’am fost obliga’ s-o fugăresc o juma dă oră pân’ s-o prin’ la’nghesuială. Și, fin’că să zbătea, i-am tras o zmetie mică la muian. Trebuia!

Tot povestindu-ne aventurile și, apoi, comentându-le, ajungem la mașină.

Dar o să vezi tu urmarea!{91}

• CAPITOLUL PAT RUS SPRE CE

— Ie *lucce*[92], îmi zice Bérurier, care se pare că stăpânește „rudimentare” de italiană, ca dovadă.

’Fectiv, o luminiță lumină deasupra farmaciei amicului Mouillédeblègue.

Sunăm la soneria de serviciu, care devine, din această clipă, pentru cel interesat, o sonerie de deserviciu. Se scurge un răstimp îndeajuns de lung între noi și somptuoasele flacoane antice din vitrină; apoi, în cadrul ușii, apare mecla prăzulie a șpițerului.

— Oh, voi sunteți! face, fără prea mare neplăcere, dar și fără o fericire excesivă.

După care, văzând că extragem din mașină niște ființe neînsuflețite, care au, totuși, un suflet, strigă.

— Răniți? Păi, la spital trebuie să-i duceți!

Bérurier mormăie.

— Dășchide o’ată lăptăria asta a ta, Gracieux, dac’am sunatără la ușa ta, apăi nasulia nu ie prea gravidă.

De data asta, ca să mai schimbăm, eu o duc pe Marie-Marie, în timp ce Mamutul cară la Ciucurel.

Spițerul ne-a deschis ușa ce duce la el în casă. Ne cățărăm la unu, în locuința-i pompoasă, burghezească, plicticoasă și foarte împrăfoșată, din motive de călcâie aprinse la madam Mouillédeblègue.

Întindem neînsuflețiții pe sofale fără ciucuri, ca și stindardul înălțat din cântec[93]. Explicăm cazul benign al uneia, pe cel misterios al ăluilalt și iată-l pe Gracieux dăruindu-se cu elan, altruism și toate câte trebuie, ce mai.

În timp ce-și manevrează produsele din oficină, ușa vestibulului se întredeschide și o drăgălașă coniță îmbrăcată în perii pubisului său, care sunt bruni, cârlionțați și veseli, apare căscând.

— Da’ ce mișculezi aici, bibiloi? întreabă ea.

Surprinză: e vorba de mâncătoarea de căpșune care ne atrăsese atenția, la braseria Vyermé des

Noroï.

Ne înclinăm foarte adânc, regretând că nu suntem deloc mușchetari, pentru a mătura parchetul cu pana dopurilor noastre.

— Ei bine, Gragra? întreabă Béru.

Spițerul e jenat. Zâmbește și ne explică.

— V-am urmat sfatul. Ca să-mi păcălesc singurătatea, i-am propus Graziellei să vină cu mine aici, căci însoțitorul ei a părăsit-o, pentru a-și vedea de alte obligații nocturne.

— Bravo, frati-miu! jubilează Majestatea Sa. Te ții bine!

— Mai bine zis îl țineam eu, când ați zbârnit, se fleorțăie fleoarța. Auziți, frățânu' vostru era în pauză de afecțiune. Nu zici că a sărit pe mine de trei ori!

Îl complimentăm pe farmacist pentru strălucita lui prestație.

Viteazul om e numai încântare, numai fâstâceală. Viața se deschide iar în fața lui. Își întrezărește viitorul și e nerăbdător să se zbenguiască prin el. Ceea ce nu-l împiedică să-i îngrijească pe scumpii noștri leșinați, cu o competență demnă de elogii și chiar de logii masonice.

— V-a angajatără pă toată noaptea? o întreabă Bérurier pe amabila și pofticioasa Graziella.

— Da.

— Pipărat?

— O bătrână galbenă.[94].

— Intră și serviciu' pentru pretenari?

Pipița redevine profesionistă și se-ncruntă pe nasol:

— Nu, și nici vasele, nici curățenia, bibiloi; de ce, dai pe dinafară și e nevoie să fii rezolvat?

— Întoadăuna, afirmă Grasu'. La ora asta din noapte, un cioculeț drăguț te dăstinde la nervi; și partea ta ar ajunge cam la cât *hău muci*, Puștoaico?

— Abulé zece bătrâne, puiule.

— Fie, consimte Alexandre-Benoît, n-o s'mă țigănesc, avân' în vedere căci dă la prima vedere cân' m-am uita' la tine, felu' tău în care-ț' mâncai căpșunili, mi s-a umplu' șlipii, dă la iel, cu toate

jigăni'li lui Dumnezeu drăguțu'. Gracieux, po' să-ț' ocupaț'onez o clipă ogeacu'?

Spițerul face un gest liber, de om eliberat, pentru a spune că, de acum, camera lui e un laborator de dragoste, în care se pot distila toate elixirele simțurilor, se pot săvârși actele cele mai îndrăznețe, se pot trimite în cele patru vânturi strigătele de orgasm cele mai sincere, cele mai stridente, de-alea care anticipează plăcerea fără a o micșora și cărora partenerul le caută rima, spre marea satisfacție a vecinilor.

Prin urmare, Béru și Graziella se îndepărtează un moment, pentru a-l sublima. Iar noi rămânem singuri: Gracieux, simpaticul încornorat pus pe năzbâtii, Marie-Marie, care se scoală după un lung K.O. uncheșesc, și catalepticul Pinuche, care seamănă din ce în ce mai mult cu o mumie.

Cazul lui îl lasă țuț pe Mouillédeblègue.

— Dacă somnul i se prelungește, fără îndoială că ar fi de preferat să-l spitalizăm, zice el.

Puștanca își mișcă obloanele.

Doamne, cât e de drăguță Marie-Marie, cu privirea ei de catifea, tenul ei lăptăros (cum zice unchi-su), nasul ei spiritual și gura ei care – la ce bun s-o trec sub tăcere, zău așa? – a devenit peste poate (cum zic adevărații scriitori) de senzuală.

Îmi zâmbește. Abureala pare să-i fi părăsit spiritul. Iat-o din nou ea însăși: directă, năzdrăvană, cochetă.

— Ce-am pățit? întreabă.

— Cred că te-ai lovit, puică.

Își freacă bărbia, pe care falangele dure ale tutorelui său au întipărit niște violete.

— Ia zi, nu cumva oi fi căzut în pumnul lu' nenea? Parcă-mi amintesc lăboiu' lui de căpcăun, ridicat la mine!

— Nu știu, puică.

Își regăsește una dintre expresiile care se vânturau altădată pe mutrița ei de șoricel de câmp: o crispare a unei părți de obraz, o încruntare a unei singure

sprâncene, care marchează, la ea, reprobarea și iritarea.

— Auzi, Tonio, îmi spune sec, ți s-ar demola memeaca dacă mi-ai zice altcumva decât „puică”? Nu mai am zece ani, ce naiba?

— De acord… puică!

Și îi cer lui Gracieux să mă driveze în laboratorul lui, căci acum găsesc cu cale să-l pun să-mi analizeze acadeaua pinulciană, cu care am avut grijă să mă înarmez.

— Pe curând, puică, ai mare grijă de Pinaud!

Chițoranul îmi face cu pumnul.

— Sunt momente, în viață, când nimic nu poate înlocui o copită în dos, mă asigură această irascibilă persoană.

•

— Ah, acuma înțeleg, zice duiosul Mouillédeblègue.

— Ce înțelegi, bătrânul meu crocodil în călduri?

— De ce era, la mijlocul părții zaharoase a celorlalte, un fel de țevușcă perpendiculară, nu mai groasă decât un fir de păr de cal.

A rupt acadeaua în două, pe lungime, inclusiv coada.

Această coadă este, doar ea singură, un soi de operă de artă. Stai să-ți explic, închide geamul, că, de răul tămbălăului din stradă, nu ne-am auzi nici măcar făcând dragoste cu Alice Sapricht.

Ai fi ghicit deja, dacă ai fi fost un pic mai puțin tembel decât pari în discursurile pe care le ții, dar coada, deși de un diametru modest, este găurită. Cavitatea e îmbrăcată cu o căptușeală metalică extrem de subțire, împărțită în două compartimente complet izolate unul de celălalt. Compartimentul superior conține un lichid aproape incolor, care seamănă cu laptele de cocos. Compartimentul inferior cuprinde un fel de mină de creion ultra-fină, lungă de cel mult doi centimetri.

— Ai idee ce-i cu marafeturile astea? îl întreb pe spițerul-craidon-încornorat.

El își pune vârful degetului mic pe suprafața lichidului, abia atingând-o, apoi își duce degetul nu la ureche, pentru a-i asculta confidențele, ci la gură.

— Nu cred că mă înșel dacă afirm că e vorba de gainsbourium malrauxitat.

— Adică?

— Un văr primar de-al L.S.D.-ului. Aici, utilizarea lui este foarte simplă și foarte ingenioasă: e suficient ca drogatul să sugă bomboana, și drogul îi ajunge, prin acest canal micuț, în gură, într-o cantitate infimă. Jos pălăria pentru șmecherie. N-am descoperit nimic, până acum, pentru că acadelele erau noi, iar eu nu le-am analizat cozile, mă înțelegeți?

— Și partea solidă, scumpe prietene?

Culege capătul ăla de mină, cu o pensetă, și îl pune la microscop.

— N-am nici cea mai mică idee. O să-l pisez, ca să-l analizez în cele mai bune condiții.

— Dă-i zor, moșule, mă grăbesc.

El se pune pe șmotru, dar Marie-Marie mă strigă și nu mai pot rămâne cu him[95], așa cum aș fi vrut.

— Care-i baiul, puică? Pinaud a înviat din morți?

— Nu, dar l-am auzit pe unchi-miu, în camera de acolo. Am vrut să deschid ușa, dar e închisă pe dinăuntru. L-am strigat și mi-a răspuns cu un geamăt. N-o fi cumva bolnav, malacu' ăsta? La halu' în care pilește, n-ar fi de mirare să ne facă vr'o figură cu inima!

— Nu, nu-i bolnav, dimpotrivă, răspund jenat.

— Ce înțelegi prin asta, Tonio?

— Ăăăă… nimic, lasă…

Ea își descrețește frumoasa frunte.

— Ah! gata, m-am prins: e cu o fufă, nu, scârbosu'! Păi, bineînțeles: ar fi trebuit să-i recunosc strigătul. De câte ori nu mă trezește noaptea, când o ia la-ntrebări pe tanti Berta! Dacă dragostea e așa o chestie, atunci, sănătate bună. Să ragi ca un leu de mare înfometat, ce dracu'!

E foc de mânioasă micuța mea „logodnică". Ar mai bodogăni ea mult și bine, dacă o formidabilă

explozie…

•

— Treaba care mă-nconsolează, bâiguie Béru printre lacrimi, ie că măcar a pus și el trei numere pă bune ’nainte să mierlească, Gracieux. Și nu cu cinevași’ dă duzină. Graziella i-o tânără admirabelă sub toate raportur’li sexuale. Fârtatu’ meu n-a fos’ fentat la calitate.

Fârtatu’ lui! E într-o stare tristă: jumătate din față smulsă de explozie, mâna ce manipula bisturiul cu care râcâia capătul „minei”, când s-a produs chestia asta, stă singură-singurică pe podea. Și numai Dumnezeu știe cât poate fi de tristă o mână singură-singurică!

— Auzi, îi spun Grasului, eu mă topesc, fiindcă potera de aici o să ne trimită la bulău pe nerăsuflate. De când am picat în Frumoasa Nisă, în jurul nostru e un adevărat măcel, o să am la activ mai mulți morți decât ciuma bubonică din timpul lui Ludovic al XI-lea. Or, eu mai am nevoie de libertate de mișcare încă vreo câteva ore. Conversează-te tu cu ei și ai grijă de Pinuche.

— Vin cu tine, hotărăște Marie-Marie, o s’ai nevoie de careva, Tonio.

Îmi spun că, la urma urmei, *why not*[196]? Și ne avântăm în noaptea răcoroasă, chiar când încep sirenele de la Ambulanță să vuiască (ceea ce, în dialect local, se scrie: a-u-i-a-s-c-ă).

Niște începuturi de aurore gâdilă fundul cerului, dinspre Italia. Mă opresc să respir, amețit de oboseală cum sunt.

— Ai o mutră, artistu’, glumește Marie-Marie, care mă așteaptă. Ești plin de țărână, neras, gălbejit… Parcă ai fi un bufnițoi sosit în vizită acasă la o cârtiță.

— Marie-Marie, oftez, tu, care ai răspuns pentru orice, zi-mi și mie de ce conțin porcăriile astea de acadele, pe lângă stupefiante, și un explozibil așa de puternic, încât e suficientă o bucățică mare cât o jumătate dintr-un bold, ca să-ți facă omul harcea-parcea.

Băbătia asta dezgheţată nu ezită decât o fracţiune de secundă:

— Drogul e pentru ca drogatul să-şi cumpere acadeaua, iar explozivul ca să-l omoare, odată ce şi-a cumpărat-o.

— Crezi?

— Păi, gândeşte-te; în afară de periuţa de dinţi, ştii mătăluţă altceva mai personal decât o acadea? Ba o să-ţi mai zic o chestie: tocmai pentru a avea absolută certitudine că va fi lichidat însuşi DROGATUL, a fost pusă la punct şmecheria.

— Sunt băgat în ceaţă, oftez eu. Mă întreb dacă toată bulibăşeala asta nu e prea complicată pentru mine!

Ea bate din picior, pe trotuar, ca tembelii ăia de la Buckingham Palace, când se schimbă garda.

— Ei nu, nu se poate, Băiatu', nu cumva ai de gând să te reciclezi şi să te apuci de pirogravură? Te blegeşti ca o cârpă, pe cuvânt! Nu mai ai mult şi o să te vedem umblând cu pilule prin buzunare. Ochii cât sarmaua, Tonio, ochii cât sarmaua; n-aş suporta niciodată să am un soţ molâu.

Un soţ!

Eu!

Îi zâmbesc. Marie-Marie e proaspătă ca dimineaţa care se naşte. Să ajung într-o bună zi soţul ei? Ar fi ca în chestia aia a lui Colette: Gigi![97]

— Eşti haioasă, bâigui.

Ea dă din cap.

— Nu; te iubesc, dragostea nu-i haioasă. Dimpotrivă…

— Ascultă-mă, puică…

— Mai dă-o-n căcat de puică, la urma urmelor! Numai asta ai pe buze. Nu poţi şi tu să-mi spui pe nume, simplu ca bună ziua, nu? Te-ar zgâria pe beregată?

— Aş lăsa impresia că mă bâlbâi, glumesc eu.

— În cazul ăsta, nu folosi decât o jumătate.

— N-ar mai fi la fel, şarmul tău e tocmai dubletul ăsta: Marie-Marie, dar n-o să stăm să ne ciorovăim acum, cu toate câte le avem de descurcat în tărăşenia

asta. Nu mai pot acționa în voie decât vreo câteva ore, după care o să fiu înhățat de curcanii din Nisa, care mă vor lua în tărbacă o bună bucată de vreme.

— Las' că o să se ocupe Nenea de ei, nu te speria!

— O să se ocupe el de ei un moment, dar ăia or să vrea să mă vadă și n-am să mă pot juca de-a v-ați ascunselea până la Sfântu' Așteaptă.

Ne așezăm pe o bancă. Castanii put frumos, deasupra capetelor noastre. Se văd deja, în zorii tremurători, mameluci care pleacă la șmotru, cu aerul melancolic, cu privirea de hârtie boțită.

Mă apuc să-i relatez micuței pupeze toate evenimentele, în ordinea lor cronologică, pentru că este bine să ți le așezi în scăfârlie binișor; să le evoci cu glas tare.

Puștoaica (?!) mă ascultă, curățindu-mi urmele de noroi uscat de pe haină. Mă iubește cu adevărat, Doamne sfinte! Gestul ăsta e un gest de soție. Mă agasează, categoric. O evit, făcând o mișcare de rotație a torsului. Atunci, o văd cum încruntă din sprâncene și își lasă mâna să cadă pe spătarul băncii.

Trec în revistă evenimentele… Acestea vin în trap săltat, cu pas regulat. Casc ochii pentru a nu uita nimic.

După ce termin, puștanca murmură:

— Două perechi, o fată…

— Ce?

— Fac bilanțul, Tonio. Două perechi, o fată…

— Prima pereche: grăsanul și pipița cu mantoul de ozelot, care sunt, probabil, ucigașii lui Jehanne Seymour. Al doilea cuplu: domnul Robert, negustorul de acadele, și fufa lui cu minervă.

— Iar fata?

— N-o cunoști.

— Totuși.

— O puștoaică, la *New Sun*, care tot lingea ieri la o acadea și nu mă slăbea. Ea m-a drogat…

— Crezi?

— Sigur, încă mă mai doare bila și nu cred să fie de la croșeul lu' nenea.

— Cum te-a drogat?

— În cel mai simplu mod din lume: scoțându-și din slip un flacon turtit. Mi-a zis că e un întăritor și că o dușcă bună din chestia aia o să mă facă să văd viața în roz. A ras un gât (sau, probabil, s-a prefăcut) și mi-a pasat sticla. Ca o gâlmă, din curiozitate, mi-am băgat în corp o sorbitură babană. După asta, m-am simțit în toate felurile, agitată și, totodată, fericită. Toate cântările de la *Sun*, invocațiile colective, tot bâlciul ăla al lu' pește, de acolo, mi se părea al dracu' de serios și educativ.

— Trebuie să ne'ntoarcem s-o căutăm pe pipiță!

— Nu te mai obosi: a roit-o aseară, după ce a ieșit din sala de mese. A venit cineva după ea, nu-mi mai amintesc prea bine, dar știu că s-a cărăbănit și, ascultă-mă pe mine, n-o să se mai întoarcă.

— Ce crezi despre chinezii care conduc dugheana asta?

— Nimic, niște labagii care umflă mălaiul utopiștilor și îi pun la șmotru; rechini de Pacific, ce mai. Dar nu cred să fie băgați în nasulia asta, a ta.

— De ce?

Ea dă din umeri.

— Nu pot să-ți explic: nu-i simt amestecați în treaba asta.

Curios ce declară drăgălașa mea colaboratoare, pentru că nici eu nu am sentimentul că acești chinezoi ar fi vârâți în circul sângeros, în care eu îl interpretez pe domnul Credinciosu', Pinaud pe Clovnul Alb, iar Béru pe August Prostul.

Totuși, obiectez:

— Cu toate astea, cei patru evadați de la Nîmes aici voiau să se ascundă, nu?

Ea oftează:

— Cine îți garantează? Știi doar ce ți-a spus un deținut. Crezi că ăia patru bandiți i-ar fi destăinuit lui unde or să se pitească? Și, hai să zicem că ar fi așa, poate că au fost și ei, la rândul lor, aburiți. Știi ce cred eu, Tonio?

— Nu, pisicuța mea…

Ea rânjește:

— Ah, ia uite, îți înnoiești menajeria, văd că m-ai transformat din puică în pisicuță. Bun, ceea ce miros eu e că, dintr-o rațiune „X”, niște oameni au încercat să arunce măgăreața pe *New Sun Brothers*. Figura din subterană, cu moș Pinuche înăuntru, e pentru ca să-i înfunde. Și explozia, toate astea…

— Și puștoaica aia cu acadeaua?

— Ea asigura mișculația din interior. Trebuia să existe un complice dinăuntru, nu?

— Posibil…

Rămânem tăcuți o clipă, privind un dulău care trece având aerul că știe unde se duce și de ce se duce. Trebuie să fi călărit ceva pe la mahala, împuțitu’ ăsta! Și, acum, istovit, se întoarce la cotineața lui, să se întremeze.

— În acest moment, zice, nu avem decât un element pozitiv: domnul Robert și pantera lui. Oamenii ăștia locuiesc, categoric, în cartier, de vreme ce el l-a cunoscut pe moș Moise la braseria Vyermé des Noroï, iar dama frecventa farmacia bietului Gracieux Mouillédeblègue.

— Într-adevăr, mă aprobă Marie-Marie, dar ceea ce mă surprinde, Tonio, pe plan profesional, e că nu l-ai interogat mai bine pe moș Gracieux în legătură cu tipa asta.

— Știu, dar se făcuse ora la care intram în legătură, drăguțo, și, când am auzit o voce bărbătească declarând că ți-ai ars aripile, nu am mai avut decât un gând, să mă năpustesc la mănăstirea ălora de la *Sun*!

— Va să zică mă iubești, Tonio!

— Păi, e clar că te iubesc. Dar, pentru a sări în ajutorul cuiva aflat în pericol, nu e musai să-l iubești.

Ea face gât:

— Evident: dai fuga să distrugi tot ce mi-ar putea face plăcere să cred.

Și, apoi, reacționează sec:

— Cum ai de gând să descoperi, cu o sută pe oră, perechea Robert?

— O să văd.

— Eu am găsit.

— Imposibil!

— Tu crezi că ăștia locuiesc în cartier, nu-i așa?

— Pare destul de probabil.

— Și au un Mercedes?

— Știi tu cum vine chestia asta, există Mercedes și Mercedes.

— Du-te la Agenția Mercedes din zonă, poate că Robert al tău o fi clientul lor. În ziua de azi, rabla e sfântă: o îngrijești.

Acum, da, pe chestia asta, da, o îmbrățișez.

Nu-l găsim decât pe paznicul de noapte, dar, deoarece a fost lăsat în pace de clienți, în seara asta e vioi și vibrant ca un belengher nou. Puțin cam cocoșat pe ici, pe colo, cu capul împodobit de părul alb, așa cum scria pe vremuri o doamnă de la „Fémina”[98], cu nasul aidoma unui tubercul premiat, cu darul suptului, pe care i-l dă de gol marginea înroșită a pleoapelor, acest domn termină să-și scuture trandafirul lângă pneurile uzate, depozitate în curte, și pe care tocmai le-a pișorcăit.

Îi abordez cu un vesel: „După dumneavoastră, dacă a mai rămas ceva”, care îl bine dispune; își vâră cabanosul în interiorul unor vechi budigăi, pe care niciun dihor înfrigurat nu le-ar vrea ca vizuină.

Îi scornesc ceva, la nimereală, înfășor totul cu o bancnotă de cincizeci de franci, iar el acceptă darul fără să clipească; cu atât mai mult, cu cât pungășoaica asta de Marie-Marie îl încântă cu niște zâmbete care trebuie că îi răzuie prostata.

Felul în care îl descriu pe domnul Robert (cu toate că nu cunosc personajul), ca și pe orgolioasa lui cucoană, e perfect, căci pișăciosul de noapte exclamă:

— Oh, sigur, e domnul Nébrasko! Într-adevăr, doamna lui a avut un accident cu triumful[99] ei ăla micu’ acum câtva timp; chiar, că mașina mai este încă în fundul garajului.

O imensă jubilare îmi încârligă degetele. Țopăi alături de espadrile, pentru a zburda în voie pe

peluza victoriilor mele. Chițoranul îmi atinge ușor o copită la rotulă. Succesul o face să se umfle strașnic în pene.

— Și știți unde șade domnul Nébrasko ăsta?

— Nu.

— Aveți acces în birou? întreb, arătând o ușă de sticlă pe care acest cuvânt este scris cu vopsea.

— Da, dar nu pun niciodată piciorul acolo.

Un nou bilet de la banca Franței trece în zbor grațios, de pescăruș, din caraimanul meu, într-al lui.

— În clasoare se află dosare, spun eu. Duceți-vă să le căutați pe cele pe care scrie „Facturi”. Sunt aranjate de la A la Z. Luați-l pe ăla cu litera „N”. Treceți de la Na, Nb, Nc, Nd și încetiniți la Ne. Lucrările efectuate la rablele domnului Nébrasko sunt facturate, iar copia facturilor, așa cum se face la toate casele mari, care se respectă, se păstrează. Adresa domnului Nébrasko este în aceste documente. Mi-o copiați pe o bucată de hârtie, iar eu vă înmânez, în schimb, o a treia bucată de hârtie, ceea ce vă va permite să jucați tot hipodromul, la cursele de duminică.

Acum, tipul își scarpină bila.

Plouă cu niște chestii pe umerii lui, pe piept, pe jos…

— Auziți, face el, să stăm așa, la taclale, bine, se’nțelege, nu văd niciun rău în asta; dar să mă duc să scotocesc prin birou, e altă mâncare de pește…

— Înțeleg că nu aveți asemenea obicei, strigă Marie-Marie, așa că o să vă ajut.

Îl înhață de o aripă și îl trage după ea.

Preț de câțiva metri, bravul nătărău pare că merge numai în vârful unui picior. Dar apoi, pușlamaua îi ciripește nu știu ce chestie și uite-l că înaintează pe ambele tălpi, în direcția biroului…

•

„Prea târziu”…

„Prea târziu”…

Uite așa țiuie ambulanța. Sunetele sirenei sale sunt muzica pentru cuvintele de mai sus. Ea năvălește ca o trombă (a lui Eustache) pe la capătul

bulevardului. În primele lumini ale zorilor, acest D.S. transformat, ca un eseu transformat de Albaladéjo{100}, este de o albeață deosebit de clinică.

Și iată că, ajunsă în dreptul nostru, frânează brusc. Portiera șoferului se deschide și mister Béru, de la Academia Franceză, țâșnește din ea.

— Poftim dă vezi. 'Ntâmpla'ea ie o mâncare car' să m'âncă numa' pă rețe, ie căzu' s-o zișem! exclamă el.

Cocă de beat, matahala. Se clatină.

Înainte să pot zice uf (dar de ce să zici uf la ora cinci dimineața, pe un bulevard din Nisa?), un ofticos înțepat țâșnește, la rândul lui, din ambulanță.

— Bérurier, face el, urcă imediat în mașină, nu ai dreptul să…

Machit, dar precis, Grăsanu'. Castana pe care i-o telefonează ofticosului are toate calitățile pentru a-l transforma pe cel ce o cultivă în campion mondial la grei. Ofticosul e ridicat de la pământ și se prăbușește pe capota rablei. Béru îl culege de acolo și dă să-l vâre în ambulanță:

— Șofer, la spital, și'nșetu'! ordonă el. Servișu' dă urjensă: o s'aibe doi la preț' la unu'!

Docil sau speriat, ambulanțierul o taie și dispare în lumina amestecată a zorilor.

— Ei, ce-i? zic.

Grasu' sughiță:

— Bine-ai făcu' c-ai roit-o, băiatu', uliuu, șe a dracu' i pielea pă iei, colejii ăștia d'așilea! Zișî că-i o'oardă dă pișăloji! N-a v'oitără să-l conduchez io singur pă Pinuche la șpital, și mi-a' adjuncționatără p'un pișpirică, c'ai văz't și tu dășpre iei, puținu' dă-l cântă'este!

Marie-Marie se apropie de Grasu' și îl adulmecă scârbită.

— Ești complet matol, nene!

— Șe te-amesteș'tu, gâsco?

— Duhnești a rom.

— Ei și, m-am șervi' cu o dușcu'ță cân' am aștepta' s'vie potera, am și io d'eptu' s'mă

reconfortez, între un vechi frăsân mort ș'altu' ca'e nu valorează niș'iel mai mul'!

— Strașnică dușculiță trebuie să fi fost aia; drace, ești beat mort!

El se oprește, îndurerat și feroce, cu forțele la tensiunea maximă.

— Neno'oșirea, cân' eres' copiii, face, ie că nu mai ai inima șă le șterji una pește bot. Da', io-ț' jic una bună, Sana: dacă-ntr-o ji o s'ajunji să te-nsori cu loaza'sta, păi, io'ț'urej' șă'băto'i ferișite, frășioa'e!

— Cum îi merge lui Pinaud? i-o retez.

— Merje'n ambulanșă, bodogăne colaboratorul meu. Io ere' c-a căju'n ca' d'inep'șie[101] bietu to'omac. Ca cum un fachir i-ar fi făcu'o pasă prea ta'e. Da'n fine, a mai văju' iel ș-altele, nu? Și noi, un'e merjem?

— Să-l trezim pe un negustor de acadele.

— Am putea să-i dușem noi cornuri, rânjește umflătura.

• CAPITOLUL RUGBY[102]

Bérurier este matrafoscat într-un asemenea hal, încât renunț să-l mai iau cu mine acasă la Nébrasko. Îi invoc un pretext pe care nu-l ascultă și îl proptesc la timp într-un bistrou ce abia a deschis, după ce îl pun să-mi jure pe onoarea lui că o să bea o duzină de ristretto[103] ultra îndesate, pentru a încerca să se dreagă.

Dar Marie-Marie, nu zici că îmi pretinde să se țină după mine. Chestiile polițiste o pasionează pe fufița asta. Poate că e deșteptarea unei vocații, nu?

Nébrasko șade într-o vilă de-aia de la începutul secolului, albă și plină de bibiluri din stuc, care constituie unul dintre farmecele Nisei. Locuința se ridică în toiul unui big garden[104] plantat cu palmieri tânjitori. Boschete de trandafiri o înconjoară și nici nu poți să știi cât de frumos le e parfumul, tu, care ai nasul mereu înfundat, încât ai ajuns să declari că nici măcar banii nu au miros. Noroc că pe tălică nu te cheamă Saint-Saëns![105] Cu nasul înfundat, cu gustul pervertit, cu pipăitul ca răzătoarea de brânză, cu ochii care văd doar ce li se arată le televizor și mai tare de ureche decât taica Beethoven, care era, totuși, atât de surd, că toată viața lui a crezut că face pictură, bietul ieduț!

Poarta nu este închisă. Parcat într-o latură a casei, zăresc un Mercedes. Toate obloanele sunt lăsate, în schimb, ușa dublă, de la intrare, stă deschisă, ceea ce ar sugera că ocupanții casei s-au sculat.

— Auzi, puică, șoptesc, du-te și așteaptă-mă pe alee, sub mimoze, în felul ăsta, dacă se lasă cu poceală, o să poți da alarma.

— Ba pe mă-ta! îmi răspunde chițoranul căcăcios, continuând să meargă alături de mine.

Scumpa de ea e tare de înger. Simt că este fanatizată cât cuprinde și că m-ar însoți și în iad, dacă m-aș hotărî să fac vreo percheziție ca să văd ce paie mai pune pe foc Satan.

O umflu de aripă cu brandul meu de fier forjat.

— Ai să faci ce-ți spun, mârâi, nu zău, cine naiba m-a procopsit cu așa o lipitoare?

Tonul meu, forța mea o impresionează.

Se oprește.

— Auzi, Tonio, bombăne, când o să fim căsătoriți, să nu-ți închipui că o să mă conduci tu și eu o să te ascult ca un cuțulache bine dresat.

Îi dau drumul, pentru a mă apropia, fără zgomot, de casă. În jur domnește o tăcere apăsătoare, întreruptă din când în când de ciripitul unui aripate din grădină. Escaladez cu suplețe treptele de la intrare. Să sun ori să pătrund hotărât la negustorul de acadele? Ei bine, niciuna, nici alta, camarade. Ajuns în cadrul ușii, spectacolul ce mi se oferă mă oprește brusc. Nu mai am hotărâri, nu mai am proiecte, în tărtăcuță mi se face întuneric absolut. Tot ce mai sunt în stare este să privesc cât mă țin găvanele, asemeni lui Mihai Strogoff[106], înainte ca lumina ochilor să-i fie luată cu vătraiul înroșit în foc.

Și văd un gagiu în pijama de mătase albă, lungit pe pardoseala ca o tablă de șah a holului, într-o baltă de sânge cât lacul Bourget. Un domn plăcut la înfățișare, cenușiu la păr, bronzat la piele, în ciuda faptului că s-a golit de bulion: domnul Robert, fără nicio îndoială. Mai departe, pe o frumoasă scară de lemn, se vede o doamnă în rochie de casă, cu capul în jos, plină și ea de sânge. Minerva pe care o purta i s-a deschiotorat și formează un soi de al doilea gât, al dracu' de suprarealist.

Înspăimântat de aceste două noi decese, înaintez, având grijă unde îmi pun țurloaiele. Perechea a fost mumificată cu pistolul mitralieră, e clar, iar pușcașul nu s-a zgârcit la marfă. Probabil că omorul a avut loc în noaptea asta. Cineva cunoscut de Nébrasko, fără îndoială, a venit în vizită. A sunat, Nébrasko i-a verificat identitatea de la fereastra camerei sale și a coborât să deschidă.

Atunci, i-a făcut de petrecanie. Nevastă-sa, alarmată de rafală, a dat fuga după noutăți, iar

căpățânarul s-a dus la piciorul scărilor, pentru a-i face felul și ei.

Curățenie generală!

Mirosul de praf de pușcă și de sânge se amestecă. Îmi vine să mă răstesc la bocanci. A naibii tărășenie! De câte secole n-am mai dormit? Ies aproape clătindu-mă și dau peste Marie-Marie, care se prezenta după știri. În toiul dramei, pițipoanca asta e strașnică, de un perfect sânge rece, foarte calmă, foarte auto-controlată.

— S-ar zice că ne-am înființat prea târziu, nu? murmură ea. Asta-i ceea ce se cheamă a fi lăsat cu buzele umflate.

Îmi masez ceafa, încercând să-mi atenuez nemaipomenita oboseală.

— Dacă mai stau opt zile aici, spun, Nisa va înceta să mai figureze printre primele orașe ale Franței.

Tu crezi că-l găsim pe Grasu' la bistrou?

Cotu'! Este la câțiva metri de stabiliment, stând pe trotuar, cu un ochi vânăt, cu ocarina spartă și cu o mânecă în minus la haină.

— Nene! strigă Marie-Marie. Te-ai bătut?

— Pat'u cont'a lu' unu, îngaimă Infamu. Iei m-atinjea cu litrusele dă vin și io-s așa d'obosit că n-aveam pute'e mai mul' ca un pămătuf.

Silit să se explice, povestește.

Dădea liniștit de dușcă niște cafele, așa cum stabilisem, când a ochit, la câteva mese de a lui, o tânără persoană agreabilă și laborioasă, de vreme ce lua o cafă la asemenea oră matinoasă. El îi zâmbește, se uită la picioarele ei pe sub masă, căci avea o vedere de sus în jus împec, borțosu' ăsta scârbos. Era fustanelată scurt, fufa. O borfelină drăguță, judecați și voi, căci, observând privirea pofticioasă a Grăsanului, iacătă că-și desface picioarele amabilă, ca să-i poată admira mai bine golful Îngerilor. Nu purta chiloți, ceea ce constituia un avantaj sigur pentru frumusețea peisajului. Lui nea Caisă au început să-i curgă balele în ceașcă. Fătuca, excitată, își executa un solo de balalaică, pe

șest, sub masă. Iar Béru, fascinat, își bătea maioneza la unison. Mă urmărești? Bun, totul era de un extaz nebun, când un tolomac de șofer vine să se instaleze la o masă situată între fată și Béru. Până aici nimic grav, nu astupa deloc viziunea paradisiacă a Grăsanului. Și, pe urmă, bum, nu zici că boul ăsta își scoate geaca și o trântește pe spătarul unui scaun alăturat. Dintr-o dată, terminoiu. Haina stătea ca un paravan. Degeaba își schimba poziția, se bâțâia, se îmbârliga, făcea câte și mai câte Alexandre-Benoît, că își pierduse contactul cu savarina demoazelei.

Și, atunci, l-a apucat turbarea, pune-te în locul lui. O fufă care își arată fofoloanca în plin bistrou, care duce viciul până acolo încât își interpretează Ramona, pentru plăcerea ta cea mai mare, și uite un găozar de șofer care își lasă camionul lu' pește, ca să-ți vâre geaca lui în fața retinei, băga-mi-aș picioarele! Ei, nu! Atunci, Huiduma se scoală și, ca un auto mat, ne asigură el, se duce să înșface geaca șoferului și o depune pe alt scaun. Iar șoferului, care trebuie să fi condus toată nopticica și se întâmpla să fie cu capsa pusă, îi sare țandăra. Discuția se aprinde. Catastrofa demarează. Lăbăreasa se topește. Apocalipsa crește. Iar Béru, beat și istovit, se pomenește pe trotuar.

Hotărârea mea este luată de îndată.

— Noi nu suntem supraoameni, Grasu', suntem doar niște bărbați de excepție. Trebuie neapărat să dormim. N-o să facem nimic pozitiv până nu ne odihnim.

Un hotelaș drăgălaș tocmai era pe acolo, foarte aproape, cu doi palmieri în fața ușii, și cu obloane verzi.

Mă duc să mă rog acolo pentru trei camere.

Ne sunt acordate datorită prezumției de nevinovăție.

•

Să-ți zic visul meu, ar fi prea complicat. Și, apoi, ar părea ceva de umplutură, într-o cărțulie atât de nutrită, încât o să trebuiască s-o pun la regim.

Fapt este că visez un tip enorm, care e umflat cu o pompă de pneuri.

Are capătul țevii în tuhăz și se umflă, se umflă, se umflă ca un aerostat. Uite-l că se clatină, se smulge de la pământ și se ridică majestuos, în aer. Continuă să se dilate și să urce în azurul biutiful, deasupra unei gloate de țânci care flutură niște acadele enorme, ca și cum ar fi drapele. Apoi, tipul, umflat peste măsură, pocnește: bum!

E haios, ca vis, nu? Mai sunt o droaie de detalii, dar nu se face să-mi paradesc sănătatea spunându-ți-le: întâi de toate, ți se fâlfâie de ele și, după aceea, nu au nicio importanță, experiența m-a învățat că îți merge mai bine, cu cât vorbești mai puțin. Bun, să trecem mai departe. Vino.

•

Sunt trezit de un zgomot. O sonerie. Deschid ochii. Îmi trebuie ceva timp ca să recunosc ogeacul, ca să-mi amintesc că suntem la hotel. Zgomotul continuă, vine de la telefonul pe cât de mural, pe atât de arhaic, cum ar zice Jean Dutour, de la Academia Franceză prin concurenți interpuși.

Casc de-mi rup știi ce? Bun, atunci e inutil să-ți precizez, că așa se pierde timpul. După aceea, îmi întind brațul spre redutabila mașinărie neagră, care se încăpățânează să zumzăie ca un bondar în dosul unui geam sau ca altceva, ce vrei tu, pe mine mă lasă rece. Făcând această mișcare, zăresc cadranul cepei mele. Arată trei ceasuri. Ia uite, am tras la aghioase pe cinste. Bărbatul va fi ca nou și apt pentru fapte de vitejie.

— Vă ascult!

— După felu’n care-o zici, tre’ s’ai, totuși, foile de varză cam feștelite.

— Ah, bun, te-ai sculat deja, chițorane?

— E ceva timp de atunci, mersi. Te sun ca să vii la mine.

— Nu-i deloc frumos ca un bărbat cu reputația mea să intre în camera unei tinere pure, Marie-Marie.

— Da’ cine-ți vorbește de cameră, hei, fraiere! Îs în portul Gallice, la Juan-les-Pins.

Creierașul meu execută un salt mortal înapoi, aterizează aproape bine și rămâne nemișcat.

— Ce zici? Nu suni din camera ta?

— De felul meu nu-s somnoroasă, Tonio, micuțule. Să soilești ca o sută de valize, cu toate câte s-au întâmplat, trebuie să fii un nesimțit ca tine și ca nenea, ca să ți-o permiți.

— Dar ce învârtești la Juan?

— Îi supraveghez pe oamenii care au lichidat-o pe coana Seymour și, probabil, pe Nébrasko. Sunt pe un barcaz fain, știi? Un velier negru, care se numește *Attila III*. Își prăjesc șoriciu’ la soare, e cazul s-o spunem, n-am văzut de când sunt un gagiu mai gras ca ăsta. Nenea-i un mus mititel și costeliv pe lângă acest ferches căpitan. Un sfat: când te-arăți, trântește-ți o caschetă și niște ochelari de soare, ca să nu te ia prea repede la ochi.

— Dar ce-i cu aiureala asta, Marie-Marie? Ce-ai mișculat când noi dormeam?

— Treburile voastre, zice înainte de a închide.

•

Așezată pe o margine de zid care mărginește drumul, contemplă portul cochet, plin de un alb foarte alb, de un albastru foarte albastru și de alămuri strălucitoare. Vremea e frumoasă și blândă.

Îmi las rabla lângă benzinăria de la intrarea în port, recomandându-i pompistului să-mi facă plinul.

Mă duc la pușteaică și îi pun mâna pe umăr. Ea nu tresare.

— Nu-i nevoie să mă-ntorc, ca să știu că ești tu, Tonio, murmură pe un ton foarte suav, care contrastează cu firea ei năbădăioasă.

— Eu nu sunt Tonio, domnișoară! fac, îngroșându-mi vocea ca un căpcăun de la teatrul de păpuși.

Ea râde și, în fine, se întoarce. Șepcălia mea și ochelarii de soare cumpărați în viteză o înveselesc.

— Parcă ai fi un yachtman, recunoaște Marie-Marie. Stai jos, nu-i nicio grabă, ăia se lăfăie în

continuare, pe copaia lor, acolo, lângă ieșire. Ai văzut ce exemplar? Un vas demențial, nu? Trebuie că poți traversa Atlanticul cu o nasulie ca asta.

Privesc. În depărtare, zăresc șezlonguri portocalii pe puntea dindărăt a velierului; o masă rozalie stă prăvălită într-unul din scaunele de pânză, în timp ce o femeie face plajă, lungită pe burtă, pe un imens prosop.

— Odihna de după cină, rânjește Marie-Marie.

— Ești sigură că-s ei?

Ea îmi înfățișează palma întinsă, în profil:

— Facem rămășag?

Scumpă fetiță, aflată încă pe meleagurile adolescenței. Cât este de emoționantă, de precară și de neînlocuit această perioadă neclară, ce transformă o puștoaică în femeie. Ah, extraordinară metamorfoză! Ah, viață fermecătoare și rea, plină de străluciri fabuloase și de putreziciune!

— Dacă mi-ai povesti, Marie-Marie?

În loc să înceapă, ea îmi declară:

— Vezi, mie nu mi-ar plăcea un vapor. M-aș bate de muscă pe el. Chiar și când e mare, tot e prea mic. În fond, parcă-i o rulotă. Stau acolo la grămadă, ca într-un camping. Cojile alea de nucă valorează zeci de milioane și, totuși, ei parcă-s niște prăpădiți. Niște boschetari de lux, ce mai!

— Foarte interesant, oftez, este un subiect de dizertație care o să-i placă profului tău de franceză, mai ales dacă-i înscris în Partid. Acestea fiind zise, te ascult.

Ea mă ia de gât. Își pune obrazul pe umărul meu. În spatele nostru mișună o groază de tărtărețe. Și, în față, toate aceste bampoare liniștite dănțuiesc pe vălurelele înfiorate.

Drace, că bine e. Curiozitatea mea își ia zborul împreună cu pescărușii, înspre larg. Savurez fericirea acestei clipe neașteptate. Marie-Marie… Păi, da; ce? Marie-Marie… Ce vrei să-ți spun? Viață: ce poți să faci? Lucrurile, stările sufletești, toate astea… N-avem chef de vorbă. Simt ceva ud,

prin cămașă. Îi pipăi obrazul: chițoranul meu plânge. Fericirea e cu adevărat uluitoare, nu?

Uite, stăm pe zidulețul ăsta, privim la vaporul unde se lăfăie niște criminali pe care ea a știut să-i dibuiască. În tot acest albastru, marea face niște crețuri mari și negre spre larg, în dreptul insulelor Lérins. Pe punțile însorite zbiară afurisitele astea de tranzistoare.

Doamnele își arată curul pe plaja de la casa pescarilor. Niște încântătoare cururi aurii, ca niște pâini! Și Marie-Marie, care mă înduioșează, îmi strecoară ceva cald în inimă…

— Știi, Antoine…

— Nu, nu-mi spune nimic…

— Crezi că… Într-o bună zi?

— Nu știu.

— În fine, nu ți s-ar părea imposibil?

— Nimic nu e imposibil, puică.

— Of, termină cu „puica” asta, ce dracu’?

— De acord, termin.

— Știi ce făcea în Anglia Jehanne Seymour?

— În afară de faptul că omonima ei a fost a treia nevastă a lui Henric al VIII-lea, nu știu nimic despre ea.

— A moștenit o fabrică de acadele de la bărbatu-su, la Lollipop[{107}], în Bigtailshire[{108}].

— Drace!

— Aha, vezi! Știi ce făcea la Nisa?

— În afara faptului că a fost omorâtă, nu știu nimic despre activitățile ei.

— Se culca cu Nébrasko.

— Să-i fie de bine. Cum ai aflat datele astea edificatoare?

— Nu reușeam să soilesc. Atunci m-am întors acasă la Nébrasko.

— Ce?

— Da.

— Dar ești dilie. Dacă poliția…

— Sunt aici, deci totul s-a sfârșit cu bine.

— Și ce-ai făcut acolo?

— Ce trebuia să faci chiar tu, fie zis fără să vreau neapărat să te ofensez, Tonio, tu nu aveai decât un gând: să te cărăbănești, ca să nu intri la apă. Eu am scotocit peste tot, dar, știi, când îți zic peste tot, peste tot e. Asta mi-a permis să găsesc o grămadă de chestii pe care o să le buchisești mai încolo, fiindcă le-am vârât într-un trunchi de palmier din grădina lor. Ai de toate: scrisori, facturi, avize de expediție internaționale… Unele scrisori erau de dragoste și semnate Jehanne. Avizele de expediție erau pentru zaharicale și veneau de la Lollipop, din Anglia, adresate lui Nébrasko. Ăia doi, Nébrasko și coana Seymour, făceau multe chestii împreună și, mai ales, afaceri și dragoste.

Această junǎ amazoană scandalagioaică își coboară, pudică, vocea la ultimul cuvânt, căci este vorba despre sex. Fecioară, ce vrei? O fecioară zgomotoasă și miștoară, încă și mai neobrăzată decât unchi-su.

— Bună treabă, scumpo.

Ea se ghemuiește toată la pieptul meu. Este atât de radioasă, încât iradiază.

— Ești de acord că nu-s o hahaleră, nu, Antoine?

— Ești un mare copoi în jupon!

— Tronc, contesa de Ségur! se hlizește gaița nesuferită. Copoi în jupon! Asta ai citit prin cărțile pentru copii, ale lu’ mămică-ta, nu, artistu’? Ai câte un moment, nu știu, zău, când parcă ți se voalează filmul. E ca o aburealǎ artistică în căpățâna ta, drăguțule.

Întind mâna spre velierul negru.

— Mai bine mi-ai spune ceva despre pahidermul ăla, cum i-ai dat de urmă?

— Tot din hârțoagele descoperite acasă la Nébrasko. Țața Seymour face aluzii o grămadă la Jumbo. Și, după tonul prudent pe care-l folosește, se simte că îi e frică de Jumbo ăsta. Jumbo e un nume de elefant, deci e porecla, tipului. Ea zice că trebuie să umbli ca pe ouă, cu el, și că puterea nu-i este egalată decât de nebunia lui despotică. Testual, Tonio! Nebunia lui despotică! Mai adaugă că o să

regrete toată viața că l-a cunoscut. Mie-mi zici, și încă cum, biata gașperiță!

— Îi dă numele pe undeva?

— Niciodată. Jumbo, atâta tot!

— Și, atunci cum i-ai descoperit identitatea?

Ea își schimbă poziția, se așază cu spatele spre mare, pentru ca să mă poată privi. O țin de mâini, de teamă să nu cadă pe spate, de pe zid, peste acoperișurile prăvăliilor cu articole de plajă, de jos.

Îi place.

— Știi, Sana, cred că și eu am o adevărată vocație polițienească, în afară de vinete[109], mai există femei-sticleți?

— Am putea înființa funcția.

— Îți imaginezi cum am fi noi doi, amândoi, mai târziu? Perechea Curcănăriei! Ca-n filmele de la teveu: Răzbunăcioșii! Ca-n brânză!

— De ce vorbești de vocație?

— V-am auzit ieri pe tine și pe nenea zicând că marii caralii au ca principal auxiliar hazardul, just?

— Mă mai întrebi?

— Ei bine, și eu am avut hazardul meu. Prin absurd, înseamnă că sunt un mare caraliu sau o să devin, nu?

— Și care a fost faimosul tău hazard, pui… scumpo?

Ea zâmbește, văzând cum m-am corectat, și, la fel cum făcea ieri unchi-su, murmură:

— Mulțam, mulțam… Ei bine, imaginează-ți, că, în momentul în care ieșeam din casă, după ce am scotocit bine peste tot, aud un zgomot. Să leșin, nu alta, și, fără să stau pe gânduri, mă ascund sub scară. Doi inși intră, vorbind încet. „Fii atent la sânge, să nu calci în el!” zice unul. Celălalt exclamă: „Ei bine, strașnică treabă ați făcut.” Apoi adaugă: „Hai să n-o mai lungim, că e periculos, ați uitat pachetul, ca niște boi!” Celălalt i-o-ntoarce: „Nu l-am uitat, ci nu l-am găsit, e o diferență!” „Și-atunci, ce mai vrei?” întreabă tovarășul lui. „Eu, nimic; dar m-a pus grăsanul de moș Dune să-l scot din pământ din iarbă verde și să dau fuga să-l las la chermeză, înainte de

a mă întoarce la bordul lui *Attila*”. Celălalt spune: „Știi că-i bine grăsanu’? Dacă pachetul nu-i aici, nu poți să-l fabrici tu!” „Se pare că ar trebui să fie! mârâie al doilea tip, dar, zău, nu văd pe unde, fiindcă am explorat cocioaba de sus până jos”. Mie îmi țâțâia fundul, Tonio. Îmi picase fisa că, dacă mă găseau, îmi rupeau gâtul ca la pui. Și, cum ei urmau să ia toată casa la puricat din nou, n-aveam cum să mă topesc. În clipa aia, îți mărturisesc o chestie: m-am gândit din toate puterile la tine, și, apoi, la Dumnezeu…

— Dumnezeu și San-Antonio în mâneca ta, rânjesc eu, dar știi că nu ai deloc nas, pui… scumpo.

— Mulțam, mulțam fain. Ei bine, miracolul s-a produs, ca și cum cerul m-ar fi ascultat, Tonio.

— Ah, da?

— Fârtatul insului care se văicărea că n-a găsit faimosul pachet întreabă brusc, venindu-i o idee subită: „În mod normal, pachetul ăsta nu trebuia livrat de Nébrasko?” „Ba da, spune celălalt, de ce?” „Poate că l-a pus deja în portbagajul mașinii de afară. Te-ai uitat?” „Nu, fir-ar să fie!” Atunci, Tonio, au rupt-o la fugă. I-am auzit, afară, deschizând portbagajul rablei și scoțând strigăte de triumf. După aia, s-au cărat. Am mai așteptat un pic și m-am topit și eu. Ieșind, am pitit hârtiile gălbejite într-o scorbură a copacului. Apoi, am luat un taxi și m-am dus în portul Nisa. Acolo nu era ancorat niciun *Attila*. Dar, la biroul maritim, un băiat frumos, care seamănă cu Alain Delon, m-a ajutat să caut prin porturile învecinate. I-am zis că aveam întâlnire cu niște amici. El a descoperit că *Attila III* era în portul Gallice. Fără să mai pierd timpul, am venit până aici să adulmec, în ciuda bodogănelilor taximetristului, care nu era deloc încântat. Am dat de *Attila*, am întrebat de numele proprietarului, la birtul din port, ni s-a răspuns că vasul aparține unui anume Mister Dune. Și gata treaba, dragul meu! Ce-ai de zis?

Eu tocmai căutam niște termeni extraordinar de elocvenți, pe măsura profundei mele admirații, când, un gagiu se apropie de noi. Un bătrân cu peri albi,

dar cu chelie bogată, afișând un aer șiret, se apropie de noi.

De gât îi spânzură o chestie care nu e un aparat foto, ci un walkie-talkie. Pe omul ăsta, am certitudinea absolută, categorică, riguroasă și ce mai vrei tu, că, dacă nu-l cunosc, atunci măcar l-am mai văzut. Dar unde? Dar când? În ce împrejurări? Ceea ce mă derutează e zâmbetul lui; știu că, în ziua în care l-am văzut, nu râdea. Stai… Era… Era… Era ieri! Boșorogul din căsuța lipită de blănăria dezafectată.

Făcea pe ramolitul, dus pe lumea ailaltă, dar azi pare al naibii de lucid, fârtatul.

— Auzi, amice, s-ar zice că-ți merge mai bine cu parkinsonul, îi spun.

— Medicina face progrese uluitoare, îmi răspunde el.

— În domeniul geriatriei e chiar uimitor!

Ne privește fără dușmănie, ca un om de treabă aflat la finalul parcursului, cu care viața a știut să se arate îndeajuns de corectă pentru ca el să aibă dorința de a se agăța de ea.

— Domnul Dune ar dori să veniți la bord, ca să luați un păhărel, zice bătându-și ușor aparatul.

Îi trimit un zâmbet.

— Măi să fie, am niște îngeri păzitori încăpățânați, nu?

— Ca scaiul, afirmă bătrânul. De când ați împins ușa de la *Pomponul Roșu*, practic nu v-am mai părăsit.

— Și conversațiile la talkie-walkie?

— Simplu: v-am descoperit imediat lungimea de undă, era floare la ureche să interferăm cu propriile noastre aparate, care sunt mult mai puse la punct ca ale voastre. Bun, veniți?

Am un fior de neliniște. Nu pentru mine, că-s tăbăcit ca o talpă, poți să mă pui și la fiert în supă; pentru puștoaică mi-e. Tipul se prinde și îmi șoptește:

— Știți, nu aveți de ce să vă temeți.

Și culmea e că îl cred. Totuși, am avut ocazia, în ultimele ore, să mă holbez la trofeele de vânătoare ale bunului domn Dune… Dar pas de pricepe ceva din reacțiile omenești. Du-te, că te aștept aici; eu, personal, renunț.

— Vino! îmi zice țânțăroaica, încă și mai hotărâtă decât mine.

Mă.

• CAPITOLUL AVOCATULUI CE PURTA ACELAȘI NUME CA NUMĂRUL REGELUI PE CARE L-A APĂRAT (în van)[{110}]

Ceea ce surprinde, înainte de toate.

Și chiar după toate. Și chiar pe dedesubt. Da, ceea ce surprinde este inumanitatea totală care se degajă din Mister Jumbo.

Ei da, chiar așa!

Numitul Dune este monstruos de gras. Acum, că Dune e aici, întins sub ochii mei ca… o dună de nisip, îmi dau seama că îl întrezărisem la *Pomponul Roșu*, însoțit de coana Seymour și de Nébrasko. Curios lucru, memoria… Funcționează capricios. Îți vine în minte o frântură de amintire și toată scena se reconstituie. Este raza proiectorului care nimicește o clipă tenebrele uitării pentru… Dar în ce mă mai vâr acum? Ei drăcie, uite că mă apuc să scriu ca orice tăntălău cu copertă sobră!

El ne face un semn cu mâna, un soi de salut fascist, în ironie.

— Ce fac amorezii?

Încântată, în ciuda neliniștii de care e cuprinsă, Marie-Marie mă strânge de mână.

— Sunt fericită că vă cunosc, în sfârșit, domnule Dune.

— Toată plăcerea e de partea mea. Binevoiți să luați un drink?

Vorbește rar, ca majoritatea supermatahalelor, cu o voce chinuită și cu un accent ciudat, nițel britiș, nițel levantin.

— Venind din partea dumneavoastră, cred că nu veți fi surprins dacă refuzăm această amabilă invitație.

— N-am făcut-o cu rea intenție.

— Mi-ați putea vinde niște poante în legătură cu sănătatea colaboratorului meu?

— Domnul Pinaud? Oh, fiți pe pace, o să-și recapete cunoștința spre sfârșitul după-amiezii, când eu voi fi părăsit apele teritoriale franceze. L-am doftoricit ca să-l neutralizăm până atunci.

— Pentru că veți ridica ancora?

— Imediat după ce îmi veți părăsi nava.

— Credeți că o să vă las să spălați putina chiar așa?

— Bineînțeles.

— Sunteți optimist.

— Ca întotdeauna, când țin cărțile în mână.

Și face gestul cartoforului îndrăgostit de foițele lui, atunci când cântărește un joc nou.

Apare o fată cu un costum de baie ca blana de leopard, pentru că are o pasiune pentru picățele! Este vorba de amabila subretă pe care fârtatul Béru a fript-o acasă la răposata doamnă Seymour. Ne salută cu un semn. Ai putea crede că nu m-a văzut niciodată. Al naibii de înțepată, acum, că și-a regăsit micul ei univers miliardăresc.

— Și de ce sunteți atât de sigur că plecați, domnule Dune?

— Pentru că nu vreți să moară vreo sută de persoane, dintre care, unele sunt de foarte mare importanță, nu?

Tu nu-ți poți imagina în ce măsură poate să sperie monstrul ăsta. Nu atât prin vorbă sau chiar prin obezitate, cât prin totul lui, cum ar zice Béru. Pielea, volumele, culorile, respirația, ochiul porcin bătând în galben ca fierea, perii vegetativi, buzele de halitor de rahat și puroaie de toate felurile, gesturile neduse la capăt, teribila-i stângăcie de sadic îți fac rău, îți inspiră frică, te îndeamnă s-o iei la sănătoasa.

— Domnule Dune, nu credeți că un minimum de explicații…

— Ba da, cum să nu. Presupun că ați descoperit unele particularități ale unor anumite acadele, nu?

— Natural: drog și exploziv?

— Iată! Cu drogul era Nébrasko, explozivul e al meu.

Chiar așa începeam și eu să întrevăd lucrurile…

— Nébrasko pusese deja la cale o prostioară de trei parale, cu doamna Seymour, când am intervenit eu.

— Ați descoperit drăguțul lor miș-maș și i-ați șantajat?

— Grosso modo, da. Să zicem că faceți o schiță cam rudimentară a poveștii, dar nu contează…

— Să revenim la suta de persoane în chestiune, dacă binevoiți, scumpe domn.

— Binevoiesc. Fiecare acadea este prevăzută cu un exploziv de o putere…

— Pe care am putut-o verifica, domnule Dune. După aceea?

— Această descoperire, a cărei formulă și origine o voi trece sub tăcere, are particularitatea de a putea fi declanșată de la distanță, pe unde scurte. Cât e ceasul, domnule?

Îmi privesc ceapa.

— Patru și zece.

— Când o să bată, dacă pot spune așa, de șase, un detonator va fi acționat undeva, în Franța; și, atunci, toate acadelele fabricate de viteaza madam Seymour vor exploda odată. Frumos foc de artificii, nu?

— Desigur, domnule Dune, desigur. Bănuiesc că v-ați asasinat asociații pentru că aflaseră de acest lucru și îl condamnau.

— Sută în sută, comisare!

— Prima dată, ați vrut să-i ucideți sub ochii mei, la *Pomponul Roșu*, dar, pentru că ați ratat din pricina… eficienței noastre, ați fost silit să folosiți imediat alte mijloace.

Nu-mi răspunde.

— N-am de gând să-ți povestesc viața mea, moșule, spune obezissimul personaj. Să revenim la afacerea noastră; iată ce propun: coborâți de pe vasul meu și vă întoarceți la Nisa, în timp ce eu ridic ancora. Mergeți la barul de la *Supercontinental*, de pe Promenada Englezilor. Și, acolo, așteptați. La ora șase fără un sfert, o persoană te va chema la telefon, pe adevăratul nume, și o să-ți spună un număr. Va trebui să răspunzi cu un altul. Ambele se bazează pe

un al treilea număr, care va folosi drept cod. Să zicem, de exemplu, că numărul-cod este o sută și că persoana spune treizeci și cinci. Va trebui să răspunzi șaizeci și cinci, mă înțelegi? În caz că răspunsul e corect, ea va întreba, atunci, dacă e „da” sau „nu”. Va fi de ajuns să spui „nu” și operațiunea „badabum” va fi anulată.

Îl privesc… Tocmai și-a luat un trabuc enorm dintr-o casetă de aur, pusă sub șezlong, îi rupe capătul cu dinții lui mici, de rozător, și o aprinde plutind de fericire.

Da; îl privesc și mă gândesc că este răutatea întruchipată. Un monument de nemernicie. Dar astea sunt vorbe extrem de banale, așa că nu voi mai continua să-mi exprim disprețul. Închideți licitația!

— Povestea asta nu stă în picioare.

— Crezi? Totuși, asta e înțelegerea pe care am făcut-o cu artificierul meu, în caz că ar interveni o schimbare de program în ultimul sfert de oră.

— Nu o să aveți timp să vă puneți pielea la adăpost, de acum, și până la ora șase, nici măcar cu acest frumos velier, oricât ar fi el de rapid.

— Asta, băiete, e treaba mea.

Râde. Galben, din cauza scârboșeniilor lui de dinți, de culoarea rahatului.

— Și de ce ați anula o operațiune atât de minuțios elaborată?

— Și asta-i tot treaba mea.

Se întoarce ușor către Marie-Marie, care s-a așezat turcește, pe punte, chiar lângă Mister Dune.

— Domnișoară, iertați-mă, dar aș vrea să coborâți o clipă de pe punte. Am ceva de vorbit, între patru ochi, cu băiatul ăsta frumos! Duceți-vă să-l așteptați pe chei.

— Mulțumesc pentru politețe, scrâșnește girueta mea.

Mă întreabă din ochi.

— Du-te, îi zic.

Pasarela de acaju dansează sub greutatea ei, totuși atât de mică; Marie-Marie începe să măsoare digul, aruncându-ne priviri dușmănoase.

— Este foarte drăgălașă, face Dune, și crede-mă că îți spun din experiență, în curând o să se facă foarte frumoasă. Ar fi păcat să i se întâmple ceva.

— Ia stați puțin, ce vrea să însemne asta?

El se învăluie într-un nor de fum, îmi adresează un alt zâmbet, și mai otrăvit decât precedentele.

— Când ați recuperat-o de la *New Sun*, noaptea trecută, ați putut constata că această amabilă persoană era sub efectul medicamentelor?

— Într-adevăr.

— Trec peste băutura care i-a fost administrată, pentru a semnala, pur și simplu, că aceasta conținea pulberea noastră explozivă.

— Aiureli!

— De ce atâta neîncredere? Ai văzut ce-a pățit amicul vostru, farmacistul. Prin urmare, revenind la mititica: la ora șase, dacă explozia e bine telecomandată, în tânărul ei trup va avea loc o harababură. Sigur, până atunci i se poate face o spălătură stomacală, dar îți dai seama că moleculele prafului meu minune i s-au răspândit în organism, unde vor rămâne timp foarte îndelungat. Ființa noastră e atât de fragilă, încât și cea mai mică leziune o distruge, nu-i așa?

— Dacă ceea ce spui este adevărat, atunci ești cea mai josnică spurcăciune a creației, Dune! îi urlu în față, ca într-un film cu Paul Newman în rolul meu.

Și, știi ceva?

Dune își scutură scrumul trabucului, se uită spre mare și murmură:

— Știi, San Antonio, eu am suferit mult. Atât de mult, atât de mult, încât am devenit foarte foarte rău. Bun, moșule, nu-ți mai pierde timpul. Drumurile noastre se despart aici. *Ești greu de manevrat, dar, cu toate astea, reușesc s-o fac.*

Și mă invită să plec cu un gest, așa cum făceau pe vremuri colonialiștii cu slugile lor, înainte de a le veni slugilor ideea să le facă fuduliile chisăliță.

•

Când picăm și noi în barul de la *Supercontinental*, arătoasă construcție nou-nouță, este ora cinci fără un

sfert. Mandea se simte ca un strigoi. Marie-Marie, îndopată cu exploziv… Și tot restul. Dar restul ca restul, pe mine prima chestie mă muncește. Trebuie s-o vâr de urgență într-un spital și să le dau explicații unor chirurgi. Să încerc imposibilul? Care imposibil? Cine o să mă creadă? Ăia or să vrea să-i facă radiografii, analize… Nu mai este timp. Trebuie să aleg. Acum, instinctul îmi spune să aștept în acest bar luxos, plin cu o mochetă frumoasă și molculță, de un acaju strălucitor – care mă duce cu gândul la velierul scârbei ăleia – și cu chelneri impecabili în uniformele lor marinărești, parcă scoase dintr-o operetă de lux. Aici e răcoare, din cauză de climatizare. La ora asta nu e aproape nimeni. Doi îndrăgostiți pe o canapea dintr-o minunată piele verde, din care aș scoate niște coperte al dracu' de pricopsite pentru polițistele mele, că nici nu știi până la ce punct o merită săracele, când văd lucrăricile alea de trei lulele legate în piele naturală de belengher, prin cataloagele *Coulet și Faure*, Dumnezeule din cer, zic și eu așa, dar ce, până la ziua de apoi o să aveți voi timp să dregeți toate astea, când o să dau colțul, haită de găozari tereștri! Și mai e și un crocodil bătrân, cu un picior în groapă, unu' plin de beteșuguri, ridat, ramolit, cu baston, care nu se uită la nimic, făcând pe indiferentul.

Și Marie-Marie, înflăcărată de aventură, fără nicio grijă, neștiind nimic din ceea ce poate că o așteaptă, vorbește, vorbește…

Mă scutură:

— Ce mă-sa, Tonio, nu mă asculți! La ce te gândești?

— Ba da, ba da, te ascult, pui… scumpo.

— Ce-am zis? Repetă! Hai, hai, istețule, repetă nițel!

— Păi, ăăăă…

— Vezi! Crezi că e momentul să-ți umble gândul la moartea lu' bou' ăla de Ludovic al șaișpelea?

— Nu-mi umblă gândul deloc la moartea lui Ludovic al șaișpelea, fătuco, ne-ne-ne, nu-mi umblă

de loc!

— Îți ziceam că e o chestie, Dune ăsta, așa de oribil… M-am prins la poziția lui față de *New Sun*.

Și mă ridic eu, San-Antonio cel viteaz, cel voinic, cel invincibil, cel sublim, San-Antonio suveran, for ever[111], for aibăr!

Mă arunc pe telefon. Ca prin vis, caut numărul zbârnâitoarei de la *Sun*. Îl găsesc, îl formez. Dau peste madam Li Bi Do (nu-mi mai amintesc numele ei, poate că nici nu l-am știut vreodată, ceea ce ar explica această lipsă de memorie). Îi recunosc vocea. Mi-o prefac pe a mea în voce de curcan de Nisa care plânsu-mi-s-a, adică înfrumusețând-o cu accent corsican de simți în el tot ostrovul Frumuseții, cu golful lui din dreptul insulelor Sanguinaires, și cu apusul lui de soare luminând hățișul plin de arbori arbatus, de stejari de plută și de franțuji din Algeria.

— Aici Poliția Judiciară din Nisa, îmi puteți spune dacă ați avut ca discipol un sau o anume Dune, D-U-N-E!

— Da, într-adevăr, Dorothée Dune a fost o bucată de vreme aici.

— Când?

— Anul trecut.

— Cât timp?

— Opt luni.

— Și apoi?

— Tatăl ei a luat-o acasă cu forța, în ciuda voinței de neînduplecat a Dorothéei, ceva voia să rămână…

— Știți ce s-a mai întâmplat cu ea după aceea?

— Am auzit că s-ar fi sinucis, la puțină vreme, acasă la tatăl ei.

Închid fără să-i zic nici mersi, nici adio, nici bravo, nici pupă-mă-n cur.

Țeasta îmi zumzăie mai rău decât mașina ta de ras, băgată într-o priză de 220, când ea are de fapt doar 110.

Dune mi-a spus că e foarte, foarte, foarte rău pentru că e atât, atât de nenorocit!

Uite, mă prind… Mă prind… Ura lui neîmpăcată împotriva lui *Sun*. Evadații pe care i-a transformat în ucigași protejați de *Sun*. Pitindu-i în subterana pe care a descoperit-o tot adulmecând prin dugheană. El a scris scrisoarea din Londra, pentru a da de veste ce se va întâmpla la *Pompon*. Voia ca presării să-i aresteze pe flăcăii însărcinați de el să-i lichideze pe Seymour și pe Nébrasko. Licheluțele astea, luate la întrebări, ar fi spus ceea ce credeau ei că era adevărat: și anume că acționau din ordinul celor de la *Sun*. Al celor de la *Sun*, pentru care comiseseră deja (cel puțin așa credeau ei) alte asasinate (vezi începutul prezentei capodopere!). Numai că moș Pinuche a luat o inițiativă teribilă și i-a curățat pe gagii. Care mirosiseră copoiul din mine, dintr-un simplu instinct de bandit. Iar Dune și-a bulit tot programul. L-a răpit pe Pinuche, apoi l-a transferat în subterana de la *Sun*. Explozivul era numai pentru ca să atragă atenția. S-a folosit de el la început, pentru că așa m-a scos din joc o bucată de vreme, atât cât avea nevoie. Categoric, prea răscoleam rahatul, Béru și cu mine.

Totul e clar. Totul… Și încă ceva…

Alerg iar la Marie-Marie.

Nu știu ce se întâmplă, dar o strâng în brațe tare, tare. Dacă de acum în șase ore nu se întâmplă nimic, o s-o țin așa și o s-o lipesc de mine, iar dacă ceea ce a afirmat Dune este adevărat, ei bine, o să sar în aer împreună cu ea, fir-ar al dracu'. Merită să merg cu o pacoste minunată ca asta până la capătul capătului, nu?

Crezi că pe Marie-Marie o emoționează efuziunea mea? Care se potrivește la fix cu frumoasa ei dragoste oferită ca premiu? Aș, de unde? Imaginează-ți că mă împinge ușor, șoptindu-mi, stai, ascultă ce zice la Radio Monte-Carlo.

Căci radio Monte-Carlo e prezent, în surdină, la bar.

— Auzi?

Trebe să-ți ciulești bine clăpăugele, dacă vrei să prinzi ceva. Barmanul a dat radioul încet, exact atât

cât să țeasă la musica, un fundal ușor, ca greierii, noaptea, în natura adormită. Dar acum nu mai e muzică. Se vorbește.

— Ce-i, fătucă?

— Președintele împreună cu soția sunt într-o vacanță de trei zile pe coastă, la Brégançon. Dau o serbare pentru copiii din regiune. Sunt vreo sută de prichindei… Știi, tipii ăia, care au venit de dimineață să caute pachetul de la Nébrasko, ziceau că-l lasă la o chermeză…

— Of, fir-ar al drrrrrracu'! strig.

Mă reped ca o mie trei sute nouăzeci și cinci de nebuni la un loc.

La ușă, mă întorc.

— Să nu te miști de aici, orice ar fi, Marie-Marie. Așteaptă telefonul. Dacă sună, nu uita codul, da? Și spune clar: nu.

— Nu o să sune, mă asigură ea. Cred că îți dai seama că, dacă japița asta a luat gâtul la atâta lume, pentru ca să-și atingă scopul, n-o să-și anuleze lovitura în ultima clipă!

— Nu contează, așteaptă!

• MOFLUZIE

Bérurier încă mai doarme. Ghicesc ce visează, pentru că, în somn, bâiguie întruna:

„Mulțam, mulțam fain…”

Îl lăsăm în fericirea lui și trecem în camera mea.

Este șase și jumătate. Și suntem fericiți. Nu a telefonat nimeni la *Supercontinental*. Acadelele nu au explodat. Toate cele aflate la Brégançon au fost aruncate, din fericire, în mare, prin grija plină de zel a Jandarmeriei Naționale, care a fost alertată de Babacu’, care a fost alertat de Uriașul San-Antonio.

Corp de elită, jandarmeria.

San-Antonio așijderi.

Bravo.

— Oh, țânțărelul meu scump, fac cuprinzând-o în brațe, câtă frică, câtă groază, câtă…

O sărut tare, tare, pe ceafă, acolo unde părul ei încă mai are mireasma copilăriei.

Radioul din ogeac informationează, zice numai de bine în chestia cu acadelele. Anunță, totodată, că un elicopter de naționalitate necunoscută a explodat deasupra mării.

Atunci, puștoaica se desprinde din brațele mele, pentru a doua oară.

— Măi să fie, ce bou! strigă ea.

— Ce zici, puică?

— Dune ar fi trebuit să amâne faimoasa explozie a acadelelor.

— De ce?

— Imaginează-ți că am șutit una de la spițer, înainte să ne ușchim. Și i-am strecurat-o adineauri în caseta aia a lui, frumoasă, cu trabuce!

O privesc așa cum privește o furnică la turnul Eiffel, printr-o lupă.

Și îmi spun că Dune avea dreptate: puștoaica asta o să se facă foarte, dar știi, foarte, foarte frumoasă.

Și, la chestia asta, mă mai pricep și eu.

Hai, ceau!

SAN-ANTONIO

Sucette boulevard

Fleuve Noir

{1} *Frédéric Dard* – numele real al autorului romanelor polițiste din seria SAN-ANTONIO.

{2} Bombard, Alain – navigator solitar de origină franceză. (n.tr.).

{3} *Seurat, Georges* (1859-1891) – pictor francez, inițiatorul divizionismului. Fondator al Salonului Independenților. (n.tr.).

{4} *phoceean* – din Phoceea – (numele antic al Marsiliei) (n.tr.).

{5} *cassis* – lichior de coacăze. (n.tr.).

{6} Joc de cuvinte făcând aluzie la formularea „Republica Franceză, Una și Indivizibilă”. (n.tr.).

{7} Da, știu. Dacă mie îmi face plăcere să nu scriu „se îndoapă”, ce vrei? Reflexiv, pe dracu’!

{8} *Livră* – cantitate de aproximativ cinci sute de grame. (n.tr.).

{9} *hold-up* (engl.) – spargere (n.tr.).

{10} *Trois Suisses* – numele unui mare magazin. (n.tr.).

{11} *Saint-Nectaire, Reblochon* – brânzeturi franțuzești (n.tr.).

{12} *Sharon Tate* – vedetă americană, soția regizorului Roman Polanski, ucisă de un grup de hippy. (n.tr.).

{13} *ozelot* (cuvânt aztec) – animal sălbatic din familia felinelor, răspândit în America; are o blană cenușie cu pete. (n.tr.).

{14} Notte (it.) – noapte (n.tr.).

{15} *Pantruche* (arg. fr.) – Paris (n.tr.).

{16} *Notre Dame de la Garde* – catedrală din Marsilia (n.tr.).

{17} *That is the question* (engl.) – aceasta e întrebarea (n.tr).

{18} *N.D.S.* – nimic de semnalat (n.tr.).

{19} Totul ne lasă să presupunem că Béru a vrut să zică „de la prima abordare”.

{20} Bulf – bluf (Béru dixit) (n.tr.).

{21} Mi-au șparlit dinții! (n.tr.).

{22} *Percutăm* – permutăm (Béru dixit) (n.tr.).

{23} Polițistul – (aici) roman polițist (n.tr.).

{24} Aluzie la o frază a mareșalului Philipe Pétain (1856-1951) – învingător în bătălia de la Verdun (1918). Președinte al Franței, în 1940. Șef al guvernului colaboraționist de la Vichy, sub ocupația germană. (n.tr.).

{25} În original: „*La Paimpolaise*” – melodie originară din zona Paimpol (Bretagne) (n.tr.).

{26} Paname (arg.) - Paris (n.tr.).

{27} În original: *faire couic* (arg. fr.) – a mierli; în română, termenul *oac* este cuvântul prin care hoții de buzunare își anunță complicii că s-a comis furtul (n.tr.).

{28} De obicei, zic afabilă de-a lui la Fontaine, dar dacă nu m-aș reînnoi periodic, cariera lu' mandea ar face burtă (burtoi, ar zice măcelarul meu, care ignoră faptul că burtoi, când e vorba de vacă, este la feminin; și, totuși, vaca… nu?). *Joc de cuvinte bazat pe pronunția asemănătoare a cuvintelor *fable* (fabulă) și *affable* (afabil) (n.tr.).

{29} *Va bene* (it.) – e bine (n.tr.).

{30} *Confuziuni internate* (Béru dixit) – contuzii interne (n.tr.).

{31} *Ie-n sultan* (Béru dixit) – e insultător (n.tr.).

{32} *Pământ recunoscut* (Béru dixit) – teritoriu cunoscut (n.tr.).

{33} *Père Lachaise* – cimitir parizian (n.tr.).

{34} *Prea-n bulă* (Béru dixit) – preambul (n.tr.).

{35} Béru a vrut, probabil, să spună „fără să recurgem la violențe".

{36} Aluzie la *Jeanne Seymour* (1509-1537), a treia soție a lui Henric VIII, regele Angliei, și mama regelui Eduard VI (n.tr.).

{37} Joc de cuvinte intraductibil. În orig: *commissures* (de peau lisse), are pronunția aproximativ identică cu *comissaire de police* (comisar de poliție) (n.tr.).

{38} *Chamzés* – Champs-Elysées – renumit bulevard parizian (n.tr.).

{39} *Orly-Ouest* – aeroport parizian (n.tr.).

{40} *Cântecul Larei* – temă muzicală din coloana sonoră a filmului Doctor Jivago. (n.tr.).

{41} *Coluche* – numele de scenă, al artistului francez de varieteu, Michel Colucci (1944-1986) (n.tr.).

{42} Adevărat.

{43} *Eminence* – marcă de lenjerie (n.tr.).

{44} *Tabernacol* – dulăpior în care se păstrează împărtășania (n.tr.).

{45} *That's all* (engl.) – asta-i tot (n.tr.).

{46} *Pastis* – băutură alcoolizată, cu parfum de anason (n.tr.).

{47} *P.C.* – post de comandă (n.tr.).

{48} *Mister of Lapalisse* – corect *La Palice* (Jacques II de Chabannes, senior de) – Mareșal al Franței (1470-1525). Soldații săi i-au închinat un cântec care spunea: „Cu un sfert de oră înainte de a muri / Încă mai era în viață". Posteritatea a reținut această afirmație de o evidentă

naivitate sub numele de „adevăr al lui La Palice” sau „*lapalissade*”) (n.tr.).

{49} Corect: seismică. Termenul *simiesc* înseamnă: de maimuță / relativ la maimuță (n.tr.).

{50} *Jean le Bon* (1319-1364) – rege al Franței. În lupta de la Poitiers (1356), este învins de Prințul Negru și dus la Londra. După ce semnează tratatul de la Calais, revine în Franța, lăsându-și ostatici doi fii (n.tr.).

{51} Ségur (*Sophie Rostopchine, contesă de*) – scriitoare franceză (1799-1874). A scris basme și cărți pentru adolescenți (*Fetițele model*; *Nenorocirile Sofiei* etc.) (n.tr.).

{52} Aluzie la *Ignațiu de Loyola*, fondatorul ordinului iezuit (n.tr.).

{53} Aluzie la comedia bulevardieră, *Le Chapeau de paille d'Italie*” („Pălăria Florentină”) a scriitorului francez Eugène Labiche (1815-1888) (n.tr.).

{54} *U.D.R.* – Uniunea Democraților pentru Republică (formațiune politică franceză, creată în 1958 pentru a susține politica gaulistă (n.tr.).

{55} Baston – corect bastion (n.tr.).

{56} *Dressing* (engl.) – încăpere sau dulap în care se păstrează hainele (n.tr.).

{57} *Joyce* (arg.) – vesel, mulțumii (n.tr.).

{58} Joc de cuvinte care face aluzie la cunoscuta emisiune de pe canalul TV5, *Bouillon de culture*, realizată de Bernard Pivot. În laborator, *bulionul* este o supă de carne, strecurată și sterilizată, folosită la prepararea culturilor de microbi (n.tr.).

{59} *Estérel* – masiv muntos din Provence (n.tr.).

{60} *Paul Bocuse* – renumit bucătar francez (n.tr.).

{61} *Poléon* – Napoleon Bonaparte (n.tr.).

{62} *King of the french police* (engl.) – regele poliției franceze (n.tr.).

{63} Joc de cuvinte intraductibil. În franceză *cadre noir de Saumur*, înseamnă corpul de ofițeri din Saumur care este însărcinat cu predarea echitației (n.tr.).

{64} Danke schön (germ.) – mulțumesc frumos (n.tr.).

{65} *Bécaud, Gilbert* – celebru șansonetist francez (n.tr.).

{66} *Carita* – renumit coafor parizian (n.tr.).

{67} *Chinchilla* – blană foarte prețioasă (n.tr.).

{68} *In extensio* (lat.) – pe larg (n.tr.).

{69} Equipe – publicație sportivă franceză (n.tr.).

{70} Joc de cuvinte intraductibil. În text: *coup de Lévy* (levier) – lovitură de manivelă (n.tr.).

{71} *P.M.U.* (Pari Mutuel Urbain) – pariu la cursele de cai (n.tr.).

{72} Joc de cuvinte intraductibil. De fapt, *poilu de 14-18* înseamnă soldat francez din primul război mondial. (n.tr.).

{73} *Promenade des Anglais* – arteră de promenadă foarte cunoscută, de-a lungul plajei din Nisa. (n.tr.).

{74} *François la Champi* (François, copilul câmpiei) – roman scris de autoarea franceză George Sand (1804-1876). (n.tr.).

{75} *Only* (engl.) – numai (n.tr).

{76} *Again* (engl.) – din nou, iar (n.tr.).

{77} *Alway* (engl.); corect: always – totdeauna (n.tr.).

{78} Dedicat petiționarilor.

{79} *Tartă Tatin* – tartă de mere cu glazură caramel (n.tr.).

{80} *Scandale* – marcă de corsete (n.tr.).

{81} Corect: *Vercingetorix* (72 I.C.-42 I.C.), căpetenie a galilor, pe care i-a unit în lupta împotriva lui Iulius Cesar. (n.tr.).

{82} *Villejuif* – localitate din Franța, unde se află un renumit institut oncologic (n.tr.).

{83} Joc de cuvinte: autorul se referă la statuia întruchipând geniul libertății, de pe coloana din piața Bastiliei (n.tr.).

{84} *Floor* (engl.) – etaj (n.tr.).

{85} *Walkie-talkie* – aparat de emisie-recepție (n.tr.).

{86} Aluzie la cântărețul francez Claude François. Exponent al stilului yé-yé, la modă în anii ’60, a fost foarte iubit de publicul tânăr (n.tr.).

{87} Aluzie la proverbul *Chassez le naturel*, *il revient au galop* (Izgoniți naturalul și el se va întoarce în galop). Gallup este un important institut american de sondare a opiniei publice (n.tr.).

{88} *Off* (engl.) – afară (n.tr.).

{89} Unde se desfășoară festivalul anual al filmului fantastic.

{90} *Cao* – K.O. (knock out) (n.tr.).

{91} După cum ți-am zis în precedentul capitol, sunt un autor grijuliu, căci îmi dozez efectele.

{92} *Lucce* (corect: luce) (it.) – lumina (n.tr.).

{93} Joc de cuvinte intraductibil ce face aluzie la versuri din imnul național francez, „*Marseillaise*” – bazat pe pronunția asemănătoare a

cuvintelor (*sofas sans glands* (sofale fără ciucuri) și (*étendard*) *sanglant* (stindard însângerat) (n.tr.).

{94} Poreclă dată de San-Antonio acelei bancnote de cinci sute de franci, care seamănă cu o omletă cu verdețuri, de-aia gălbejită, de cantină, sau cu o bucată de cur-papir folosit de un amator de mâncături cu șofran.

{95} (cu) *him* (engl.) – (cu) el (n.tr.).

{96} *Why not* (engl.) – de ce nu? (n.tr.).

{97} Colette, Sidonie Gabrielle (1873-1954) – scriitoare franceză. Personajul său, Gigi, este o adolescentă îndrăgostită de un om mult mai în vârstă (n.tr.).

{98} „*Fémina*" – premiu literar anual, instituit, în 1904, de un grup de scriitoare (n.tr.).

{99} *Triumph* – marcă de automobil (n.tr.).

{100} Dacă te încurci în frazele mele, pune să ți le traducă în engleză, tembelii ăia. *Albaladéjo* – component al naționalei franceze de rugby (n.tr.).

{101} Catalepsie (Béru dixit) (n.tr.).

{102} Aluzie la numărul de jucători (cincisprezece) din care este compusă echipa de rugby (n.tr.).

{103} *Ristretto* (it.) – cafea foarte tare, servită în ceșcuțe mici (n.tr.).

{104} *Big garden* (engl.) – parc, grădină mare (n.tr.).

{105} Joc de cuvinte intraductibil, bazat pe asemănarea de pronunție dintre *Saint-Saëns* (numele unui cunoscut compozitor francez) și *sans sens* (fără simțuri) (n.tr.).

{106} *Mihai Strogoff* – eroul unui roman de Jules Verne (n.tr.).

{107} *Lollipop* (engl.) – acadea (n.tr.).

{108} *Big tail* (shire) (engl.) – coadă lungă (n.tr.).

{109} *Aubergine* (pătlăgică vânătă) – poreclă dată agentelor de circulație, datorită costumului de culoare mov închis (n.tr.).

{110} Aluzie la regele Ludovic al XVI-lea (n.tr.).

{111} *For ever* (engl.) – pentru totdeauna (n.tr.).

Table of Contents

• CAPITOLUL PRIMITOR
• CAPITOLUL LĂDOI
• CAPITOLUL PIETREI
• CAPITOLUL PATRUPED
• CAPITOLUL CINCINAL
• CAPITOLUL ȘASIU
• CAPITOLUL ȘEPTEL
• CAPITOLUL RÂSCOPT
• CAPITOLU' N OUĂ
• CAPITOLUL TRECE, TRECE REGIMENTU' ZECE
• CAPITOLUL UNSTEFRECE
• CAPITOLUL DOIȘPERȚARI
• CAPITOLUL TREIȘPERACLE
• CAPITOLUL PAT RUS SPRE CE
• CAPITOLUL RUGBY
• CAPITOLUL AVOCATULUI CE PURTA ACELAȘI NUME CA NUMĂRUL REGELUI PE CARE L-A APĂRAT (în van)
• MOFLUZIE

Table of Contents

• CAPITOLUL PRIMITOR 3
• CAPITOLUL LĂDOI 12
• CAPITOLUL PIETREI 25
• CAPITOLUL PATRUPED 45
• CAPITOLUL CINCINAL 56
• CAPITOLUL ȘASIU 65
• CAPITOLUL ȘEPTEL 81
• CAPITOLUL RÂSCOPT 91
• CAPITOLU' N OUĂ 100
• CAPITOLUL TRECE, TRECE REGIMENTU' ZECE 109
• CAPITOLUL UNSTEFRECE 125
• CAPITOLUL DOIȘPERȚARI 134
• CAPITOLUL TREIȘPERACLE 148
• CAPITOLUL PAT RUS SPRE CE 155
• CAPITOLUL RUGBY 169
• CAPITOLUL AVOCATULUI CE PURTA ACELAȘI NUME CA NUMĂRUL REGELUI PE CARE L-A APĂRAT (în van) 182
• MOFLUZIE 191